

TUKUMA NOVADA PAŠVALDĪBAS

PUBLISKAIS PĀRSKATS

2024

TUKUMA NOVADS

Tukuma novada domes priekšsēdētāja Gundara Važas uzruna publiskā pārskata lasītājiem

Cienījamie Tukuma novada iedzīvotāji un publiskā pārskata lasītāji!

2024. gads bijis dinamiskas attīstības, lielu izaicinājumu un pārmaiņu gads mūsu novadā. Tas ir gads, kas apliecina – tikai ar kopīgu darbu, savstarpēju uzticēšanos un mērķtiecību mēs spējam sasniegt nozīmīgus rezultātus. Aizvadītajā gadā īstenoti daudzi projekti un iniciatīvas, kas būtiski uzlabojuši Tukuma novada infrastruktūru, izglītības un veselības pakalpojumus, kultūras dzīvi un sabiedrības labklājību.

Viena no spilgtākajām liecībām mūsu kopīgajam darbam ir Jaunpils pils atjaunošana pēc 2023. gada 7. augusta vētras postījumiem. Pils jumts, fasāde, tornītis, logi un vairākas iekšējās telpas ir pilnībā atjaunotas, saglabājot vēsturiskās un kultūrvēsturiskās vērtības. Šis projekts apliecina, cik daudz mēs spējam paveikt, ja sabiedrība, uzņēmēji, ziedotāji un pašvaldība strādā roku rokā. No sirds pateicos visiem, kuri piedalījās šajā procesā!

Turklāt 2024. gadā ar īpašu lepnumu varam izcelt vērienīgus infrastruktūras uzlabojumus. Tukuma novada teritorijā nomainīti vairāk nekā 3300 ielu apgaismojuma gaismekļi, padarot mūs par pirmo pašvaldību Latvijā, kas šādā apjomā īstenojusi apgaismojuma modernizāciju. Realizēti 21 ceļu un teritorijas labiekārtošanas projekti, apgūstot vairāk nekā 3,3 miljonus EUR, tai skaitā Tukumā izbūvēts gājēju un velosipēdu celiņš no Tīģeris ielas līdz Velķu ielai, izbūvēti gājēju celiņi Jaunpilī, Džūkstē, Slampē, Zantē, kā arī pārbūvētas vairākas ielas visā novadā. Tāpat nozīmīgs solis sperts atkritumu apsaimniekošanā, līdz ar jauno atkritumu apsaimniekošanas kārtību, Tukumā uzstādītas pirmās slēgta tipa atkritumu novietnes, kas uzlabo kārtību un novērš neatļautu atkritumu izmešanu. Turpinās darbs arī pie jaunā teritorijas plānojuma izstrādes, apkures infrastruktūras un daudz citiem nozīmīgiem darbiem.

Arī izglītībā esam paveikuši nozīmīgu darbu – īstenota visaptveroša izglītības iestāžu izvērtēšana. Tās rezultātā pieņemti pamatoti lēmumi skolu tīkla sakārtošanai, kas palīdz nodrošināt kvalitatīvu un ilgtspējīgu izglītību mūsu bērniem un jauniešiem. Līdz ar izmaiņām skolu tīklā aktualizējās arī jautājums par skolēnu mobilitāti. Tāpēc paralēli tika veikts skolēnu pārvadājumu tīkla pilnveides darbs, lai nodrošinātu ērtu un drošu nokļūšanu uz izglītības iestādēm. Tāpat ir

atjaunotas mācību telpas Tukuma E. Birznieka-Upīša 1. pamatskolā, sakārtota apkure un siltā ūdens sistēma, kā arī atjaunots Sēmes sākumskolas jumts.

Sociālajā jomā būtisks solis uz priekšu ir specializētās darbnīcas “Melnezers” izveide Tukumā – modernās telpās, kas īpaši pielāgotas cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. Šis pakalpojums ļaus daudziem novada iedzīvotājiem iegūt jaunas prasmes un iekļauties sabiedriskajā dzīvē. Savukārt, veselības aprūpē priecājamies par divu jaunu ģimenes ārstu prakšu atvēršanu Tukumā, kas stiprina pieejamību veselības aprūpes pakalpojumiem.

Mūsu kultūrvēsturiskais mantojums ir ieguvis jaunu atzinību – Tukuma novads ir saņēmis Latvijas Nacionālā kultūras centra apliecinājumu par vērtības “Zvejas tīklu darināšana Rīgas jūras līča rietumu daļā” iekļaušanu Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā. Šis ir nozīmīgs solis tradīciju saglabāšanā un pārmantošanā nākamajām paaudzēm.

Aizvadītajā gadā esam svinējuši kopā ar jums – Lieluzvedumu “Precību spēles Tukumā”, pagastu svētkus visā novadā, novada uzņēmēju un sportistu godināšanas pasākumus un daudz citus notikumus. 2024. gada vasarā Tukuma vārds izskanēja arī pasaules sporta kartē. WRC – FIA Pasaules rallija čempionāta Latvijas posmā, tieši Tukumā, tika pārrakstīta rallija vēsture – Mārtiņš Sesks ar savu ekipāžu uzvarēja “Tukums I” ātrumposmā. Šis notikums ierindots starp spilgtākajiem rallija mirkļiem ne tikai Latvijā, bet arī visā pasaulē. Katrs no šiem notikumiem ir atgādinājums, ka mūsu novads ir dzīvs, spēcīgs un bagāts ar cilvēkiem, kuri rūpējas par tā izaugsmi.

Arī turpmāk pašvaldība strādās pie ilgtspējīgas teritorijas attīstības plānošanas, infrastruktūras sakārtošanas, kvalitatīvas izglītības, veselības un sociālās aprūpes veicināšanas, nekustamo īpašumu nozares, tostarp dzīvojamā fonda attīstības, kā arī pie daudzveidīgām kultūras, sporta un atpūtas iespējām.

Noslēgumā vēlos paust cerību, ka 2025. gads nesīs vēl lielākus panākumus un mums kopīgi izdosies īstenot visus iecerētos mērķus. Ar jūsu atbalstu un aktīvu līdzdalību mēs turpināsim strādāt, lai Tukuma novads augtu, attīstītos un būtu vieta, kur dzīvot ar lepnumu un pārliecību par nākotni.

Tukuma novada domes priekšsēdētājs Gundars Važa

SATURS

1.	Pamatinformācija par pašvaldību.....	5
1.1.	Juridiskais statuss un novada raksturojums	5
1.2.	Politikas jomas, nozares, apakšnozares, funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga	13
1.3.	Padotībā esošās iestādes.....	20
1.4.	Iestādes darbības virzieni un mērķi.....	23
1.5.	Pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi), īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas).....	25
2.	Komunikācija ar sabiedrību	49
3.	Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti.....	55
4.	Nākamā gada prioritātes	123
	Pielikumi	127

1. Pamatinformācija par pašvaldību

1.1. **J**uridiskais statuss un novada raksturojums

<i>Juridiskais statuss</i>	
Pašvaldības nosaukums	Tukuma novada pašvaldība
Juridiskā un faktiskā adrese	Talsu iela 4, Tukums, Tukuma novads, LV-3101
Reģistrācijas numurs	90000050975

<i>Kontaktinformācija</i>	
Tālrunis (sekretāre)	+371 63122231
Bezmaksas tālrunis	+371 80205111
Tukuma novada Valsts un pašvaldības vienotā klientu apkalpošanas centra tālrunis	Tukuma VPVKAC +371 66954854 +371 26603299 Kandavas VPVKAC +371 63107367 +371 66954824 Engures VPVKAC +371 24400168 +371 66954928 Jaunpils VPVKAC +371 63107068 +371 29146415 +371 66954822 Smārdes VPVKAC +371 66954864 Irlavas VPVKAC +371 66954967 +371 20261508 Pūres VPVKAC +371 29182174 +371 26361759 +371 66954968 Lapmežciema VPVKAC +371 66954966 +371 22333665

	Cēres VPVKAC +371 66954998 Degoles VPVKAC +371 64212013 Zantes VPVKAC +371 64212018 Zemītes VPVKAC +371 64212019 Viesatu VPVKAC +371 64212017 Džūkstes VPVKAC +371 64212014
Vienotais dispečerdienests	8881
Elektroniskā pasta adrese	pasts@tukums.lv

Teritorija	
Teritorijas lielums	2448,49 km² (Atvērto datu portāls)
Iedzīvotāju blīvums	19,12 iedz./km ²

Tukuma novada vizītkarte	
Teritorija	Tukuma novads ir Latvijas 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas gaitā 2021. gada 1. jūlijā izveidota pašvaldība, kurā tika apvienots agrākais Tukuma novads, Engures novads, Jaunpils novads un Kandavas novads. Novadu veido 23 teritoriālas vienības – 21 pagasts (Cēres pagasts, Degoles pagasts, Džūkstes pagasts, Engures pagasts, Irlavas pagasts, Jaunpils pagasts, Jaunsātu pagasts, Kandavas pagasts, Lapmežciema pagasts, Lestenes pagasts, Matkules pagasts, Pūres pagasts, Sēmes pagasts, Slampes pagasts, Smārdes pagasts, Tumes pagasts, Vānes pagasts, Viesatu pagasts, Zantes pagasts, Zemītes pagasts un Zentenes pagasts) un 2 pilsētas – Tukums un Kandava. Novada teritorija robežojas austrumos ar Rīgas jūras līci un Jūrmalas valstspilsētu, kā arī Mārupes un Jelgavas novadiem, dienvidos ar Dobeles novadu, rietumos ar Saldus un Kuldīgas novadiem, kā arī Talsu novadu. Novada administratīvais centrs ir Tukuma pilsēta.
Iedzīvotāji	Iedzīvotāju skaits uz 2024. gada 1. jūliju ir 46 288 (PMLP dati).
Sasniedzamība	Novadu šķērso augstākās kategorijas Latvijas autoceļš “Rīga–Ventspils” (A10) un autoceļš “Rīga–Liepāja” (A9), dzelzceļa līnijas “Rīga–Tukums II”, “Tukums II–Jelgava”.
Izglītība	Tukuma novada izglītības iestāžu tīklu uz 2023./2024. mācību gada sākumu veidoja 39 izglītības iestādes, tai skaitā: 11 pirmsskolas izglītības iestādes (no tām 2 privātās), 3 sākumskolas, 10 pamatskolas, 1 iestāde, kas īsteno speciālās izglītības programmas, 6 vidusskolas (no tām 1 Valsts ģimnāzija), 7 profesionālās ievirzes izglītības iestādes.
Kultūra	Tukuma novads ietver plašu un daudzveidīgu kultūras institūciju (21 kultūras nams, 24 bibliotēkas, 9 muzeji, 6 kultūrizglītības iestādes un nevalstiskās institūcijas) tīklu, tai skaitā arī ārpus novada centra.
Veselība	Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja kapitālsabiedrībās – SIA “Tukuma slimnīca” un SIA “Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca”. Primāro veselības aprūpi Tukuma novadā nodrošina 26 ģimenes ārstu praksēs (NVD). Ģimenes ārsti un aptiekas pakalpojums jaunizveidotā Tukuma novadā ir pieejams visu bijušo novadu centros, un arī atsevišķās vietās ārpus šiem centriem, novadā ir arī feldšerpunkti. Tukuma pilsētā ir pieejama diennakts

	apteka, kas ir vienīgā šāda veida aptieka 70 km rādiusā no pilsētas. Neatliekamo medicīnisko palīdzību Tukuma novadā nodrošina divi NMPD brigāžu punkti pilsētās.
Sports	Novada pilsētās ir divas sporta skolas un kopējais audzēkņu skaits ir pieaugošs. Visā novadā aktīvi darbojas sporta klubi un biedrības, kā arī pašvaldības sporta metodiķi, sporta organizatori, kuri ir nozīmīgi aktīvas sporta dzīves norisei pagastos. Novadā ir atjaunota liela daļa no sporta zālēm un stadioniem (tostarp izglītības iestādēs), kuri ir pieejami iedzīvotājiem sportiskām aktivitātēm.
Uzņēmējdarbība un nodarbinātība	Uzņēmējdarbība Tukuma novadā ir pārstāvēta visa veida nozarēs, taču saskaņā ar Lursoft un Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) datiem visnozīmīgākā no tām ir apstrādes rūpniecība, tai seko lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība. Saskaņā ar Nodarbinātības valsts aģentūras datiem (turpmāk – NVA) vidējais bezdarba līmenis novadā uz 2023. gada 31. decembri ir 3,7 %, kas ir nedaudz zemāk kā valstī kopumā – 4 % un augstāks kā Pierīgā – 3,1 %.

Visaptverošas situācijas analīzes nolūkos, atsevišķu rādītāju kontekstā bez apvienotā Tukuma novada rādītājiem apskatīti arī līdzšinējo četru novadu rādītāji, pilsētu rādītāji, kā arī pagastu rādītāji.

1.1.attēls. Tukuma novada teritorija – kopējā platība 2450 km²

1.2. attēls. Tukuma novada un pagastu teritorijas

Iedzīvotāji

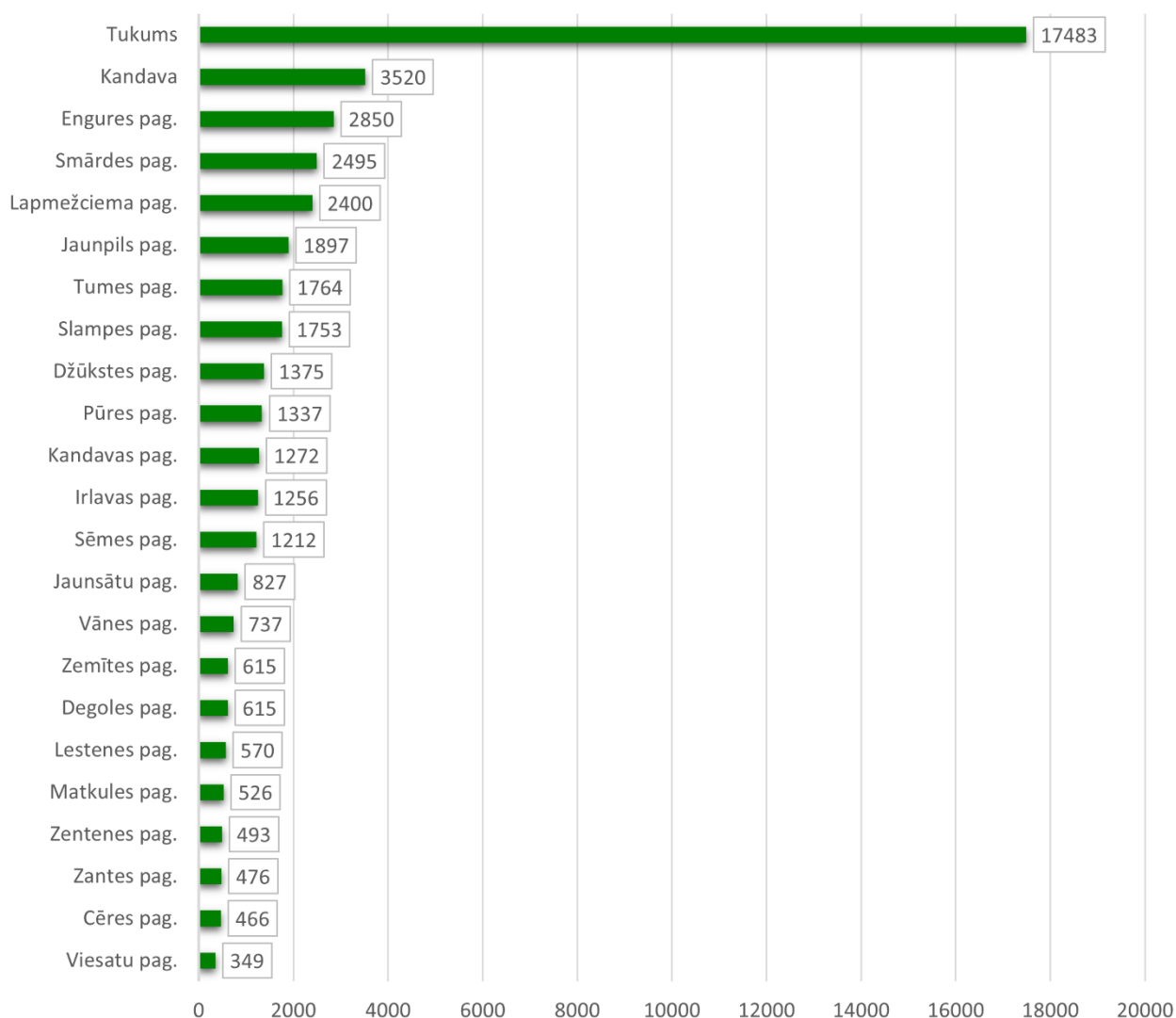
Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) datiem 2024. gada 1. jūlijā Tukuma novadā ir reģistrēti 46 288 iedzīvotāji (sk. 1.1. att.), kas ir 2,28 % no kopējā iedzīvotāju skaita Latvijā. Tukuma pilsētā reģistrēti 17 483 iedzīvotāji, kas ir 37,78 % no kopējā iedzīvotāju skaita novadā.

Iedzīvotāju skaita izmaiņas Tukuma novadā tāpat kā valstī pēdējos gados ir negatīvas – iedzīvotāju skaits pēdējā gada laikā ir samazinājies par 1,15 % (532 iedzīvotāji). Pilsētās arī novērojams iedzīvotāju skaita samazinājums šajā periodā – 1,57 % (275 iedzīvotāji) Tukumā un 1,48 % (52 iedzīvotāji) Kandavā.

Iedzīvotāju skaits sadalījumā pa abām novada pilsētām (Tukumu un Kandavu) un 21 pagastu uz 2024. gada 1. jūliju parādīts 1.3. attēlā, kurā redzams, ka lielākās teritoriālās vienības, neskaitot Tukuma pilsētu, pēc iedzīvotāju skaita ir Engures, Smārdes, Lapmežciema, Jaunpils pagasti un Kandavas pilsēta.

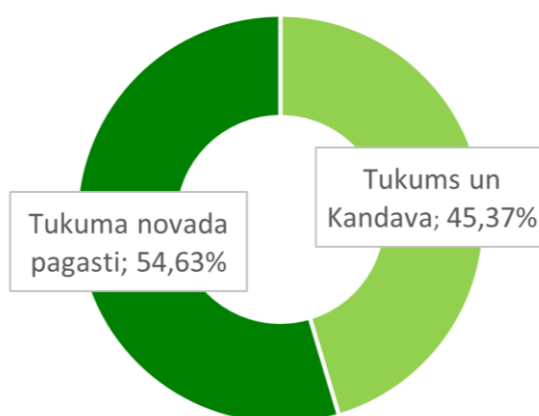

Iedzīvotāju skaits Tukuma novada pilsētās un pagastos

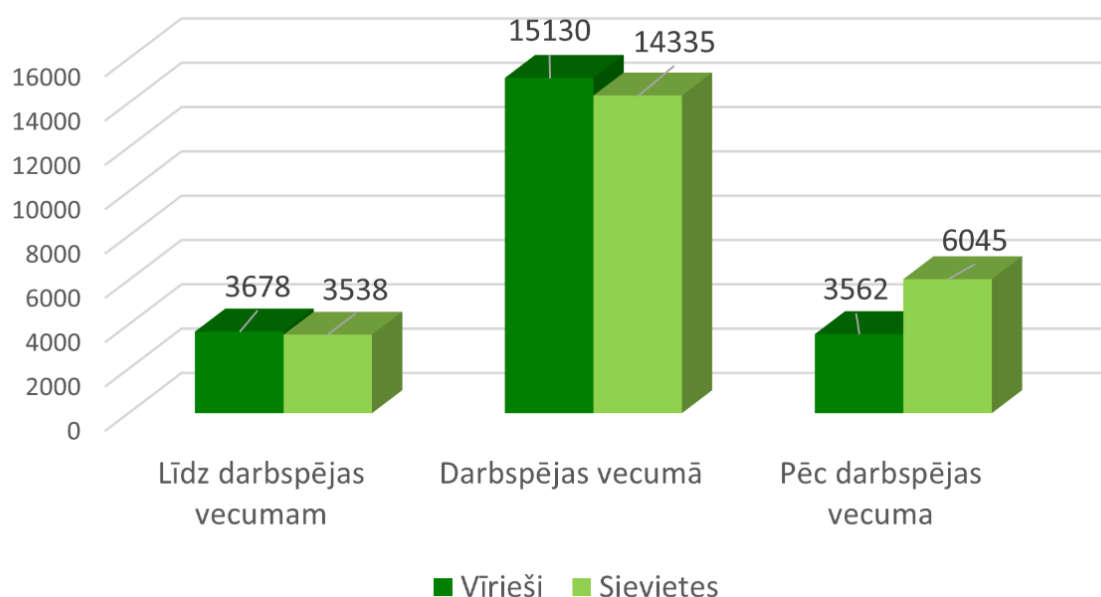
1.3. attēls. Tukuma novada iedzīvotāju skaita sadalījums pa teritorijām 2024. gada 1. jūlijā. Dati: PMLP

Iedzīvotāju skaits abās pilsētās un pagastos dalās attiecīgi 45,37 % un 54,63 % (skat. 1.4. att.). Var secināt, ka novada iedzīvotāju sadalījumā pēc deklarētās dzīvesvietas notiek straujas, būtiskas izmaiņas un 2024.gadā ir novērojama straujāka iedzīvotāju koncentrēšanās novada pagastos.

1.4. attēls. Tukuma novada iedzīvotāju skaita sadalījums pilsētās un pagastos uz 2024. gada 1. jūliju. Dati: PMLP

Kā liecina PMLP dati par iedzīvotāju dzimuma un vecuma struktūru (skat. 1.5. att.), visvairāk Tukuma novadā iedzīvotāju ir darbības vecumā (29 465 iedzīvotāji jeb 63,6 %). Pēc darbības vecuma ir 9607 iedzīvotāji (20,7 %), kas ir par 2391 iedzīvotāju vairāk nekā līdz darbības vecumam (7216 iedzīvotāji jeb 15,6 % no visiem iedzīvotājiem). Līdz ar to arī Tukuma novadā, tāpat kā valstī kopumā, ir aktuāla sabiedrības novecošanās.

1.5. attēls. Tukuma novada iedzīvotāju vecuma un dzimuma struktūra 2024. gadā. Dati: PMLP

Iedzīvotāju struktūra pēc vecuma grupām novada pilsētās un pagastos ir diezgan atšķirīga (skat. 1.1. tabulu). Augstākais darbības vecuma iedzīvotāju īpatsvars ir Cēres un Zemītes pagastos (66,5 %, 66,0 %), zemākais – Zantes un Tumes pagastos (61,3 %, 61,8 %). Pēc darbības vecuma iedzīvotāju grupas lielākais īpatsvars ir Matkules pagastā (25,1 %), Lapmežciema un Vānes pagastos (24,4 %), savukārt mazākais īpatsvars Sēmes un Degoles pagastos (17,4 % un 17,6 %). Iedzīvotāju grupas līdz darba spējas vecumam augstākais īpatsvars

Tumes pagastā un Sēmes pagastos (18,4 % un 18,1 %), zemākais – Matkules, Vānes un Zemītes pagastos (11,4 %).

1.1. tabula
Iedzīvotāju skaita dinamika vecuma grupās Tukuma novada pagastos 2024. gadā. Dati: PMLP

	Līdz darba spējas vecumam		Darbaspējas vecumā		Pēc darbaspējas vecumā		Kopā teritorijā
	%	skaitis	%	skaitis	%	skaitis	
Cēres pag.	13,9	65	66,5	310	19,5	91	466
Degoles pag.	17,1	105	65,4	402	17,6	108	615
Džūkstes pag.	16,1	221	64,7	890	19,2	264	1375
Engures pag.	13,2	376	64,5	1838	22,3	636	2850
Irlavas pag.	14,5	182	65,9	828	19,6	246	1256
Jaunpils pag.	14,4	274	63,3	1201	22,2	422	1897
Jaunsātu pag.	13,8	114	65,4	541	20,8	172	827
Kandava	14,6	516	61,9	2178	23,5	826	3520
Kandavas pag.	14,9	190	65,6	835	19,4	247	1272
Lapmežciema pag.	13,3	320	62,3	1495	24,4	585	2400
Lestenies pag.	14,4	82	67,7	386	17,9	102	570
Matkules pag.	11,4	60	63,5	334	25,1	132	526
Pūres pag.	14,8	198	64,6	864	20,6	275	1337
Sēmes pag.	18,1	220	64,4	781	17,4	211	1212
Slampes pag.	16,5	290	62,3	1093	21,1	370	1753
Smārdes pag.	16,0	399	62,3	1564	21,3	532	2495
Tukums	16,7	2921	63,6	11128	19,6	3434	17483
Tumes pag.	18,4	324	61,8	1090	19,8	350	1764
Vānes pag.	11,4	84	64,2	473	24,4	180	737
Viesatu pag.	14,6	51	63,3	221	22,1	77	349
Zantes pag.	15,7	75	61,3	292	22,9	109	476
Zemītes pag.	11,4	70	66,0	406	22,6	139	615
Zentenes pag.	16,0	79	63,4	315	20,1	99	493
Kopā		7216		29465		9607	46288

Nodarbinātība, bezdarbs un darba samaksa

Saskaņā ar Nodarbinātības valsts aģentūras datiem (turpmāk – NVA) vidējais bezdarba līmenis novadā uz 2024. gada 31. decembri ir 3,7 %, kas ir nedaudz zemāk kā valstī kopumā – 4,0 % un augstāks kā Pierīgā – 3,1 %. Vērtējot bezdarba līmeni 2024. gada jūnijā, var secināt, ka situācija ir mainījusies un ir novērojama sezonālitate – Tukuma novadā 3,74 %; Valstī – 3,8 %; Pierīgā – 3,0 %.

Bezdarba rādītājs Tukuma novadā no 2024. gada 31. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim ir bijis robežās no 4,3 % līdz 3,7 % ar izteiktu sezonālitate, jo ziemas mēnešos bezdarba rādītājs ir no 4,4 % līdz 3,6 %, bet no aprīļa līdz oktobrim svārstās starp 3,5 % un 3,7 %.

1.2. tabula
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Tukuma novadā. Dati: NVA

	2024. gada 31. janvāris		2024. gada 31. decembris	
Teritorija	Reģistrēto bezdarbnieku skaits	Bezdarba līmenis (%)	Reģistrēto bezdarbnieku skaits	Bezdarba līmenis (%)
Tukuma novads	1170	4,3	1015	3,7

Vērtējot reģistrēto bezdarbnieku sadalījumu pa vecuma grupām novada ietvaros, ir novērojamas zināmas atšķirības (skat. 1.3. tabulu). 2024. gadā lielākais bezdarbnieku skaits ir vecuma grupās no 30 līdz 34 gadiem un no 50 līdz 54 gadiem.

1.3. tabula
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Tukuma novadā sadalījumā pa vecuma grupām. Dati: NVA (2024. gada 31. decembris)

Novads	Vecuma grupas										Kopā
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 un vairāk	
Tukuma nov.	15	72	111	131	106	110	93	130	125	122	1015
Bezdarbnieku skaits īpatsvars vecuma grupā no kopējā skaita (%)											
Tukuma nov.	1%	7%	11%	13%	11%	11%	9%	13%	12%	12%	

1.4. tabula
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Tukuma novadā sadalījumā pēc izglītības līmeņa. Dati: NVA (2024. gada 31. decembris)

Izglītība	skaits	%
Augstākā	181	17,8
Profesionālā	294	29,0
Vispārējā vidējā	228	22,5
Pamatizglītība	258	25,4
Zemāka par pamatzglītību	47	4,6
Nav norādīts	7	0,7

1.2. Politikas jomas, nozares, apakšnozares, funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga

Tukuma novada administratīvajā teritorijā pārvaldi veic Tukuma novada pašvaldība.

Vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētas pārstāvniecības – domes – un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī Pašvaldību likumā paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses.

Tukuma novada pašvaldības darbu reglamentē Tukuma novada pašvaldības nolikums, kas apstiprināts 2023. gada 30. martā (līdz tam spēkā bija 2021. gada 1. jūlijā apstiprinātais Tukuma novada pašvaldības nolikums).

Dome

Tukuma novada dome no 2021. gada 1. jūlija:

Domes priekšsēdētājs:	Gundars Važa
Domes priekšsēdētāja vietnieks sociālās politikas jautājumos:	Inga Priede
Domes priekšsēdētāja vietnieks attīstības politikas jautājumos:	Imants Valers

No 2021. gada 1. jūlija pašvaldības lēmēj institūcija ir novada **dome ar 19 ievēlētiem deputātiem**. Reformas laikā notikušās izmaiņas deputātu sastāvā:

- Gundars Važa;
- Inga Priede;
- Imants Valers;
- Modris Liepiņš;
- Sandis Čilipāns (No 2021. gada 29. jūlija ieņēma Baibas Pļaviņas vietu);
- Dace Lebeda;
- Juris Šulcs;
- Agnese Ritene;
- Edīte Zelča;
- Oskars Kambala;
- Mārtiņš Limanskis;

- Rimants Liepiņš;
- Normunds Rečs;
- Guntars Indriksons;
- Kaspars Gribusts;
- Ilze Gotfrīda;
- Ligita Gintere (līdz 2023. gada 2. oktobrim);
- Andris Fridrihsons (no 2023. gada 2. oktobra ieņem Ligitas Ginteres vietu);
- Dace Adiņa;
- Gunda Cīrule.

Pārskata periodā ir sasauktas 18 Tukuma novada domes sēdes: kārtējās sēdes – 13, ārkārtas domes sēdes – 5. Kopā izskatīti 886 jautājumi.

Notikušas 55 Tukuma novada domes pastāvīgo komiteju sēdes (skatīt 1.5. tabulu) un 2 Apvienoto komiteju sēdes, kurās piedalījušies visu minēto pastāvīgo komiteju locekļi.

1.5.tabula

Tukuma novada domes pastāvīgās komitejas un sēžu skaits 2024. gadā. Dati: TND

Nr. p.k.	Pastāvīgās komitejas	Komiteju sēžu skaits	Locekļu sastāvs (no 2021. gada 1. jūlija)
1.	Vides aizsardzības un komunālo jautājumu komiteja (izveidota 2021. gada 1. jūlijā)	11	9 locekļi: - Komitejas priekšsēdētājs Mārtiņš Limanskis, - Komitejas priekšsēdētāja vietniece Gunda Cīrule, - Guntars Indriksons, - Oskars Kambala, - Imants Valers, - Kaspars Gribusts, - Dace Lebeda, - Edīte Zelča, - Dace Adiņa (līdz 02.10.2023.) - Andris Fridrihsons (no 02.10.2023.)
2.	Tautsaimniecības un teritoriālās attīstības komiteja (līdz Administratīvi teritoriālajai reformai komitejas nosaukums bija –Teritoriālās attīstības un uzņēmējdarbības atbalsta komiteja	11	9 locekļi: - Komitejas priekšsēdētājs Normunds Rečs, - Komitejas priekšsēdētājas vietniece Gunda Cīrule, - Ligita Gintere (līdz 02.10.2023.), - Andris Fridrihsons (no 02.10.2023.) - Inga Priede, - Rimants Liepiņš, - Mārtiņš Limanskis, - Kaspars Gribusts, - Oskars Kambala, - Agnese Ritene.

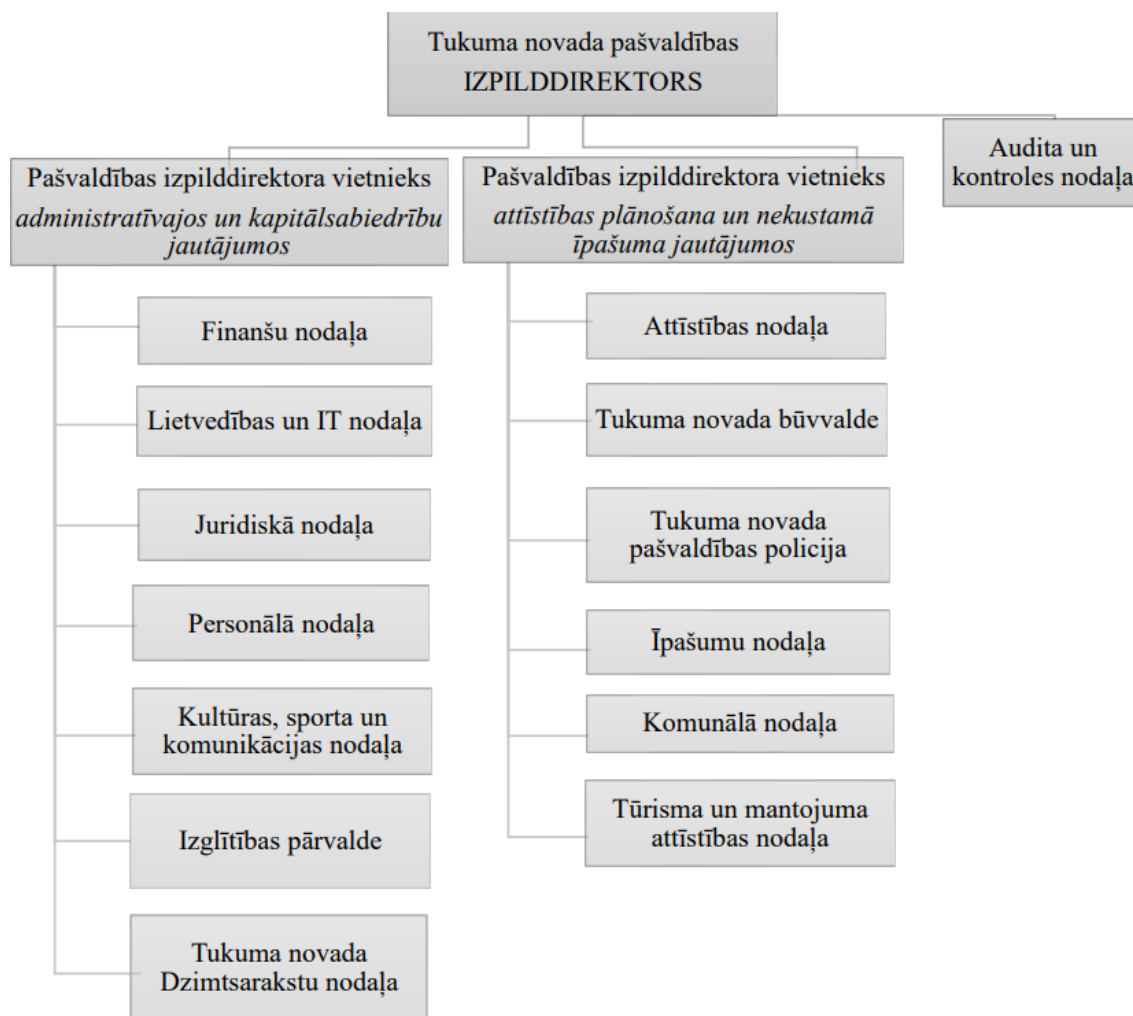

3.	Sociālo un veselības jautājumukomiteja	11	9 locekļi: - Komitejas priekšsēdētāja Dace Lebeda, - Komitejas priekšsēdētāja vietniece Agnese Ritene, - Dace Adīņa, - Ilze Gotfrīda, - Juris Šulcs, - Modris Liepiņš, - Normunds Rečs, - Imants Valers, - Sandis Čilipāns.
4.	Izglītības, kultūras un sporta komiteja	11	9 locekļi: - Komitejas priekšsēdētāja Ligita Gintere (līdz 02.10.2023.) Dace Adīņa (no 02.10.2023.) - Komitejas priekšsēdētājas vietnieks Sandis Čilipāns, - Inga Priede, - Ilze Gotfrīda, - Andris Fridrihsons (no 02.10.2023.) - Rimants Liepiņš, - Edīte Zelča, - Modris Liepiņš, - Oskars Kambala.
5.	Finanšu komiteja	11	12 locekļi: - Komitejas priekšsēdētājs Gundars Važa, - Komitejas priekšsēdētāja vietnieks Imants Valers, - Ligita Gintere (līdz 02.10.2023.), - Dace Adīņa (no 02.10.2023.) - Mārtiņš Limanskis, - Dace Lebeda, - Normunds Rečs, - Inga Priede, - Agnese Ritene, - Kaspars Gribusts, - Guntars Indriksons, - Gunda Cīrule, - Juris Šulcs.
Kopā:		55	

Administrācija

Pašvaldību funkciju īstenošanai Tukuma novada domei ir izveidota **pašvaldības administrācija**, kas nodrošina domes darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu un darbību atbilstīgi pašvaldības nolikumam un domes lēmumiem. Pašvaldības administrācijas vadītāja kompetenci īsteno Pašvaldības izpilddirektors. Saskaņā ar Tukuma novada domes 2021. gada 28. jūlija lēmumu “Tukuma novada pašvaldības iestādes “Pašvaldības administrācija” nolikums” (prot. Nr. 14, 39. §), pašvaldības administrācijas sastāvā ir šādas struktūrvienības un amati:

1.6. attēls. Pašvaldības administrācijas struktūrvienības un amati. Dati: TNP

Saskaņā ar 2021. gada 30. jūlijā apstiprināto Audita un kontroles nodaļas nolikumu, kas stājās spēkā 2021. gada 1. augustā, Audita un kontroles nodaļa ir Pašvaldības administrācijas struktūrvienība, kuras mērķis ir ar neatkarīgas, objektīvas pārliecības radīšanu un konsultēšanu palīdzēt Pašvaldībai sasniegt tās mērķus un uzlabot Pašvaldības darbību, sistemātiski pārbaudot un novērtējot iekšējās kontroles sistēmas kvalitāti un efektivitāti un sniedzot ieteikumus tās pilnveidošanai. Nodaļa līdz 2022. gada 31. janvārim funkcionāli un organizatoriski bija pakļauta domes priekšsēdētājam, bet pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas aizrādījuma, no 2022. gada 1. februāra pakļautība ir Pašvaldības izpilddirektoram.

Ar Tukuma novada domes 2024. gada 29. februāra lēmumu "Par Tukuma novada pašvaldības iestādes "Pašvaldības administrācija" Kultūras un sporta nodaļas un Sabiedrisko attiecību un mārketinga nodaļas reorganizāciju" (prot. Nr. 3, 16. §) tika nolemts ar 2024. gada 1. maiju reorganizēt Kultūras un sporta nodaļu un Sabiedrisko attiecību un mārketinga nodaļu, tās apvienojot un izveidojot vienu nodaļu: Kultūras, sporta un komunikācijas nodaļu.

Izpilddirektors:	Ivars Liepiņš
Izpilddirektora vietnieks <i>administratīvajos un kapitālsabiedrību jautājumos</i>	Baiba Pļaviņa
Izpilddirektora vietnieks <i>attīstības plānošana un nekustamā īpašuma jautājumos</i>	Egils Dude

Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai domē ir izveidotas sabiedriskās komisijas. 2024.gadā darbojas **25 sabiedriskās komisijas**.

Komisijās aktīvi iesaistījušies novada iedzīvotāji, iestāžu speciālisti un uzņēmēji. **Sabiedriskās komisijas atsevišķu funkciju veikšanai vai jautājumu risināšanai ir šādas:**

1. Administratīvā komisija;
2. Administratīvo aktu strīdu komisija;
3. Apbalvojumu izvērtēšanas un piešķiršanas komisija;
4. Ārvalstu sadarbības komisija;
5. Darījumu ar lauksaimniecības zemi izvērtēšanas komisija;
6. Dzīvokļu komisija;
7. Ētikas komisija;
8. Iepirkumu komisija;
9. Īpašumu apsaimniekošanas un privatizācijas komisija;
10. Jaunatnes lietu komisija;
11. Koku vērtēšanas komisija;
12. Komisija darbam ar sabiedriskajām organizācijām;
13. Kultūras komisija;
14. Licencēšanas komisija;
15. Mantas nomas maksas atvieglojumu komisija;
16. Medību koordinācijas komisija;
17. Nacionālās pretošanās kustības dalībnieku iesniegumu izskatīšanas komisija;
18. Sabiedrības labklājības veicināšanas komisija;
19. Satiksmes organizācijas un kustības drošības komisija;
20. Sporta komisija;
21. Tukuma novada Civilās aizsardzības komisija;
22. Tukuma pilsētas zemes komisija;

- 23. Vēsturisko ēku atjaunošanas izvērtēšanas komisija;
- 24. Zemes īpašumu pārvaldīšanas komisija;
- 25. Zvejniecības komisija.

Visbiežāk sēdes notikušas un visapjomīgākais jautājumu skaits izskatīts:

- Administratīvajā komisijā – 23 sēdēs izskatītas 668 administratīvo pārkāpumu lietas;
- Dzīvokļu komisijā – 17 sēdēs pieņemti 84 lēmumi, izskatīti 963 jautājumi;
- Zemes īpašumu pārvaldīšanas komisijā – 16 sēdēs pieņemti 107 lēmumi, izskatīti 654 jautājumi;
- Darījumu ar lauksaimniecības zemi izvērtēšanas komisijā – 39 sēdēs pieņemti 107 lēmumi, izskatīti 107 jautājumi;
- Īpašumu apsaimniekošanas un privatizācijas komisijā – 40 sēdēs pieņemti 147 lēmumi, izskatīti 299 jautājumi, t.sk., organizētas 14 mutiskas izsoles;
- Koku vērtēšanas komisijā – 30 sēdēs pieņemti 30 lēmumi, izskatīti 147 jautājumi.

Tukuma novadā izveidotas un darbojas 24 iedzīvotāju konsultatīvās padomes (Tukuma pilsētas iedzīvotāju konsultatīvā padome, Kandavas pilsētas iedzīvotāju konsultatīvā padome, Tukuma novada pagastu konsultatīvās padomes un Uzņēmēju konsultatīvā padome).

Personāls

Amata vietu skaits administrācijā:	2024.gadā Tukuma novada pašvaldības administrācijā bija 230.3 amata vietas.
Darbinieku skaits uz 31.12.2024.:	227
Administrācijas struktūra:	Lietvedības un IT nodaļa; Attīstības nodaļa; Finanšu nodaļa; Īpašumu nodaļa; Tukuma novada būvvalde; Tukuma novada Dzimtsarakstu nodaļa; Tukuma novada pašvaldības policija; Audita un kontroles nodaļa; Juridiskā nodaļa, Personāla nodaļa; Tūrisma un mantojuma attīstības nodaļa; Kultūras, sporta un komunikācijas nodaļa; Komunālā nodaļa.
Sadalījums pa dzimuma grupām:	64 vīrieši, 163 sievietes
Sadalījums pa vecuma grupām:	46,5 gadi – darbinieku vidējais vecums, 20 gadi – jaunākajam darbiniekam, 74 gadi vecākajam darbiniekam.

Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs

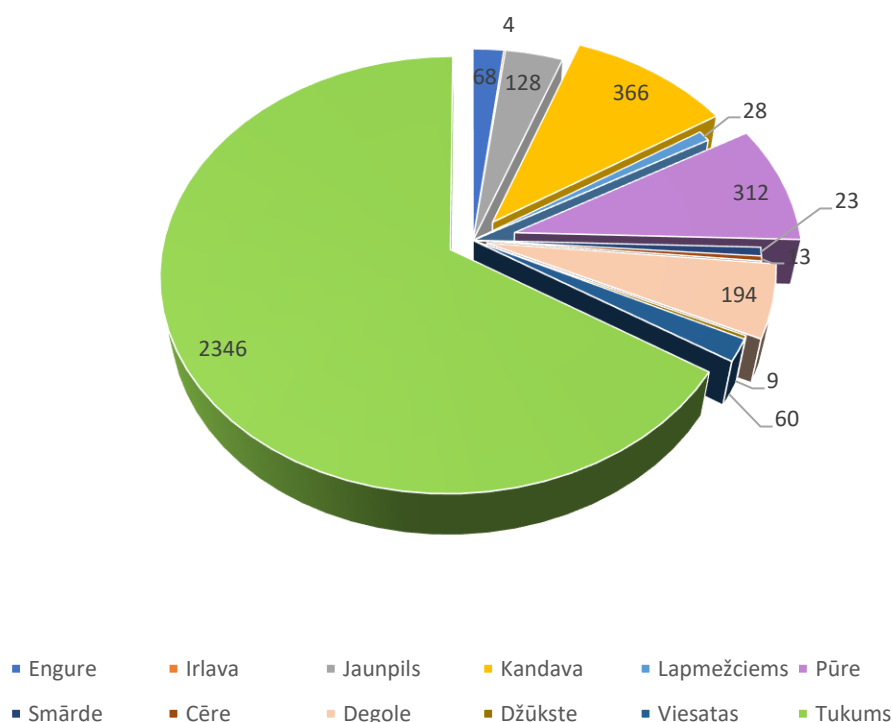

Pārskata periodā Tukuma novadā darbojas 14 Tukuma novada Valsts un pašvaldības vienotie klientu apkalpošanas centri (VPVKAC). Lai sniegtu valsts un pašvaldības pakalpojumus vienuviet un lai nodrošinātu valstī noteiktā minimālā pakalpojumu groza sniegšanu klientiem, Tukuma novada pašvaldībai ir noslēgti sadarbības līgumi ar šādām iestādēm: Lauku atbalsta dienestu (LAD), Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi (PMLP), Uzņēmumu reģistru (UR), Valsts ieņēmumu dienestu (VID), Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA), Valsts zemes dienestu (VZD), Lauksaimniecības datu centru (LDC), kā arī noslēgts divpusējs sadarbības līgums ar Veselības inspekciju (VI).

Tukuma novada **Tukuma pilsētas VPVKAC** sniedz telefonijas atbalstu portālā www.latvija.lv, un klientu apkalpošanas speciālistes klātienē sniedz četrus Valsts ieņēmumu dienesta pakalpojumus. 2024. gadā Tukuma pilsētas VPVKAC kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 2346 pakalpojumi, no tiem 3 – VSAA pakalpojumi, 1258 – klātienē valsts pakalpojumi, 800 – klātienē VID pakalpojumi, 281 – portāla www.latvija.lv konsultācijas par 19 iestāžu pakalpojumiem.

Pārskata periodā **Kandavas pilsētas VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 366 pakalpojumi, no tiem 159 – klātienē valsts pakalpojums, 44 – klātienē VID pakalpojums, 163 – klātienē VSAA pakalpojumi; **Jaunpils pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 128 pakalpojumi, no tiem 89 – klātienē valsts pakalpojumi, 33 – klātienē VID pakalpojumi, 6 – klātienē VSAA pakalpojumi; **Smārdes pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 23 pakalpojumi, no tiem 4 – klātienē valsts pakalpojumi, 18 – klātienē VID pakalpojumi, 1 – klātienē VSAA pakalpojums; **Engures pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 68 pakalpojumi, no tiem 52 – klātienē valsts pakalpojumi, 10 – klātienē VID pakalpojumi, 6 – klātienē VSAA pakalpojumi; **Irlavas pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 4 klātienē valsts pakalpojums; **Lapmežciema pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 28 klātienē valsts pakalpojumi; **Pūres pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 312 pakalpojumi, no tiem 310 – klātienē valsts pakalpojumi, 2 – klātienē VSAA pakalpojumi; **Cēres pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 13 klātienē valsts pakalpojums; **Degoles pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 194 pakalpojumi, no tiem 190 – klātienē valsts pakalpojumi, 4 – klātienē VSAA pakalpojumi; **Džūkstes pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 9 pakalpojumi, no tiem 8 – klātienē valsts pakalpojumi, 1 – klātienē VSAA pakalpojumi; **Viesatu pagasta VPVKAC** – kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 60 pakalpojumi, no tiem 56 – klātienē valsts pakalpojumi, 2 – klātienē VID pakalpojumi, 2 – klātienē VSAA pakalpojumi.

Pārskata periodā Tukuma pilsētas VPVKAC iedzīvotājiem piedāvāja pakalpojumu “Attālinātais ierēdnis”, kurā var saņemt attālinātas un personalizētas videokonsultācijas no Valsts ieņēmumu dienesta. VID “Attālinātā ierēdņa” ietvaros sniedz konsultācijas fiziskai personai par kapitāla pieaugumu situācijās, kad tiek atsavināts personīgais nekustamais īpašums. Tas nozīmē, ka jebkurš cilvēks minēto jautājumu ar šo iestāžu ierēdņiem vai amatpersonām var risināt ne tikai ar e-pastu vai telefonsarunu starpniecību, bet arī “aci pret aci” klātienē videosarunā.

1.7.attēls. Pašvaldības VPVKAC sniegto un reģistrēto pakalpojumu skaits 2024.gadā.
Dati: TNP

1.3. Padotībā esošās iestādes

Pašvaldību likumā noteikto funkciju izpildes nodrošināšanai, atbilstīgi Tukuma novada pašvaldības apstiprinātajam nolikumam, Tukuma novadā 2024. gadā darbojas šādas **pašvaldības iestādes**:

1. Pašvaldības administrācija;
2. Tukuma novada Izglītības pārvalde;
3. Tukuma novada sociālais dienests;
4. Tukuma novada bāriņtiesa;
5. Tukuma novada vēlēšanu komisija;
6. Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzija;
7. Tukuma 2. vidusskola;
8. Zemgales vidusskola;
9. Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskola;
10. Jaunpils vidusskola;
11. Engures vidusskola;
12. Tukuma E. Birznieka-Upīša 1. pamatskola;
13. Tukuma 3. pamatskola;
14. Džūkstes pamatskola;

15. Irlavas pamatskola;
16. Pūres pamatskola;
17. Tumes pamatskola;
18. Kandavas Reģionālā pamatskola;
19. Zantes pamatskola;
20. Cēres sākumskola (līdz 2024. gada 31.augustam Cēres pamatskola);
21. Tukuma novada pirmsskolas izglītības iestāde “Zemīte” (līdz 2024. gada 31.augustam Zemītes sākumskola);
22. Lapmežciema pamatskola;
23. Smārdes pamatskola;
24. Sēmes sākumskola;
25. Milzkalnes sākumskola;
26. Tukuma novada pamatskola “Spārni”;
27. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Karlsone”;
28. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Lotte”;
29. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Pasaciņa”;
30. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Pepija”;
31. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Taurenītis”;
32. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Vālodzīte”;
33. Pūres pirmsskolas izglītības iestāde “Zemenīte”;
34. Slampes pirmsskolas izglītības iestāde “Pienenīte”;
35. Kandavas pilsētas pirmsskola izglītības iestāde “Zīļuks”;
36. Engures pirmsskolas izglītības iestāde “Spārīte”;
37. Tukuma Mākslas skola;
38. Tukuma Mūzikas skola;
39. Tukuma Sporta skola;
40. Kandavas Mākslas un mūzikas skola;
41. Kandavas Bērnu un jaunatnes sporta skola;
42. Kandavas Deju skola;
43. Engures Mūzikas un mākslas skola;
44. Tukuma bibliotēka;
45. Tukuma pilsētas Kultūras nams;
46. Tukuma muzejs;
47. Tukuma novada pašvaldības sociālās aprūpes centrs “Rauda”;
48. Džūkstes pagasta pārvalde;
49. Irlavas un Lestenes pagastu pārvalde;
50. Pūres un Jaunsātu pagastu pārvalde;
51. Sēmes un Zentenes pagastu pārvalde;
52. Slampes pagasta pārvalde;
53. Engures pagasta pārvalde;
54. Tumes un Degoles pagastu pārvalde;
55. Jaunpils un Viesatu pagastu pārvalde;
56. Smārdes pagasta pārvalde;
57. Lapmežciema pagasta pārvalde;

58. Kandavas un pagastu apvienība.

Pašvaldība ir kapitāla daļu turētāja šādās **kapitālsabiedrībās**:

1. SIA “Tukuma ūdens” (100% kapitāla daļu turētāja);
2. SIA “Tukuma siltums” (100% kapitāla daļu turētāja);
3. Pašvaldības SIA “Tukuma ledus halle” (100% kapitāla daļu turētāja);
4. SIA “Tukuma slimnīca” (100% kapitāla daļu turētāja);
5. SIA “Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca” (100% kapitāla daļu turētāja);
6. SIA “Komunālserviss TILDe” (100% kapitāla daļu turētāja);
7. SIA “Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība “PIEJŪRA”” (45,25557% kapitāla daļu turētāja);
8. SIA “Kandavas komunālie pakalpojumi” (100% kapitāla daļu turētāja);
9. SIA “Jaunpils pils” (100% kapitāla daļu turētāja);
10. Pašvaldības SIA “Šlokenbekas pils” (100% kapitāla daļu turētāja).

Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja šādās **privātās kapitālsabiedrībās**:

1. Pūres kooperatīvā krājaizdevu sabiedrībā (pieder 1 448 pajas);
2. Kandavas novada Kooperatīvā krājaizdevu sabiedrībā (pieder 600 pajas);
3. SIA “SKY PORT” (4,24887% kapitāla daļu turētāja).

Pašvaldības pārziņā ir publisko tiesību subjekts Engures ostas pārvalde, kas darbojas saskaņā ar Ostu likumu un Engures ostas pārvaldes nolikumu.

Pašvaldības iestāžu tiesības un pienākumi tiek noteikti iestāžu nolikumos, kurus apstiprina Dome. Pašvaldības kapitālsabiedrību pienākumi un tiesības noteikti kapitālsabiedrību statūtos un deleģēšanas līgumos.

1.4. Iestādes darbības virzieni un mērķi

Darbs ar attīstības plānošanas dokumentiem

Tukuma novada teritorijas plānojums ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei. 2022.gadā tika uzsākts darbs pie jauna Tukuma novada teritorijas plānojuma izstrādes, lai jaunizveidotajā Tukuma novada administratīvajā teritorijā būtu vienoti, līdzvērtīgi, atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem izstrādāti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un to grafiskā daļa. Pamatojoties uz darba uzdevumu Tukuma novada teritorijas plānojuma izstrādei, tiek uzsākta trīs tematisko plānojumu izstrāde.

2024.gadā apstiprinātie, uzsāktie un padarītie darbi novada teritorijas plānošanā:

- Izstrādāta Tukuma novada teritorijas plānojuma 1.redakcija un publiski apspriesta. Turpinās darbs pie 2.redakcijas sagatavošanas;
- Apstiprināts detālplānojums “Jumpravas pļavas”, Tukumā un Tumes pagastā;
- Apstiprināts detālplānojums “Laivas”, Apšuciemā, Engures pagastā;
- Apstiprināts detālplānojums “Cimdiņi”, Plieņciemā, Engures pagastā;
- Apstiprināts detālplānojums “Pienava Wind 1” teritorijai, Džūkstes pagastā;
- Apstiprināts detālplānojums “Pienava Wind 2” teritorijai, Džūkstes pagastā;
- Apstiprināts detālplānojums “Pienava Wind 4” teritorijai, Džūkstes pagastā;
- Apstiprināts detālplānojums “Pienava Wind 5” teritorijai, Džūkstes pagastā;
- Uzsākta lokālplānojuma izstrāde Engures novada teritorijas plānojuma grozījumiem (administratīvajai teritorijai līdz 2021. gada 1. jūlijam) nekustamajā īpašumā “Šlokenbeka - 5”, Milzkalnē, Smārdes pagastā, Tukuma novadā;
- Uzsākta detālplānojuma izstrāde nekustamajam īpašumam “Vectomaļas”, Plieņciemā, Engures pagastā;
- Uzsākta detālplānojuma izstrāde “Pienava Wind 6” teritorijai, Džūkstes pagastā;
- Uzsākta detālplānojuma izstrāde “Pienava Wind 7” teritorijai, Džūkstes pagastā.

2022. gada 30. martā Tukuma novada dome apstiprināja Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.–2042. gadam un Tukuma novada attīstības programmu 2022. – 2028. gadam. Tukuma novada attīstības programma 2022.–2028. gadam ir Tukuma novada pašvaldības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas pašvaldības prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi.

Apvienotais rīcības un investīciju plāns ir Tukuma novada attīstības programmas 2022.–2028. gadam viena no četrām sadaļām septiņu gadu periodam. 2024. gadā plāns ir aktualizēts desmit reizes.

Sadarbība

Tukuma novadam un novadā ietilpstošajām teritoriālajām vienībām **ir sadraudzības pašvaldības, ar kurām ir noslēgti līgumi par sadarbību un sadraudzību:**

Tukuma novadam:

- Šenevjēra (Francija);
- Khoni (Gruzija).
- Tukuma pilsētai:
- Andrihova (Polija);
- Bnei-Aiša (Izraēla);
- Izjuma (Ukraina);
- Šēsele (Vācija);
- Tidaholma (Zviedrija);
- Sunda (Somija).

Tukuma pilsētai un Jaunpils pagastam: Pluņģe (Lietuva).

Pūres pagastam:

- Luhe (Vācija);
- Babsai (Lietuva).

Jaunpils pagastam:

- Dušeti (Gruzija);
- Gotlande (Zviedrija);
- Perano (Itālija);
- Fešteliča, Radeni, Andrušul de Žosa (Moldova);
- Pasaules Nūkāslu alianses dalībvalstis.

Kandavas pilsētai:

- Geleuza, Strešenu rajons (Moldova);
- Lejre (Dānija);
- Saku (Igaunija);
- Strengnēsa (Zviedrija);
- Šilale (Lietuva);
- Eiropas Savienības Mazo pašvaldību hartas 27 dalībvalstis.

Engures, Smārdes, Lapmežciema pagastiem:

- Kaušeni (Moldova);
- Kvareli (Gruzija).

2024. gadā pašvaldība ir dalībnieks šādās iestādēs un nevalstiskās organizācijās (biedrībās, nodibinājumos, fondos, institūcijās):

- Abavas ielejas attīstības centrs;
- Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācija;
- Kandavas Partnerība;
- Kurzemes tūrisma asociācija;
- Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija;
- Latvijas Pašvaldību mācību centrs;

- Latvijas Pašvaldību savienība;
- Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienība;
- Latvijas Personāla vadīšanas asociācija;
- Latvijas tūrisma informācijas organizāciju asociācija "LATTŪRINFO";
- Partnerība Laukiem un Jūrai;
- Reģionālo attīstības centru apvienība;
- Eiropas Savienības Mazo pašvaldību harta;
- Pasaules Nūkāsli alianse;
- Ķemeru Nacionālā parka konsultatīvā padome;
- Latvijas Pašvaldību izpilddirektoru asociācija;
- Kurzemes plānošanas reģions.

1.5. Pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi), īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas)

2

2024.gadā pašvaldība strādāja saskaņā ar apstiprinātajiem pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem – Tukuma novada attīstības programmu 2022.–2028.gadam un Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030.–2042.gadam, īstenojot ilgtermiņa finanšu politiku un nodrošinot pašvaldības funkciju izpildei nepieciešamos finanšu resursus.

Nozīmīgākais finansiālais atbalsts saņemts no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda (ESF), Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF). Ar Eiropas Savienības struktūrfondu finansiālu atbalstu, valsts budžeta finansējumu un pašvaldības līdzfinansējumu 2024. gadā īstenoti pašvaldības attīstībai nozīmīgi projekti.

2024. gadā sāka projekta Nr. **5.1.1.1/2/24/A/011 “Uzņēmējdarbības attīstība Tukuma pilsētas funkcionālajā teritorijā - Rūpniecības iela, Dienvidu iela, Tukumā”** sagatavošana un 2025. gadā uzsāksies tā īstenošana. Projekta mērķis ir uzņēmējdarbības veikšanai nepieciešamo teritoriju atjaunošana, kurā, attīstot ceļu satiksmei paredzēto publisko infrastruktūru, iespējama jaunu uzņēmumu izvietošana un esošo paplašināšana. Lai sekmētu nodarbinātību un ekonomisko aktivitāti pašvaldībā, tiks uzlabota publiskā infrastruktūra, veicot Rūpniecības ielas un tās pieslēguma ielas Dienvidu ielas posmu pārbūvi. Kopējais finansējums: 4 298 414,62 EUR, ERAF – 3 653 652,43 EUR, pašvaldības finansējums – 644 762,19 EUR.

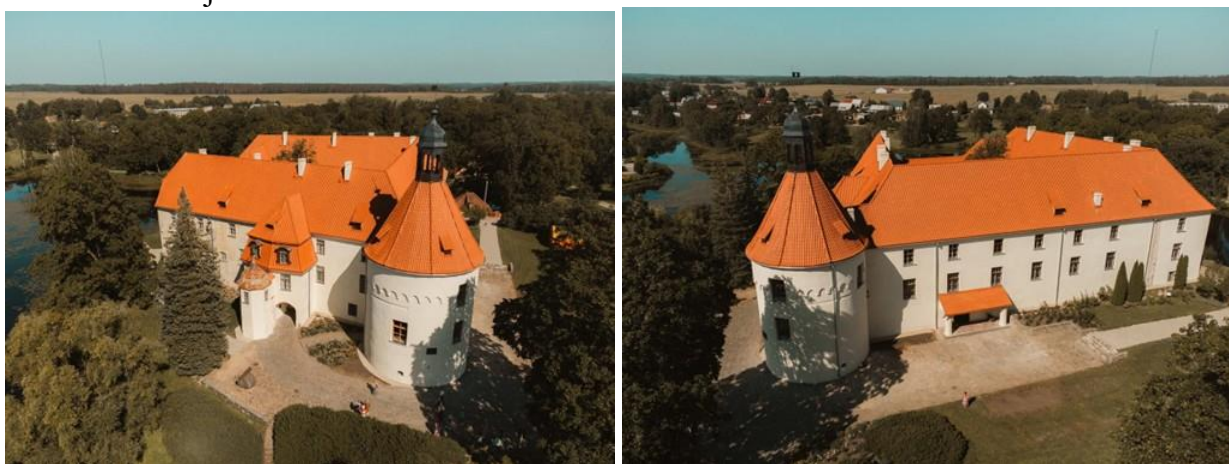
2024. gada septembrī pabeigta ERAF projekta Nr. 9.3.1.1/19/I/045 **“Pakalpojumu infrastruktūras attīstība Deinstitutionalizācijas plāna īstenošanai Tukuma novada pašvaldībā”** īstenošana Melnezera ielā 1, Tukumā. Ēkā ir veikta viena korpusa pilnīga pārbūve, lai telpas pielāgotu specializēto darbnīcu pakalpojumu sniegšanai un tiktu nodrošināta pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Būvdarbu procesā ir pastiprinātas nesošās konstrukcijas, demontēts esošais jumta segums līdz pārseguma paneļiem, atjaunoti pārsegumu paneļi nepieciešamajās vietās un izbūvēts jauns jumts, pilnībā visā korpusā ir nomainīti logi, veikta pilnīga iekšējā apdare, izbūvētas jaunas inženierkomunikācijas (ūdens, apkure, vājstrāvas, elektrība, gaisa kondicionēšanas sistēma, ventilācija), nosiltināta ēka ar akmens vati un izbūvēta ventilējamā fasāde, atjaunots labiekārtojums, kā arī visā ēkā ir nodrošināta vides pieejamība. Iekārtotās telpas nododas lietošanā Tukuma novada sociālajam dienestam, kas nodrošinās četru veidu specializētās darbnīcas – mājturības bloku ar nepieciešamajām palīgtelpām, galdniecības, restaurācijas darbnīcu, daiļamatniecības darbnīcu un lauksaimniecības darbnīcu. Kopējās deinstitutionalizācijas projekta attiecināmās izmaksas ir 2 284 024,73 EUR, no kurām Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzfinansējums ir 66,89 % un Nacionālais publiskais finansējums ir 33,11 %, savukārt neattiecināmās izmaksas segtas no pašvaldības budžeta līdzekļiem. Projekta īstenošanas rezultātā ir izveidotas divas grupu dzīvokļa pakalpojuma sniegšanas vietas, sociālās rehabilitācijas centrs, dienas aprūpes centrs un izveidota specializēto darbnīcu pakalpojuma vieta. Projekta īstenošanas pamats ir “Rīgas plānošanas reģiona deinstitutionalizācijas plāns 2017.–2020. gadam” un tajā paredzēto rezultātu sasniegšana.

1.8. un 1.9. attēls. Ēka Melnezera ielā 1, Tukumā

Projekta “Uzņēmējdarbības attīstība Tukuma pilsētas funkcionālajā teritorijā, 1. un 3. kārtā” ietvaros veikta Daigones ielas un Zemeņu ielas posma Pūrē pārbūve, kopgarumā vismaz 1000 m, izbūvētas gājēju ietves. Kopējais finansējums: 2 357 297,10 EUR, ERAF finansējums – 1 159 745,44 EUR, pašvaldības finansējums – 1 197 551,66 EUR.

2024. gadā pabeigti 2023. gadā uzsāktie **Jaunpils pils atjaunošanas būvdarbi** 2023. gada 7. augusta vētras radīto seku likvidēšanai. Atjaunošanas darbu ietvaros tika veikti nozīmīgi pils infrastruktūras uzlabojumi. Jumta seguma atjaunošanas ietvaros tika veikta bojāto jumta nesošo konstrukciju protezēšana (demontējot bojāto detaļu un montējot jaunu), esošo jumta nesošo konstrukciju antiseptēšana, nodrošinot augstvērtīgu aizsardzību pret laikapstākļiem un saglabājot pils vēsturisko izskatu. Tika nomainīti dakstiņi visā jumta plaknē un atjaunota vējmala, karnīze un putnu barjera, tai skaitā veikta skursteņu galu erodējušo mūra daļu pārmūrēšana un skursteņu apmetuma remonts, lai novērstu turpmākus bojājumus mitruma ietekmē. Pils tornīša atjaunošana, logu nomaina un fasādes remonts, lai maksimāli saglabātu pils vēsturisko izskatu, vienlaikus nodrošinot mūru aizsardzību. Kopējās būvniecības izmaksas ir 1 248 848,79 EUR ar PVN, no tām apdrošinātājs sedza 450 421,20 EUR, VARAM finansējums – 310 161,00 EUR, ziedojumi – 26 483,38 EUR un 461 783,21 EUR pašvaldības budžeta finansējums.

1.10. un 1.11. attēls. Atjaunotā Jaunpils pils

2024. gadā noslēgta vienošanās ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru (CFLA) par Eiropas Savienības fonda projekta Nr. 5.1.1.3/1/23/A/008 “**Brīvības laukuma un tam pieguļošās teritorijas labiekārtojuma pārbūve Tukumā**” īstenošanu. Projektu plānots īstenot līdz 2026. gada novembrim. Projekta mērķis ir veikt Brīvības laukuma pārbūvi Tukuma pilsētā, saglabājot laukuma pilsētvides nozīmi kā galvenajam pilsētas laukumam ar daudzfunkcionālu nozīmi. Projekta īstenošanas ietvaros tiks veikta Brīvības laukuma un tam pieguļošo ceļu un ietvju atjaunošana, kāpņu un atbalsta sienas izbūve, bērnu laukuma un zaļās zonas ierīkošana,

mazo arhitektūras formu un labiekārtojuma elementu uzstādīšana. Laukuma jaunās koncepcijas pamatā ir kompozicionāls kontrasts starp mazpilsētas vēsturisko šarmu un mūsdienu pakāpeniski veidoto, daudzveidīgo pilsētvidi. Laukumā būvprojektā paredzētas divas galvenās zonas – Brīvības laukums un Brīvības skvērs. Abas galvenās zonas atdala iedomāta centrālā ass, tā veidota kā gājēju un riteņbraucēju promenāde, kurai piekļaujas vairākas Brīvības laukuma un Brīvības skvēra funkcionālās zonas. Visā laukuma teritorijā tiks nodrošināta vides pieejamība, kā arī materiāli izvēlēti tā, lai būtu iespēja droši un ērti pārvietoties jebkuram. Pārbūves projekta ietvaros paredzēts respektēt vēsturiskās, arhitektoniskās un mākslinieciskās kvalitātes, kas saglabājušās Brīvības laukumā un tā apkārtnē. Laukumu paredzēts attīrīt no morāli novecojušiem uzslāņojumiem un ar mūsdienu slāni ieviest jaunas vērtības, kas izceļ esošo daudzveidīgo, pakāpeniski veidoto pilsētvidi. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas plānotas 1 035 700,21 EUR, no kurām Eiropas Savienības Kohēzijas fonda finansējums ir 800 000 EUR un pašvaldības budžeta līdzfinansējums – 235 700,21 EUR.

1.12. attēls. Brīvības laukuma pārbūves vizualizācija

2024. gadā turpinājās būvprojekta izstrāde Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas pārbūvei. Noslēgts līgums ar SIA “REM PRO” par būvprojekta izstrādi ēkas pilna apjoma pārbūvei, arhitektoniskā izskata uzlabošanai, ēkas tehniskā stāvokļa uzlabošanai, ēkas iekštelpu atjaunošanai un funkcionalitātes paaugstināšanai, esošās mācību vides uzlabošanai un modernizēšanai, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju risinājumu ieviešanai un aprīkojuma iegādei, ēkas energoefektivitātes paaugstināšanai, kā arī plānota skolas bibliotēkas telpu izveide un teritorijas labiekārtošana. 2024. gadā pabeigta projekta “**Tukuma Raiņa Valsts Raiņa ģimnāzijas pārbūve**” būvniecības ieceres izstrāde un 2025. gadā plānoti projekta 1.kārtas būvdarbi. Plānots izbūvēt bibliotēkas telpas jaunajā skolā un tai piegulošo teritoriju – Raiņa ielas labiekārtojuma un gājēju celiņa un žoga posmu izbūve, daļa no labiekārtojuma, stadiona teritorijas un inženiertīklu izbūve šajā kārtā paredzētā apjomā. Projekta plānotā kopējā summa ir 487 559,53 EUR, no kuras plānots Valsts Kases aizņēmums 414 425,60 EUR un pašvaldības līdzfinansējums 73 33,93 EUR.

2024. gadā turpinājās un 2025. gadā plānots pabeigt projekta Nr. 3.1.2.1.i.0/1/22/I/CFLA/004 “**Vides pieejamības nodrošināšana sociālo pakalpojumu sniegšanas vietās ēkās Skolas ielā 4, Zantē, Tukuma novadā, un Zīļu ielā 2, Kandavā,**

Tukuma novadā” īstenošanu. Investīciju projekta mērķis ir uzlabot vides, nodarbinātības un informācijas pieejamību visām sabiedrības grupām, tostarp personām ar invaliditāti un funkcionālajiem traucējumiem sociālo pakalpojumu nodrošināšanas vietās Skolas ielā 4, Zantē, Tukuma novadā, un Zīļu ielā 2, Kandavā, Tukuma novadā. Projekta ietvaros Tukuma novada pašvaldības ēkās Skolas ielā 4, Zantē, un Zīļu ielā 2, Kandavā, tiks veikti vides pieejamības nodrošināšanas būvdarbi un teritorijas labiekārtošana. Vides un informācijas pieejamības veicināšana, izbūvējot pandusu iekļūšanai ēkās, tualeti personām ar funkcionāliem traucējumiem un paplašinātas durvju ailes, nodrošinot vides piekļūstamību ēku pirmajā stāvā, atbilstoši labās prakses izstrādātajām vadlīnijām. Kopējais finansējums ir 374 839 EUR, no kā 309 784 EUR ir Atveseļošanas fonda finansējums un 65 055 EUR – pašvaldības līdzfinansējums.

2024. gada novembrī parakstīta vienošanās par Eiropas Savienības fonda projekta Nr. 4.3.1.3/1/24/A/033 **“Sociālo mājokļu atjaunošana Tukuma novadā”** īstenošanu. Projekta mērķis ir nodrošināt cilvēka cienīgiem dzīves apstākļiem atbilstoša mājokļa pieejamību sociāli un ekonomiski mazaizsargātām personām un samazināt rindas Tukuma novada pašvaldībā šādu mājokļu izīrēšanai. Projekta īstenošanas ietvaros tiks veikta 14 atsevišķu pašvaldībai piederošu dzīvojamo telpu grupu atjaunošana Tukuma novadā. Projekta rezultātā pašvaldība nodrošinās cilvēka cienīgiem dzīves apstākļiem atbilstošus mājokļus, nodrošinot katrā dzīvoklī tualeti, vannu/dušu un virtuves izlietni. Mājām, kurās šobrīd nav ūdens un kanalizācijas pieslēguma, pašvaldība no saviem budžeta līdzekļiem segs izmaksas, kas saistītas ar ārējo inženiertīklu pievilkšanu, lai varētu sasniegt projekta mērķi. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas ir 278 542,76 EUR, no kurām 74,76 % ir Eiropas reģionālās attīstības fonda finansējums 208 238,57 EUR un 25,24 % pašvaldības finansējums 70 304,19 EUR. Projekta īstenošanas termiņš no 2024. gada III ceturkšņa līdz 2029. gada 31. decembrim.

2024. gadā tika uzsākta un 2025. gadā turpināsies ES Atveseļošanas fonda projekta Nr. 1.2.1.3.i.0/23/A/CFLA/048 **“Pašvaldības ēkas “Bērzi”, Matkules pagastā energoefektivitātes paaugstināšana”** īstenošana. Projekta mērķis ir uzlabot pašvaldības ēkas energoefektivitāti, lai samazinātu ikgadējo primāro enerģijas patēriņu un sasniegtu enerģijas ietaupījumu, ieviešot kompleksus siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinošus pasākumus pašvaldības ēkas energoefektivitātes un siltumnoturības uzlabošanai. Veikto investīciju rezultātā tiks uzlabota pašvaldības ēkas “Bērzi” energoefektivitāte, par 43% ietaupīti energoresursi, tādējādi samazinot pašvaldības budžeta izdevumus turpmākai ēkas uzturēšanai un apsaimniekošanai, kā arī komunālo pakalpojumu izmaksas iedzīvotājiem, kuri saņem pašvaldības sniegtos pakalpojumus. Plānots veikt norobežojošo konstrukciju pārbūvi (cokols, fasāde, logi, logu ailes, bēniņu pārsegums un jumta segums), apgaismojuma pārbūvi, ventilācijas izbūvi, siltumapgādes infrastruktūras pārbūvi. Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 709, ēkā tiks veikti telpu iekšdarbi, lai nodrošinātu telpu pabeigtību pēc energosertifikātā noteikto darbu pabeigšanas, teritorijas labiekārtošana pēc energosertifikātā noteikto darbu pabeigšanas, kā arī vides un informācijas pieejamības veicināšana, izbūvējot pandusu iekļūšanai ēkā, tualeti personām ar funkcionāliem traucējumiem un paplašinātas durvju ailes, nodrošinot vides piekļūstamību ēkas pirmajā stāvā, atbilstoši labās prakses izstrādātajām vadlīnijām. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas plānotas 608 997,84 EUR, no kurām Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda finansējums ir 503 304 EUR un pašvaldības budžeta līdzfinansējums 105 693,84 EUR. Projektu plānots īstenot līdz 2025. gada 30. oktobrim.

1.13. attēls. Ēka “Bērzi” būvdarbu laikā

2024. gadā uzsākta un 2025. gadā turpināsies pašvaldības investīciju projekta **“Kandavas PII “Zīluks” teritorijas labiekārtojuma būvniecības ieceres izstrāde un būvdarbi”** īstenošana. Investīciju projekta ietvaros tiks veikta esošo nokalpojušo rotaļu iekārtu demontāža un utilizēšana, jaunu sertificētu rotaļu iekārtu piegāde un uzstādīšana 11 pirmsskolas izglītības iestādes grupu laukumiņos. Katrā laukumiņā tiks uzstādītas šūpoles, smilšu kaste un 2-3 kombinētās vai individuālās rotaļu iekārtas atbilstoši bērnu vecumam. Zem rotaļu iekārtām (kur tas nepieciešams) tiks izbūvēts krišanas augstumam un drošības noteikumiem atbilstošs gumijas mulčas segums. Papildus tam, tiks izbūvēts multifunkcionāls sporta laukums ar lietās gumijas segumu, kurš būs pielāgojams un izmantojams dažādiem sporta veidiem. Investīciju projekta īstenošanas rezultātā tiks atjaunota pirmsskolas izglītības iestādes infrastruktūra, tādējādi veicinot bērnu fiziskās aktivitātes, kvalitatīvu laika pavadīšanu svaigā gaisā un uzlabojot drošību. Būvniecības ieceres izstrāde pabeigta 2024. gada beigās, izglītības iestādes teritorijas labiekārtojuma būvdarbi tiks uzsākti 2025. gada pavasarī, iestājoties labvēlīgiem laika apstākļiem. Kopējās būvniecības izmaksas plānotas 433 949,91 EUR, no tām 390 554,92 EUR ir Valsts kases aizdevums un 43 394,99 EUR – pašvaldības budžeta finansējums.

1.14. attēls. Kandavas pirmsskolas izglītības iestādes “Zīluks” teritorijas labiekārtojuma skice

2024. gadā uzsākta un 2025. gadā turpināsies pašvaldības investīciju projekta **“Tukuma PII “Taurenītis” jumta seguma atjaunošanas būvniecības ieceres izstrāde un būvdarbi”** īstenošana. Investīciju projekta ietvaros tiks veikta Tukuma pirmsskolas izglītības iestādes “Taurenītis” jumta seguma atjaunošana/nomainīšana, jumta konstrukciju remontdarbi nepieciešamajā apjomā, lietus ūdens novadīšanas sistēmas sakārtošana. Projekta īstenošanas rezultātā tiks atjaunota pirmsskolas izglītības iestādes infrastruktūra, tādējādi veicinot pirmsskolas izglītības iestādes ēkas ilgtspēju un uzlabojot drošību. Būvniecības ieceres izstrāde tiks pabeigta 2025. gada februārī, kam sekos izglītības iestādes jumta seguma atjaunošanas būvdarbi, kurus plānots pabeigt 2025. gada septembrī. Kopējās būvniecības izmaksas plānotas 388 875,09 EUR, no tām 349 987,58 EUR ir Valsts kases aizdevums un 38 887,51 EUR – pašvaldības budžeta finansējums.

2024. gada decembrī pabeigta **“Sēmes sākumskolas ēkas jumta seguma atjaunošana”**. Būvdarbu ietvaros veikta jumta seguma siltināšana, jauna seguma, jumta aizsargelementu un ūdensnoteku sistēmas izbūve, kā arī veikta izglītības iestādes ēkas betona aizsargapmales tīrīšana un remonts, nodrošinot slīpumu prom no ēkas, lai aizkavētu mitruma uzkrāšanos ap ēkas pamatiem. Investīciju projekta īstenošanas rezultātā tiks paaugstināta izglītības iestādes norobežojošo konstrukciju ilgtspēja un siltumnoturība. Kopējās būvniecības izmaksas ir 93 172,18 EUR ar PVN, no tām 77 745,78 EUR – Valsts kases aizdevums un 15 426,40 EUR – pašvaldības budžeta finansējums.

1.15. attēls. Sēmes sākumskola

2024. gada 22. jūlijā ar CFLA noslēgta Vienošanās Nr. 3.1.2.1.i.0/2/24/I/CFLA/029 par Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda projekta **“Atbalsta pasākumu cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšana Tukuma novadā”** ieviešanu. Projekta mērķis ir nodrošināt atbalstu mājokļu pielāgošanai personām ar invaliditāti, kurām ir kustību traucējumi, uzlabot nodarbinātības iespējas un pieejamību pakalpojumiem, tādējādi sekmējot dzīves kvalitāti un cilvēktiesību ievērošanu. Projekta mērķa grupa ir pilngadīgas personas līdz 63 gadu vecumam (ieskaitot) ar I vai II invaliditātes grupu, kurām ir kustību traucējumi, kā arī bērni ar invaliditāti no 15 līdz 17 gadu vecumam (ieskaitot), kuriem ir kustību traucējumi. Projekta ietvaros paredzēta piecu mājokļu fiziskās pieejamības uzlabošana. Kopējā atbalsta summa: 110 708,95 EUR no tās Atveseļošanas fonda finansējums – 91 495 EUR, valsts budžeta finansējums (PVN izmaksām) – 19 213,95 EUR.

2025. gadā turpināsies 2024. gadā uzsāktā Interreg projekta **“INTERACTIVE GARDENS”** īstenošana. Projekta ietvaros tiks veikta interaktīvā dārza ierīkošana Tukuma pilsētā, Mālkalnā. Projekta izmaksas ir 99 080,00 EUR, no kuriem Interreg programmas finansējums – 79 264 EUR un 19 816 EUR – pašvaldības budžeta līdzfinansējums.

2024. gada decembrī noslēgta vienošanās ar CFLA par projekta Nr. 2.2.3.3/2/24/A/004 **“Dabas parka “Engures ezers” dabas aizsardzības plāna izstrāde”** īstenošanu. Projekta ietvaros plānota dabas aizsardzības plāna izstrāde aizsargājamajai teritorijai dabas parks “Engures ezers” un sabiedrību izglītojošu pasākumu veikšana. Kopējās plānotās attiecināmās projekta izmaksas ir 263 417,00 EUR, no tām ERAF finansējums ir 223 904,45 EUR, pašvaldības – 39 512,55 EUR.

2024. gadā uzsākta un 2025. gadā plānots turpināt prioritārā investīciju projekta **“Lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas izvades rekonstrukcija ar dzelzceļa šķērsojumu”** īstenošanu. Projekta mērķis ir veikt lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Lielajā ielā, Tukumā, Tukuma novadā, izvades rekonstrukciju ar dzelzceļa šķērsojumu, lai izbūvētu grāvja nostiprinājumu un novērstu dzelzceļa uzbēruma nogāzes izskalošanos. Būvdarbu kopējās izmaksas plānotas 168 887,25 EUR. Valsts kases aizņēmuma summa ir 85 % no projekta izmaksām, 143 554,16 EUR, pašvaldības līdzfinansējums ir 15 % 25 333,09 EUR.

Laikā no 2024. gada 1. maija līdz 1. oktobrim Tukuma novada pašvaldībā piekrastes pagastos tika īstenots projekts **“Piekrastes apsaimniekošanas praktisko aktivitāšu realizēšana”**. Projekta mērķis ir īstenot Baltijas jūras piekrastes joslas apsaimniekošanu, nodrošinot tajā labu vides kvalitāti un iedzīvotājiem, atpūtniekiem, tūristiem kvalitatīvu, tīru, drošu vidi un pludmales pieejamību, kā arī veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos. Šo projektu jau septīto gadu īsteno Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) kā projekta vadošais partneris ciešā sadarbībā ar visām Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes pašvaldībām vai to institūcijām – sadarbības partneriem. Projektā atbalstāmā galvenā aktivitāte ir pludmales apsaimniekošanas pasākumi (piemēram, atkritumu vākšana, izvešana, nodošana poligonā, jūras mēslu, izskaloto koku savākšana, nodošana, mirušo dzīvnieku savākšana un nodošana, tualetu apkopšana, asenizācijas pakalpojumu veikšana, pludmales ierdināšana, apauguma novākšana, izpļaušana, materiālu, inventāra iegāde). Projekta ietvaros veikti pludmales apsaimniekošanas pasākumi un infrastruktūras izveide un uzstādīšana. Lapmežciema pagastā tika iegādātas un uzstādītas divas atkritumu urnas suņu ekskrementiem un uzstādīti divi soliņi. Engures un Lapmežciemu pagastu projekta aktivitātes tiek pilnībā finansētas no Latvijas vides aizsardzības fonda (LVAF). Kopējais finansējums: 21 567 EUR.

2024. gadā noslēgušies **ielu būvdarbi Abavas, Daigones un Pļavas ielās Kandavā**. Būvdarbu ietvaros Abavas ielas posmā atjaunots ielas asfaltbetona segums, Daigones ielas posmā atjaunots ielas segums, izbūvētas jaunas auto stāvvietas un atjaunots esošais ielai pieguļošais stāvlaukums, kā arī veikta Pļavas ielas izbūve. Investīciju projekta īstenošanas rezultātā paaugstināts ceļu un ielu infrastruktūras kvalitātes līmenis, tādējādi nodrošinot infrastruktūras attīstību un satiksmes dalībnieku drošību. Kopējās būvniecības izmaksas: 282 565,27 EUR ar PVN, no tām 240 180,48 EUR Valsts kases aizdevums un 42 384,79 EUR pašvaldības budžeta finansējums.

1.16. un 1.17. attēls. Abavas iela un Daigones iela Kandavā

2024. gadā pabeigti **“Darbnīcu ceļa un Pasta ielas seguma atjaunošana Tumē, Tumes pagastā”** būvdarbi. Saskaņā ar paskaidrojuma rakstu “Darbnīcu ceļa un Pasta ielas posma asfalta segas atjaunošana Tumē” izbūvēta asfalta izlīdzinošā kārtā šķērsprofila korekcijai un jauna asfalta dilumkārtā un veikta nomaļu nostiprināšana. Atsevišķās vietās veikta apauguma noņemšana, pēc izlīdzinošās kārtas izbūves. Sakārtotas esošā ūdensvada komunikācijas Darbnīcu ceļa un Pasta ielas krustojuma zonā, izbūvējot jaunas PE caurules un aku zem izbūvējamiem segumiem. Kopējās būvniecības izmaksas: 180 115,29 EUR ar PVN, no tām 151 555,00 EUR Valsts kases aizdevums un 28 560,29 EUR pašvaldības budžeta finansējums.

2024. gada novembrī pabeigti ceļu būvdarbi Tukuma pilsētā: **Ziedoņa un Pumpuru ielu posmu pārbūve Tukumā, Lielās ielas pārbūve Tukumā, Satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu izbūve pie gājēju pārejas Talu un Tidaholmas ielu krustojumā Tukumā, Pīlādžu un Ozolu ielu pārbūve Tukumā, Tukuma novadā.** Kopējās būvniecības izmaksas: 614 371,86 EUR ar PVN, no tām Valsts kases aizdevums – 513 576,66 EUR, pašvaldības budžeta finansējums – 100 795,20 EUR.

1.18. un 1.19. attēls. Ziedoņa iela un Pīlādžu iela pēc pārbūves

2024. gada oktobrī pabeigti projekta **“Asfalta seguma izbūve pašvaldības autoceļam “Ventspils šoseja–Jurgēli–Bērziņu karjers–Milzkalnes stacija”, 3. kārtā”** būvdarbi. Būvdarbu ietvaros veikta asfaltbetona seguma izbūve Smārdes ceļam (no krustojuma pie Milzkalnes stacijas līdz SIA “Silu kūdra” iebrauktuvei). Kopējās būvniecības izmaksas:

261 966,00 EUR ar PVN, no tām 216 401,00 EUR Valsts kases aizdevums un 45 565,00 EUR pašvaldības budžeta finansējums.

2024. gada augustā īstenots projekts **“Gājēju celiņa izveide Slampes parkā”**, Nr. 24-08-CL14-COLA19.2201-000007. Projekta ietvaros veikta jauna gājēju celiņa posma izbūve, kā arī atjaunots grants segums esošā celiņa posmā. Jaunais gājēju celiņš kopumā ir 874 m garš. Izveidotas 4 atpūtas vietas ar paplašinājumiem, kuros izvietoti soliņi un velonovietnes. Investīciju projekta īstenošanas rezultātā uzlabota publiskā infrastruktūra, izveidota gājējiem pieejama infrastruktūra, radīta pievilcīgāka dzīves vide Slampes pagasta iedzīvotājiem. Projekts tapis ar Lauku atbalsta dienesta un biedrības “Partnerība laukiem un jūrai” atbalstu. Projekta būvdarbu izmaksas – 76 438,47 EUR, no kurām Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai līdzfinansējums – 54 150 EUR, pašvaldības finansējums – 22 288,47 EUR.

1.20. attēls. Izveidotais gājēju celiņš Slampes parkā

2024. gadā pabeigti 2023. gadā uzsāktie **“Gājēju, velosipēdu ceļa un autostāvvietu izbūve Tīrgus ielas, Kandavas ielas un Veļķu ielas posmos, Tukumā, Tukuma novadā”** I kārtas būvdarbi. Būvdarbu ietvaros veikta gājēju un velosipēdu celiņa izbūve no Tīrgus ielas rotācijas apļa līdz Veļķu ielai (ieskaitot), t.sk. veikta elektronisko sakaru sistēmu (EST), LED apgaismojuma izbūve, paštesces lietus kanalizācijas izbūve, automašīnu stāvvietu sakārtošana. Izbūvētas atbalsta sienas, autobusa pieturas vietas ar paplašinājumiem un aprīkojumu un veikti labiekārtošanas darbi – labiekārtojuma elementu un ceļu zīmju uzstādīšana. Investīciju projekta īstenošanas rezultātā uzlabota satiksmes infrastruktūra, izveidota gājējiem un citiem satiksmes dalībniekiem pieejama infrastruktūra, uzlabojot gājēju drošību un radot labvēlīgus apstākļus mikromobilitātes rīku izmantošanai Tīrgus, Kandavas un Veļķu ielu posmos. Kopējās būvniecības izmaksas: 808 434,46 EUR, no tām 413 331,99 EUR – Valsts kases aizdevums un 395 102,47 EUR – pašvaldības budžeta finansējums.

1.21. un 1.22. attēls. Izbūvētais gājēju, velosipēdu celiņš Tukumā

2024. gadā pabeigta projekta **“Pašvaldības autoceļa Ezernieki-Jaunplavas-Rindzele tiltu pār Jurgūpi 2,94 km un 5,7 km vienkāršotā atjaunošana”** īstenošana. Būvdarbu ietvaros abiem tiltiem tika veikta nogāžu nostiprināšana, brauktuves seguma demontāža, jaunas izlīdzinošās kārtas, hidroizolācijas un dzelzsbetona brauktuves seguma izbūve un ceļa drošības barjeru uzstādīšana. Kopējās būvniecības izmaksas: 221 586,72 EUR ar PVN, no tām 188 366,39 EUR – Valsts kases aizdevums un 39 149,33 EUR – pašvaldības budžeta finansējums.

1.23. un 1.24. attēls. Tilti pār Jurgūpi (5,7. km un 2,94. km) Zentenes pagastā

2024. gada augustā pabeigta **autobusa apgrīšanās ceļa izbūve pie Džūkstes skolas un Katlumājas ielas, Džūkstē un Skolas ielas pārbūve Slampē**. Džūkstē izbūvēts skolēnu autobusa apgrīšanās ceļš ar gājēju celiņiem un veikta asfalta seguma pārbūve Katlumājas ielai, ieskaitot nesošo pamatu pastiprināšanu 110 m garumā no Skolas ielas līdz bērnudārzam. Slampē pārbūvēts asfalta segums Skolas ielā un veikta jauna gājēju celiņa izbūve posmā no Zemgales ielas līdz skolas iebrauktuvei 258 m garumā. Gājēju celiņa malā uzstādīts soliņš, atkritumu urna un velostatīvs. Lai nodrošinātu drošu transportlīdzekļu pārvietošanos, stāvvietā izbūvēta ceļam

otrā pusē, uzstādīts ātrumvalnis. Kopējās būvniecības izmaksas: 380 116,06 EUR ar PVN, no tām 30 273,33 EUR – Valsts kases aizdevums un 74 842,73 EUR – pašvaldības budžeta finansējums.

1.25. un 1.26. attēls. Izbūvētais autobusu apgrīšanās ceļš Džūkstē un gājēju celiņš Slampē

2024. gadā oktobrī noslēdzās darbi investīciju projektā “**Skolas ielas atjaunošana Džūkstē, Džūkstes pagastā, Tukuma novadā**”. Skolas ielas asfalta segai izbūvēta jauna dilumkārtas posmā no valsts vietējā ceļa V1450 līdz ielas beigām 386 m garumā. Izveidota gājējiem un citiem satiksmes dalībniekiem pieejama, droša infrastruktūra – paaugstināta ceļu satiksmes drošība un uzlabota gājēju drošība, mikromobilitātes rīku izmantošana. Kopējās būvniecības izmaksas: 55 104,17 EUR ar PVN, no tām 44 987,24 EUR – Valsts kases aizdevums un 10 116,93 EUR – pašvaldības budžeta finansējums.

2024. gada oktobrī pabeigta “**Abavas ielas posma pārbūve Pūrē**”. Būvdarbu ietvaros veikta asfaltbetona seguma izbūve Abavas ielas posmam Pūrē. Kopējās būvniecības izmaksas: 40 796,31 EUR ar PVN, no tām 34 959,94 EUR – Valsts kases aizdevums un 5 836,37 EUR – pašvaldības budžeta finansējums.

2024. gada oktobrī pabeigta “**Augstrožu ielas posma izbūve**” Engures pagasta Ķesterciemā. Izbūvēts Augstrožu ielas posms 237 m garumā ar grants segumu. Būvniecības izmaksas 36 149,43 EUR ar PVN (pašvaldības budžeta līdzekļi).

2024. gada novembrī pabeigta “**Gājēju celiņa izbūve gar Skolas ielu Jaunpilī, Jaunpils pagastā, Tukuma novads**”. Būvdarbu ietvaros izbūvēts gājēju celiņš gar Skolas ielu 96 m garumā. Kopējās būvniecības izmaksas: 32 684,21 EUR (pašvaldības budžeta finansējums).

2024. gada septembrī pabeigti **gājēju ietves izbūves būvdarbi Skolas ielā pie bērnudārza Zantē**. Būvdarbu ietvaros veikta esošā ietves posma paplašināšana, seguma atjaunošana, kā arī jauna gājēju ietves posma izbūve ar betona bruģakmens segumu. Papildus tam izbūvēta lietus kanalizācijas sistēma. Investīciju projekta īstenošanas rezultātā paaugstināts ceļu un ielu infrastruktūras kvalitātes līmenis, tādējādi nodrošinot infrastruktūras attīstību un satiksmes dalībnieku drošību. Kopējās būvniecības izmaksas: 26 133,27 EUR, no tām 18 597,78 EUR – Valsts kases aizdevums un 7 535,49 EUR – pašvaldības budžeta finansējums.

1.27. attēls. Izbūvētā gājēju ietve Skolas ielā Zantē

2024. gada maijā pabeigta būvniecības ieceres izstrāde “**Tilts pār Imulas upi, ceļš a/c V1474-Ķempji, Matkules pagasts, Tukuma novads**”. Saskaņā ar inspekcijas slēdzienu esošais tilts ir kritiskā tehniskā stāvoklī, līdz ar to ir nepieciešama esošā tilta nojaukšana un jauna tilta būvniecība, lai nodrošinātu satiksmes dalībnieku drošību. Projekta izstrādes kopējās izmaksas: 20 303,80 EUR ar PVN (pašvaldības budžeta finansējums).

2024. gada janvārī pabeigta būvniecības ieceres izstrāde “**Valteru ielas un Daigones ielas posma seguma atjaunošanai Kandavā**”, kuras mērķis ir asfaltbetona dilumkārtas izbūve Valteru ielas posmā no Daigones ielas ~ 630 m un Daigones ielas posmā no Jelgavas ielas līdz Valteru ielai ~ 220 m. Būvniecības ieceri kopējās izmaksas ir 4 608,00 EUR ar PVN (pašvaldības budžeta finansējums).

2024. gada jūnijā pabeigta būvniecības ieceres izstrāde **Sabiles ielas atjaunošanai Kandavā, t.sk. ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūvei**. 2025. gadā plānota Sabiles ielas posma pārbūve Kandavā un ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūve. Plānotā būvniecības izmaksu kontroltāme ir 418 985 EUR.

2024. gadā uzsākta ēkas **Talsu ielā 4, Tukumā pielāgošana administrācijas darbam** – biroja telpu un arhīva pārbūves būvniecība un būvuzraudzība. Projekta risinājumi paredz reprezentablu ieeju ar klientu pieņemšanas zonu, uzgaidāmo telpu. Darbinieku vajadzībām tiek izveidoti kabineti, pārrunu telpas, santehnikas telpas un palīgtelpas. Kopā 174,35 m² apjomā. Būvdarbu un būvuzraudzības kopējās izmaksas ir 356 508,63 EUR (t.sk. 21 % PVN). Valsts kases aizņēmuma summa ir 85 % no projekta izmaksām, tas ir 303 032,34 EUR, pašvaldības līdzfinansējums ir 15 % – 53 476,29 EUR.

2024. gadā ir uzsākts un 2025. gadā plānots turpināt pašvaldības investīciju projektu “**Operatīvā autotransporta un tā aprīkojuma, elektrošoka ierīču un ieroču iegāde Tukuma novada pašvaldības policijas darba nodrošināšanai**”. 2024. gadā iegādātas elektrošoka ierīces, šaujamieroči un 1 (viens) operatīvais autotransports. 2025. gadā projekta ietvaros plānots iegādāties vēl 2 (divus) operatīvos autotransportus un vienu no tiem aprīkot ar ātruma mērīšanas radaru. Projekta kopējās izmaksas ir 197 065,88 EUR, no kurām VK aizdevums ir 167 506 EUR, pašvaldības finansējums 29 599, 88 EUR.

2024. gadā ir uzsākti un 2025. gadā turpinās ēkas pārbūves būvdarbi projekta “**Lestenes kroga pārbūve un restaurācija Lestenes brāļu kapu muzeja vajadzībām, “Rūķīši”, Lestene, Lestenes pagasts, Tukuma novads**” ietvaros. Pārbūvējot esošo ēku telpas, paredzēts izbūvēt muzeja ekspozīciju telpas un muzeja administrācijas telpas, sanmezglu telpas, kuras pielāgotas arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Muzejs darbosies kā jauniešu izglītības centrs ar klases telpu, lai palīdzētu jaunajai paaudzei izprast savas tautas patieso vēsturi un mudinātu jauniešus iesaistīties valsts aizsardzības spēkos. Līguma kopējā summa 1 076 486,19 EUR.

2024. gadā uzsākta un 2025. gadā turpinās **“Sākumskolas ēkas vienkāršota pārbūve un lietošanas veida maiņa, Vānē”** būvniecības ieceres izstrāde. Projektēšanas mērķis ir mainīt esošo ēkas lietošanas veidu, telpu un inženiertīklu tehnisko stāvokli un 1. stāva plānojumu, pārejot no sākumskolas uz multifunkcionālu centru un pielāgojot telpas primāri Vānes PII “Vārpiņa” vajadzībām, kā arī pagasta pārvaldes klientu apkalpošanas centra, sociālā dienesta un bibliotēkas vajadzībām. Kopējā platība darba robežām ~ 700 m². Projektēšanu veic SIA “AMB Design”, līguma kopējā summa ir 29 524 EUR. 2025. gadā plānoti būvdarbi, īstenojot ēkas lietošanas veida maiņu, vides pieejamības nodrošināšanu un inženiertīklu un telpu pārbūvi pirmsskolas izglītības iestādes vajadzībām. Veikt inženiertīklu un telpu pārbūvi pārējās telpās 1. stāvā, paredzot administratīvās telpas – bibliotēku, pagasta pārvaldes un klientu apkalpošanas centra darba kabinetus – kabinetus sociālā dienesta vajadzībām un koplietošanas telpas, un atsevišķās telpās 2. stāvā paredzēt inženiertīklu ievadīšanu no 1. stāva.

2024. gadā pabeigts projekts **“Tukuma E. Birznieka-Upīša 1. pamatskolas telpu vienkāršotā pārbūve un apkures un siltā ūdens tīklu vienkāršotā atjaunošana”**. Projekta ietvaros tika veikta ēkas vecā korpusa apkures sistēmas nomaiņa, grīdas segumu maiņa, apdares un krāsojuma atjaunošana, durvju restaurācija, logu nomaiņa pret vēsturiski atbilstošiem, elektroinstalācijas nomaiņa, ugunsdzēsības apziņošanas signalizācijas sistēmas izveide, iekštelpu ventilācijas sistēmas risinājums ar rekuperāciju un telpu kondicionēšana, videonovērošana, ūdens un kanalizācijas sistēmas pārbūve. Projekta kopējās izmaksas ir 835 123 EUR, Valsts kases aizņēmums – 701 861 EUR.

1.28. un 1.29. attēls. Pārbūvētās telpas Tukuma E. Birznieka-Upīša 1. pamatskolā

2024. gadā uzsākta un 2025. gadā turpinās **Tukuma pilsētas Kultūras nama pārbūves projekta** izstrāde. Projektēšanas mērķis: iegūt laikmetīgu un arhitektoniski izteiksmīgu, funkcionāli augstvērtīgu, ilgtspējīgu, tehniski un ekonomiski pamatotu esošās Tukuma pilsētas Kultūras nama ēkas un piegulošās teritorijas risinājumu, kā arī iekļaušanos Tukuma pilsētas vēsturiskajā centrā. Projektēšanas priekšizpēti un meta izstrādi veica SIA “Zaigas Gailis birojs”. Būvniecības ieceres izstrādi veic SIA “MARK arhitekti”.

1.30. attēls. Tukuma pilsētas Kultūras nama pārbūves vizualizācija

2024. gada decembrī uzsākta būvniecības ieceres izstrāde **“Lapmežciema kultūras nama vecā korpusa pārbūve un ēkas fasāžu atjaunošana Liepu ielā 2, Lapmežciemā, Tukuma novadā”**. Projektēšanas mērķis ir izstrādāt esošās kultūras nama ēkas vecā korpusa vienkāršotās pārbūves un fasāžu atjaunošanas būvniecības ieceres dokumentāciju atbilstoši spēkā esošajiem būvnormatīviem un sagatavot detalizētus būvdarbu apjomus būvniecības iepirkuma organizēšanai. Darbus veic SIA “Baltex Group”, projektēšanas izmaksas ir 30 807,42 EUR ar PVN.

2024. gadā uzsākta un 2025. gadā turpināsies objekta **“Engures stadiona pārbūve”** projektēšana. Projektēšanas mērķis ir izstrādāt būvniecības ieceres dokumentāciju esošā stadiona pārbūvei, paredzot mūsdienīgu, standartiem atbilstošu sporta infrastruktūru, kas iekļaujas vidē un papildina pieguļošo teritoriju telpisko un ainavisko struktūru (ņemot vērā Engures stadiona vizuālās attīstības vīziju). Projektēšanas izmaksas ir 62 920 EUR. 2025. gadā plānots īstenot Eiropas Savienības Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) projektu **“Engures stadiona pārbūve”**. Projektā plānots veikt stadiona pārbūves darbus būvprojekta 1. kārtas apjomā, izbūvējot viegatlētikas stadionu, skrejceļus, futbola laukumu, teritorijas labiekārtojumu, stadiona apgaismojumu, inženiertīklus. Kopējās projekta izmaksas plānotas 1 485 000 EUR, projekta attiecināmās izmaksas ir 400 000 EUR, no kurām EJZAF finansējums – 360 000 EUR un plānotais pašvaldības budžeta līdzfinansējums – 1 125 000 EUR.

1.31. attēls. Engure stadiona pārbūves vizualizācija

2024. gadā pabeigta “PII “Vilnītis” būvniecības dokumentācijas izstrāde iekšējo inženiertīklu pārbūvei Lapmežciemā, Tukuma novadā”. Būvniecības ieceres izstrādes izmaksas ir 15 423,22 EUR (pašvaldības budžeta finansējums). 2024. gadā uzsākti būvdarbi un 2025. gadā turpināsies **Lapmežciema PII “Vilnītis” būvdarbi iekšējo inženiertīklu pārbūve** – siltumapgādes un ūdens, kanalizācijas tīklu un izvadu pārbūve bērnu dārza vecā korpusa daļā. Būvdarbu kopējā summa ar PVN ir 241 810,03 EUR.

2024. gadā pabeigta 2023. gadā uzsāktā būvniecības ieceres “Sporta manēžas jaunbūve Tukumā, Raudas ielā 16”, pie Tukuma 2. vidusskolas izstrāde, kā arī būvprojekta “**Tukuma sporta manēžas jauna būvniecība Raudas ielā 16, Tukums, Tukuma pilsēta, LV-3101**” ekspertīze. Projekts piedāvā modernu un funkcionālu risinājumu, kas atbilst dažādu sporta veidu prasībām un nodrošina ērtības gan sportistiem, gan skatītājiem. Tas veicinās sporta aktivitātes un sacensības reģionālā un valsts mērogā, kā arī nodrošinās vietējiem iedzīvotājiem iespēju aktīvi pavadīt brīvo laiku. Kopējās izmaksas: 274 791,00 EUR (pašvaldības budžeta finansējums), no kurām 248 292 EUR ir projektēšanas izmaksas un 26 499 EUR – būvprojekta ekspertīzes izmaksas.

1.32. attēls. Plānotās Tukuma sporta manēžas vizualizācija

2025 gadā turpinās 2023. gadā uzsāktā **Kandavas K. Mīlenbaha vidusskolas pārbūves būvprojekta** izstrāde, ietverot ēkas energoefektivitātes paaugstināšanu, tai skaitā arhitektoniskā izskata un tehniskā stāvokļa uzlabošanu, iekšējo inženiertīklu pārbūvi, kā arī plānojuma izmaiņas un teritorijas labiekārtošanu. Būvniecības ieceres izstrādi veic SIA “Baltex Group”.

1.33. attēls. Kandavas K. Mīlenbaha vidusskolas pārbūves vizualizācija

2024. gada augustā pabeigti **“Mālkalna labiekārtošanas darbi, Tukumā”**. Būvdarbu ietvaros veikta Mālkalna teritorijas 2023. gadā izbūvēto pastaigu celiņu papildināšana ar labiekārtošanas elementiem. Ierīkotas pamatnes un uzstādīti parka soliņi, zviļņi, atkritumu tvertnes, velostatīvi, informācijas stendi un vides norādes. Pie stāvlaukuma Jelgavas ielā ierīkota pergola ar atpūtas vietām. Labiekārtoti ieejas mezgļi no Zemgales ielas un no Jelgavas ielas (pie pienotavas). Investīciju projekta īstenošanas rezultātā uzlabota publiskā infrastruktūra, izveidota gājējiem pieejama infrastruktūra, radīta pievilcīgāka dzīves vide Jauntukuma iedzīvotājiem, Tukuma iedzīvotājiem un viesiem. Kopējās būvniecības izmaksas: 198044,83 EUR ar PVN pašvaldības budžeta finansējums.

2024. gada decembrī pabeigti **“Ielu apgaismojuma projektēšanas un izbūves darbi Mālkalnā, Tukumā”**. Būvdarbu ietvaros veikta Mālkalna teritorijas celiņu funkcionālā apgaismojuma projektēšana un izbūve. Paralēli veikta vājstrāvas videonovērošanas sistēmas darbības nodrošināšanai izbūve. Investīciju projekta īstenošanas rezultātā uzlabota publiskā infrastruktūra, padarīta pieejama diennakts tumšajā laikā, nodrošinot kvalitatīvāku un drošāku ārtelpu. Kopējās būvniecības izmaksas: 61105,00 EUR ar PVN (pašvaldības budžeta finansējums).

2025. gadā turpinās būvniecības ieceres izstrāde **“Melnezera pludmales un apkārtnes labiekārtošana, Tukuma novadā”**. Būvniecības ieceres ietvaros paredzēta sanitārās un palīgēkas būvniecība, pludmales teritorijas labiekārtošana, Melnezera ielas un ceļa atjaunošana, gājēju celiņa no pludmales līdz Ozoliņiem un grāvja pārbrauktuves pārbūve, apgaismojuma izbūve, stāvlaukumu izbūve Melnezera ielā 10 A un Melnezera ielā 13. Būvniecības ieceres izstrādes izmaksas: 62 150,93 EUR.

2024. gada decembrī pabeigti **“Elizabetes skvēra rotaļu laukuma atjaunošanas darbi, Tukumā”**. Būvdarbu ietvaros veikta esošā laukuma seguma un rotaļu laukuma iekārtu nomaiņa. Projekta īstenošanas rezultātā uzlabota publiskā infrastruktūra, morāli un fiziski nolietota laukuma vietā ierīkots jauns, drošs segums un aprīkojums. Kopējās būvniecības izmaksas: 35476,65 EUR ar PVN (pašvaldības budžeta finansējums).

1.34. attēls. Elizabetes skvēra rotaļu laukums pēc atjaunošanas

2024. gadā uzsākta **“Pauzera teritorijas “Pļava”, Tukumā, telpiskās attīstības koncepta izstrāde”**. Koncepta izstrādes mērķis ir veikt Pauzera pļavu un tai pieguļošās teritorijas funkcionālo un ainavisko analīzi, kā arī atbilstīgi spēkā esošajam normatīvajam regulējumam, izstrādāt attīstības koncepta piedāvājumu, kas kalpotu par pamatu tālākās projekta attīstības stadijās. Projektēšanas izmaksas ir 12 081,85 EUR.

2024. gada jūlijā pabeigta būvniecības ieceres izstrāde **“Veselības takas seguma un apgaismojuma izbūve LVM valdījumā esošā nekustamā īpašumā “Muižas meži” zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 90620160091”, Kandavas pagastā, Tukuma novadā, LV - 3120**. Projektēšanas mērķis: takas un apgaismojuma elektrolīnijas izbūve apkārt Teteriņu ezeram un takas izbūve LVM valdījumā esošajā nekustamajā īpašumā “Muižas meži”, nodrošinot atbilstību vides pieejamības prasībām. Takas paredzētas gājējiem, skrējējiem, nūjotājiem, riteņbraucējiem, ziemā – slēpotājiem. Būvniecības ieceres izstrādes izmaksas: 10 672,20 EUR ar PVN (pašvaldības budžeta finansējums).

2024. gadā uzsākta **Ilgspējīgas lietus ūdens apsaimniekošanas moduļa izstrāde, veicot teritorijas izpēti un novērtēšanu, Tukuma pilsētas centra teritorijai**, lai noteiktu iespējamo risinājumu klimata izraisīto plūdu mazināšanai. Projektēšanas izmaksas ir 11 979 EUR.

2024. gada oktobrī pabeigta būvniecības ieceres izstrāde **“Tukuma 3. pamatskolas ēkas vienkāršotā pārbūve Lielā ielā 31, Tukumā”**. Būvniecības ieceres ietvaros paredzēta ēkā izvietotās pirmsskolas izglītības iestādes telpu pielāgošana skolas vajadzībām, iekšējo UKT pārbūve, 1. stāvā tualesu izbūve personām ar kustību traucējumiem un bēniņu pārseguma siltināšana. Kopējās projektēšanas izmaksas ir 26 862 EUR.

2024. gadā pabeigta būvniecības ieceres izstrāde **“Pirmsskolas izglītības iestādes “Pepija” ēkas fasādes atjaunošana”**. Būvniecības ieceres ietvaros paredzēta pamatu hidroizolācija, pamatu siltumizolācija un cokola apdares izbūve, cokola apmales izbūve, fasāžu siltumizolācijas un apdares izbūve, evakuācijas kāpņu atjaunošana, fasāžu apgaismojuma izbūve, drenāžas izbūve pagrabā, pagraba ieejas kāpņu atjaunošana. Kopējās izmaksas: 18 150 EUR (pašvaldības budžeta finansējums).

2024. gada septembrī pabeigta būvniecības ieceres **“Tukuma Mūzikas skolas vienkāršota pārbūve Pils ielā 18, Tukumā”** izstrāde. Būvniecības ieceres ietvaros paredzēta vides pieejamības nodrošināšana Tukuma Mūzikas skolas telpām, atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam. Kopējās izmaksas 6 714,88 EUR ar PVN (pašvaldības budžeta finansējums).

2024. gadā uzsākts un 2025. gadā turpināsies projekts Nr. 24-08-CL14-C0LA19.2201-000005 **“Smārdes atpūtas parka “Vēju dārzs” dīķa teritorijas labiekārtošana”**. Projekta mērķis ir attīstīt publisko infrastruktūru un veicināt pievilcīgas dzīves vides radīšanu Smārdes pagasta iedzīvotājiem, izveidojot labiekārtojumu atpūtas parka “Vēju dārzs” dīķa apkārtnes teritorijā. 2024.gadā ir izstrādāta būvniecības iecere, lai 2025. gadā varētu veikt būvdarbus. Projekta būvdarbu plānotās kopējās attiecināmās izmaksas ir 90 000 EUR, no kurām 72 000 EUR ir ELFLA finansējums, 18 000 EUR ir pašvaldības līdzfinansējums.

2024. gadā uzsākta projekta Nr. 24-08-CL14-C0LA19.2201-000004 **“Kopienas pulcēšanās un atpūtas vietas izveide Zentenē, Zentes pagastā, Tukuma novadā”** īstenošana. Projekta ietvaros veikta daudzfunkcionāla laukuma izveide Zentes ciema iedzīvotājiem, kur pulcēties svētkos, atceres dienās un svinībās. Izbūvēti gājēju celiņi un laukuma teritorija papildināta ar labiekārtojuma elementiem – soliņiem, atkritumu urnām un energoefektīvu apgaismojumu (4 laternas, 307 m². ietves ar nesaistītu minerālmateriālu segumu, 4 soliņi, 2 atkritumu urnas, 634 m² zālājs). Investīciju projekta īstenošanas rezultātā uzlabota publiskā infrastruktūra un izveidota pievilcīga, labiekārtota teritorija Zentes pagasta centrā. Projekts tapis ar Lauku atbalsta dienesta un biedrības “Partnerība laukiem un jūrai” atbalstu. Projekta būvdarbu izmaksas 24 350,20 EUR, no kurām ELFLA līdzfinansējums ir 15 060 EUR, pašvaldības finansējums – 9 290,20 EUR.

1.35. attēls. Kopienas pulcēšanās un atpūtas vieta Zentes pagastā

2024. gada augustā uzsākts un 2025. gadā turpinās projekts Nr. 24-08-ŪL02-U31421.101-000001 **“Tirdzniecības vietas izveide Engures “Piejūras tirdziņš” teritorijā”**. Projektā pašvaldība sadarbojas ar diviem piekrastes zvejniekiem, lai radītu piemērotu, atbilstošu tirdzniecības vietu vietējiem zivju produkcijas ražotājiem un veicinātu šīs produkcijas realizāciju. Tirdzniecības vieta tiks izveidota, novietojot vēl vienu nelielu koka ēku blakus jau tur esošajām tirdzniecības vietu ēkām tirdziņa laukumā un aprīkojot ar mēbelēm un iekārtām, kas ļauj zvejniekiem jebkuros laikaapstākļos ērti un atbilstoši sanitārajām normām tirgot savu zivju produkciju. Projekta kopējās plānotās attiecināmās izmaksas ir 39 863,45 EUR, no kurām Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda līdzfinansējums ir 35 877,09 EUR.

2024. gada decembrī tika uzsākts un 2025. gadā turpinās īstenot vietējā rīcības grupā biedrībai “Partnerība Laukiem un Jūrai” iesniegto projektu Nr. 24-08-CL14-C0LA19.2201-000002 **“Tumes pamatskolas stadiona basketbola laukuma seguma atjaunošana un labiekārtošana”**. Projekta ietvaros plānots veikt nolietoto basketbola laukuma seguma nomaiņu, ieklājt jaunu gumijas segumu, uzstādīt treniņus un labiekārtojuma elementus. Projekta publiskais finansējums (ELFLA) 51 326,42 EUR un pašvaldības budžeta līdzfinansējums ir 13 009,57 EUR.

2024. gada jūlijā tika uzsākts un 2025. gadā plānots pabeigt vietējā rīcības grupā biedrībai “Partnerība Laukiem un Jūrai” iesniegto projektu **Nr. 24-08-CL14-C0LA19.2201-000003 “Jaunsātu tautas nama infrastruktūras uzlabošana Jaunsātu pagastā, Tukuma novadā”**. Projekta ietvaros plānots veikt Jaunsātu tautas nama telpas izbūvi personām ar kustību traucējumiem, esošo tualetes telpu atjaunošanu, kā arī iegādāties un uzstādīt tautas namā projektoru, ekrānu un skatuves aizkaru atvēršanas/aizvēršanas mehānismu. Projekta kopējais publiskais finansējums (ELFLA) ir 25 620 EUR, un pašvaldības budžeta līdzfinansējums ir 6 405 EUR.

2024. gada jūlijā tika uzsākts un 2025. gadā plānots pabeigt vietējā rīcības grupā biedrībai “Kandavas Partnerība” iesniegto projektu **Nr. 24-08-CL10-C0LA19.2202-000003 “Laukuma seguma atjaunošana pie Viesatu kultūras nama, Viesatu pagastā, Tukuma novadā”**. Projekta mērķis ir veicināt publiskās infrastruktūras un apkārtējās vides sakārtošanu Viesatu pagastā, Tukuma novadā, atjaunojot asfalta segumu pie Viesatu kultūras nama. Projekta kopējais publiskais finansējums (ELFLA) ir 32 000 EUR, un pašvaldības budžeta līdzfinansējums ir 8 000 EUR.

2024. gada augustā tika uzsākts un 2025. gadā plānots pabeigt vietējā rīcības grupā biedrībai “Kandavas Partnerība” iesniegto projektu **Nr. 24-08-CL10-C0LA19.2202-000002 “Aktīvās atpūtas vietas labiekārtošana Vānē”**. Projekta ietvaros tiks uzstādītas rotaļu iekārtas (šūpoles, karuselis, batuts, rotaļu komplekss un vingrošanas komplekss), tiks veikta rotaļu laukuma veco koka stabiņu nomaīņa uz jaunām betona apmalēm, esošo aso krūmu izrakšana un utilizēšana. Projekta kopējais publiskais finansējums (ELFLA) ir 32 000 EUR, un pašvaldības budžeta līdzfinansējums ir 8 000 EUR.

2024. gada decembrī pabeigta būvniecības ieceres izstrāde “**Āra basketbola laukuma izbūve Zīļu ielā 2A, Kandavā, Tukuma novadā**”. Būvniecības ieceres izstrādes izmaksas: 4 598,00 EUR ar PVN (pašvaldības budžeta finansējums). 2025. gadā tiks uzsākta LAD projekta **Nr. 24-08-CL10-C0LA19.2202-000004 “Āra basketbola laukuma izbūve Zīļu ielā 2A, Kandavā, Tukuma novadā”** īstenošana. Projekta mērķis ir veicināt publiskās infrastruktūras un sabiedrisko aktivitāšu attīstību, izbūvējot āra basketbola laukumu ar diviem groziem, žogu un diviem soliem Zīļu ielā 2A, Kandavā. Projekta ietvaros plānots izbūvēt basketbola laukuma pamatni – asfaltēts pamats uz kā tiks ieklāts FIBA sertificēts gumijas segums. Tiks izbūvēts bruģēts celiņš no ceļa uz basketbola laukumu, apkārt laukumam, divās pusēs tiks izbūvēts žogs. Tiks uzstādīts apgaismojuma stabs ar 5 prožektoriem un uzstādīti labiekārtojuma elementi. Projekta kopējās izmaksas ir 40 000 EUR. Finansējuma avoti: ELFLA finansējums 32 000 EUR apmērā un pašvaldības līdzfinansējums 8 000 EUR.

1.36. attēls. Āra basketbola laukuma seguma krāsu konceptuālais dizains

2024. gadā uzsākta projekta **“Digitālā dvīņa platformas izveide inovatīvai pašvaldību pakalpojumu nodrošināšanai”** sagatavošana. 2025. gadā plānots uzsākt īstenot 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās” 5.1.1.4. pasākuma “Viedās pašvaldības” sadarbības projektu “Digitālā dvīņa platformas izveide inovatīvai pašvaldību pakalpojumu nodrošināšanai”. Projektā paredzēts izstrādāt un ieviest reģionāla mēroga Kurzemes reģiona pašvaldību – projekta sadarbības partneru – digitālo dvīni jeb datu uzkrāšanas un apstrādes platformu, kurā vienuviet integrēti visu pašvaldību rīcībā esošie dati no dažādiem lietu interneta sensoriem, viedajām ierīcēm, atvērto datu avotiem u.tml., kas ir pielāgota datu apstrādei ar mākslīgā intelekta dzinēju un citiem datorizētiem datu apstrādes rīkiem. Projekta iesniedzējs un vadošais partneris ir Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestāde “Ventspils Digitālais centrs”, projekta sadarbības partneri ir Kurzemes plānošanas reģiona pašvaldības. Projektu plānots īstenot no 2025. gada līdz 2029. gadam. ERAF finansējums projektam ir 3 654 000 EUR, no kura ERAF finansējuma atbalsta intensitāte 85 %, kas ir 3 150 900 EUR. Tukuma novada pašvaldības, kā sadarbības partnera, kopējais projekta budžets ir 261 709 EUR, ERAF finansējums (85 %) – 222 452,65 EUR, pašvaldības līdzfinansējums (15 %), kas ir 39 256,35 EUR. Projekta ietvaros Tukuma novada pašvaldībā paredzēts veikt energoefektivitātes pasākumus pašvaldības ēku siltumapgādes sistēmā un siltummezglā – Tumes pamatskolā, Tukuma 3. pamatskolā un Tukuma pirmsskolas izglītības iestādē “Taurenītis”. Projekta īstenošanas rezultātā paredzēts vismaz 10 % enerģijas patēriņa samazinājums (megavatstundas).

2024. gada septembrī noslēgti zemes nomas līgumi par elektroauto uzlādes staciju izbūvi Tukuma novadā. Uzsākta plānošana un nepieciešamās dokumentācijas sagatavošana **14 elektroauto uzlādes vietu izbūvei Tukuma novadā**. Plānotās atrašanās vietas – Tukuma pilsēta, Kandavas pilsēta, Engure, Lapmežciems, Jaunpils, Milzkalne Slampe, Smārde, Tume. Būvdarbu īstenošana paredzēta līdz 2026. gada pavasarim.

Tukuma novada pašvaldība kopā ar partneriem līdz 2025. gada 31. decembrim turpina īstenot **Intereg Central Baltic projektu “Energy Equilibrium”**, Nr. C027 jeb “Ogleklis kā enerģētikas līdzsvara punkta virzītājspēks pašvaldībās”. Projekta partnerību veido 12 galvenie partneri no 6 dažādām valstīm (Latvijas, Lietuvas, Somijas, Zviedrijas, Polijas un Ziemeļvācijas) un 4 dažādām darbības jomām (pašvaldības, publiskās infrastruktūras nodrošinātājs, enerģētikas aģentūras un klasteri, pētniecības institūcijas). Projekta mērķis ir atbalstīt vietējās valsts iestādes, kurām trūkst kapacitātes un zināšanu par tehnoloģiskiem risinājumiem atjaunojamās enerģijas uzglabāšanai priekš lēmumu pieņemšanas par efektīvu AER (atjaunojamo enerģijas resursu) attīstības rīcības plānu izstrādi reģionā, partnerība ir papildināta ar enerģētikas aģentūrām un klasteriem. Enerģētikas aģentūras un klasteri sniegs nozīmīgu ieguldījumu projekta attīstībā ar savu pieredzi, konsultējot un atbalstot atjaunojamās enerģijas infrastruktūras projektu īstenošanu pašvaldībās. Savukārt tehniskās pētniecības institūcijas ar savām zināšanām un praktisko pieredzi sniegs ieguldījumu atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izstrādē un uzstādīšanā, un to procesā radušajos izaicinājumos. Projekta galvenās aktivitātes: dažādu AER attīstības scenāriju daudzdimensionāla izvērtēšana pašvaldībās, atklāti diskusiju pasākumi mērķa grupu iesaistīšanai, izveidot pirmo Energy Equilibrium platformas prototipu, organizēt zināšanu apmaiņas pasākumu par atjaunojamās enerģijas pārejas stratēģijām BJR (Baltijas jūras reģiona) pašvaldībās, izstrādāt ceļvedi pārejai uz atjaunojamo enerģiju BJR pašvaldībās, kā arī izplatīt rezultātus sabiedrībai un mērķa grupām.

2024. gada novembrī pabeigta būvniecības ieceres izstrāde **“Lielās ielas siltumtrases pārbūve un jaunu posmu izbūve Brīvības laukumā, Elizabetes ielā un Vārtu ielā, Tukumā”**. Būvniecības ieceres ietvaros paredzēta esošās siltumtrases pārbūve un jaunu posmu izbūve Tukuma pilsētā. Būvniecības ieceres izstrādes izmaksas: 15 328,90 EUR ar PVN (pašvaldības budžeta finansējums).

2024. gadā Tukuma ledus hallei ir **izstrādāta tehniskā dokumentācija, saldēšanas iekārtas nomaiņai**, kas nodrošinās ievērojamu enerģijas ietaupījumu.

Tukuma novada pašvaldība pamatojoties uz izstrādāto Ilgtspējīgas enerģētikas un klimata politikas rīcības plānu 2020.–2030. gadam (IEKRP) ir iesaistījies projektā **“OWNyourSECAP”**, kura ietvaros plānots ieviest IEKRP pasākumus Tukuma novadā. 2023. gadā izvirzīti 3 (trīs) pasākumi (Apsekot visas pašvaldības ēkas; Ielu apgaismojuma modernizācija; Pāreja no fosilā kurināmā uz atjaunojamiem energoresursiem siltumapgādē), kuri ir jāievieš projekta realizācijas laikā.

Turpinās pašvaldības dalība LIFE programmas integrētajā projektā nr. LIFE18 IPE/LV/000014 **“Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai”/ “Implementation of River Basin Management Plans of Latvia towards good surface water status”** (LIFE GoodWater IP). 2024. gadā šī projekta ietvaros iegādāts dīzeļģenerators, kas izvietots Engures pagasta notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Dīzeļģeneratora izmaksas ir 20 049,70 EUR, no kurām LIFE programmas līdzfinansējums ir 15 298,20 EUR.

2024. gada novembrī pabeigta **Jaunas atkritumu konteineru novietnes ar nojumi, Celtnieku ielā 3, Tukums uzstādīšana**. Kopējās izmaksas – 19 081,31 EUR.

1.37. attēls. Atkritumu konteineru novietne Celtnieku ielā 3, Tukumā

2024. gada novembrī īstenots ELFLA projekts **“Ieguldījumi ilgtspējīgai mežsaimniecībai”** un intervences **“Atbalsts meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai un uzturēšanai”** apakšpasākumā **“Ieguldījumi meža retināšanai”** projekts Nr. 24-08-C0LA0712-001561 **“Jaunaudžu retināšana Tukuma novada pašvaldībai piederošās meža platībās 2024”**. Projekta ietvaros veikta jaunaudžu retināšana pašvaldības mežu platībās **“Karjeras”**, Jaunsātu pagasts – 0,18 ha, **“Krauči”**, Zemītes pagasts – 1,95 ha, Viršu mežs, Zemītes pagasts – 7,24 ha, **“Jaunsulas”**, Sēmes pagasts – 4,97 ha, **“Putnēnciema mežs”**, Pūres pagasts – 2,04 ha, **“Tauriņu mežs”**, Pūres pagasts – 1,44 ha, **“Zeltabirzes”**, Jaunsātu pagasts – 1,09 ha, M. Parka iela 1, Tukums – 2,88 ha, **“Plieņciema pagastmeži”** – 3,88 ha. Kopējā izkoptā platība ir 25,67 ha. Projekta kopējās izmaksas ir 11 803,07 EUR, publiskais finansējums no ELFLA – 6 776,88 EUR, pašvaldības līdzfinansējums – 5 026,19 EUR.

2024. gada septembrī pabeigti projekta **“Abavas upes apsaimniekošanas pasākumi Kandavas novadā” rezultātu uzturēšanas** darbi – ūdensaugu pļaušana un koku sagāzumu izvākšana no Abavas upes ar mērķi nodrošināt labvēlīgus apstākļus ES nozīmes aizsargājamo biotopu pastāvēšanai un attīstībai. Kopējās izmaksa 7 592,75 EUR, finansētas pašvaldības budžeta ietvaros.

2024. gada oktobrī pabeigti ikgadējie projekta **“Dabisko zālāju atjaunošana dabas parkā "Abavas Senleja"” rezultātu uzturēšanas darbi** - zālāju apsaimniekošanas pasākumi. Kopējās izmaksas 20 611,47 EUR, finansētas pašvaldības budžeta ietvaros.

2024. gada septembrī pabeigti ikgadējie projekta **“Antropogēno slodzi mazinošas tūrisma infrastruktūras attīstība un biotopu apsaimniekošanas pasākumi Abavas senlejā” rezultātu uzturēšanas darbi** – koka pastaigu laipu virsmas apstrāde, pastaigu taku pļaušana, kā arī biotopu apsaimniekošanas pasākumi. Kopējās izmaksas 34 663,67 EUR apmērā nodrošinātas pašvaldības budžeta ietvaros.

1.38. un 1.39. attēls. Koka pastaigu laipu virsmas apstrāde, pastaigu taku pļaušana Abavas senlejā

Tukuma novada pašvaldība 2024. gadā kopā ar partneriem no Smiltenes novada un Igaunijas, Rouge un Setomaa pašvaldībām īsteno **EST-LAT Interreg projektu “Green School Dining”**. Projekta mērķis ir rast piemērotāko risinājumu bioloģisko produktu plašākam lietojumam un “skolas restorāna” koncepcijas ieviešanai 4 pašvaldībās t.sk. arī Tukuma novada pašvaldības skolās – Kandavas Reģionālajā pamatskolā, Zantes pamatskolā un Smārdes pamatskolā. Projekta ietvaros 2024. gadā kopā ar Smiltenes novada pašvaldību un Igaunijas partneriem tika izstrādāta kopīga stratēģija un rīcības plāns, kas ietver risinājumus un darbības, kas paplašina bioloģisko produktu plašāku izmantošanu sabiedriskajā ēdināšanā pašvaldības skolās. Novembrī katrā pašvaldības pilotskolā norisinājās kulinārās sacensības 1. kārtā, 2. kārtā plānota 2025. gada sākumā. Novembrī un decembrī pilotskolu mazākie skolēni devās vizītēs uz zemnieku saimniecībām “Indāni” un “Birznieki”. 2024.gada augustā pilotskolu pavāri devās 5 dienu apmācībās uz Zviedriju, Stokholmu, kur ieguva jaunu pieredzi bioloģiskās produkcijas ieviešanai skolās un iespējas, kā pagatavot ēdienus, izmantojot pārsvarā dārzeņus. Rudenī Tukuma novada zemnieku saimniecību vadītāji devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Valmieras un Siguldas novadu, lai tiktos ar bioloģisko saimniecību vadītājiem un iepazītos ar viņu saimniecības metodēm un labo praksi. Visa gada laikā notika projekta partneru tikšanās vizītes, mācību vizītes pilotskolu direktoriem un pavāriem Igaunijā. Projekta kopējās izmaksas uz 2 gadiem ir 76 230,00 EUR.

Pašvaldība kā projekta partneris ir iesaistījies Kurzemes plānošanas reģiona īstenotā Igaunijas – Latvijas pārrobežu programmas atbalstītā projektā **“Mežtakas un Jūrtakas pārgājienu taku pieejamības uzlabošana dažādām sociālajām grupām”**. Tajā Kurzemes plānošanas reģions ir iegādājies divus peldošos pludmales ratiņkrēslus izmantošanai Engures pagasta Apšuciema pludmalē. Jaunie ratiņkrēsli ir pieejami cilvēkiem ar kustību traucējumiem, lai atvieglotu pārvietošanos pa pludmali, nodrošinātu ērtāku sauļošanos un peldēšanos jūrā.

Plānots vēl veikt labiekārtojuma darbus, lai šo pludmali padarītu vēl pieejamāku cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

2024. gada jūnijā īstenots projekts Nr. 24-00-S0ZF02-000030 **“Tukuma novada Engures ezera zivju krājumu atjaunošana un papildināšana”**. Projekta ietvaros iegādāti 20 000 gab. līdaku mazuļi 5–20 g. un ielaisti Engures ezerā, tā kompensējot cilvēka darbības rezultātā zivju resursiem nodarītos zaudējumus, papildināti zivju resursi. Kopējās izmaksas ir 7 744 EUR, no kurām Valsts Zivju fonda finansējums 7 000 EUR, biedrības “Mazjūras zvejnieki” – 100 EUR, nodibinājuma “Engures ezera dabas parka fonds” – 50 EUR un pašvaldības budžeta līdzfinansējums – 594 EUR.

1.40. attēls. Engures ezerā ielaisti 20 000 līdaku mazuļi

2024. gada jūnijā īstenots projekts Nr. 24-00-S0ZF02-000031 **“Tukuma novada Kaņiera ezera zivju krājumu atjaunošana un papildināšana”**. Projekta ietvaros iegādāti 28 000 gab. līdaku mazuļi 5–20 g. un ielaisti Kaņiera ezerā, tā kompensējot cilvēka darbības rezultātā zivju resursiem nodarītos zaudējumus, papildināti zivju resursi. Zivju resursi atjaunoti, piesaistot Valsts Zivju fonda finansējumu. Kopējās attiecināmās projekta “Tukuma novada Kaņiera ezera zivju krājumu atjaunošana un papildināšana” izmaksas – 10 841,60 EUR, no kurām Valsts Zivju fonda finansējums – 9 800 EUR un Lapmežciema pagasta pārvaldes līdzfinansējums – 10 41,60 EUR.

2024. gadā īstenots projekts Nr. 24-00-S0ZF03-000030 **“Zivju resursu aizsardzībai Tukuma novadā nepieciešamā aprīkojuma iegāde 2024. gadā”** projekta. Projekta mērķis ir papildināt materiāltehniskā aprīkojuma bāzi, lai pilnvērtīgi varētu veikt un nodrošināt zivju resursu aizsardzības pasākumus Tukuma novada publiskajās ūdenstilpnēs. Projekta ietvaros plānots iegādāta piepūšamā laiva, laivas motors, rokas GPS, nakts redzamības binoklis, binoklis, planšetdators, meža kamera, videokameras ar SD karti, 3 gab., sonāru ar akumulatoru. Šis aprīkojums būtiski atvieglos zivju resursu aizsardzības pasākumus un samazinās nelikumīgu zivju un ūdensdzīvnieku ieguvu. Projekta īstenošana veicinās ne tikai aizsardzības un kontroles pasākumu efektivitāti novadā, bet arī nodrošinās zivju resursu ilgtspējīgu attīstību. Tas savukārt palīdzēs saglabāt zvejniecības tradīcijas un attīstīt makšķerēšanas tūrismu Tukuma novadā. Kopējās attiecināmās projekta izmaksas ir 7 333,40 EUR, no kurām Valsts zivju fonda finansējums ir 6 463,35 EUR un pašvaldības budžeta līdzfinansējums ir 870 EUR.

2. Komunikācija ar sabiedrību

Tukuma novada pašvaldība veic autonomās funkcijas, kuras noteiktas likumā “Par pašvaldībām” 15. pantā, kā arī brīvprātīgi veic vairākas funkcijas, lai uzlabotu novada iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu apjomu un kvalitāti. Viena no pašvaldības būtiskākajām funkcijām ir informācijas nodrošināšana un komunikācija ar sabiedrību. Informācijas nodrošināšanai Tukuma novada pašvaldība izmanto dažādus komunikācijas kanālus: tīmekļa vietni www.tukums.lv, sociālos tīklus “Facebook” un “Instagram”, informatīvo izdevumu “Tukuma Novada Vēstis” un citus plašsaziņas līdzekļus.

Pašvaldības tīmekļa vietnes www.tukums.lv un www.kandava.lv

Pārskata gadā Tukuma novada pašvaldība turpināja pilnveidot un papildināt tīmekļa vietni www.tukums.lv Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļa vietņu vienotās platformas projektā.

2024. gadā tīmekļa vietne www.tukums.lv vidēji mēnesī tikusi apmeklēta 47 000 reizes (uzskaitīta katra lapas atvēršanas reize). Tajā publicētas 615 aktualitāšu ziņas, un notikumu kalendārā ievietota informācija par 1280 pasākumiem, tostarp kultūras un mākslas notikumiem, iedzīvotāju konsultatīvajām padomēm, komiteju un domes sēdēm, kā arī citiem pašvaldības iestāžu rīkotiem pasākumiem.

Trīs visvairāk apmeklētās sadaļas:

- **Notikumu kalendārs** – 143 391 reize;
- **Vakances** – 103 714 reizes;
- **Aktualitātes** – 66 655 reizes.

Saistībā ar 2023. gada likumdošanas izmaiņām, izveidota sadaļa “Saistošo noteikumu projektu apspriešana”, kur sabiedrībai sniegta iespēja paust viedokli. 2024. gadā tika apspriesti **32 saistošo noteikumu projekti un to grozījumi**.

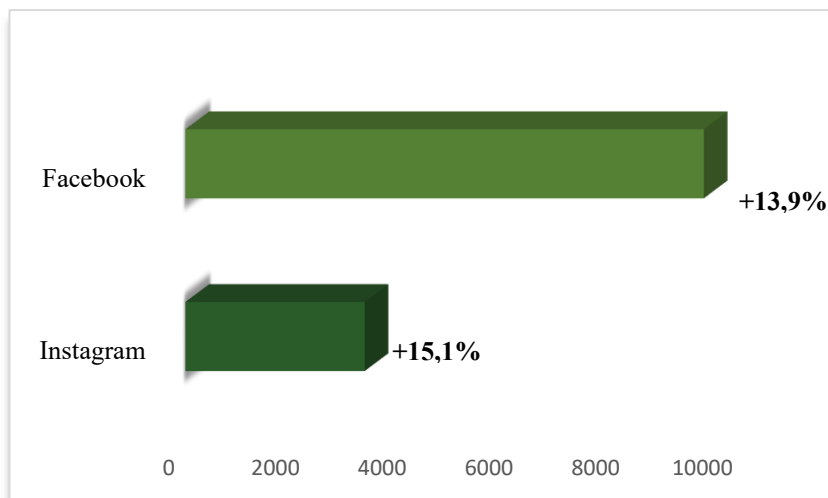
Lai nodrošinātu aktuālu informāciju Kandavas un pagastu apvienības iedzīvotājiem, tiek uzturēta tīmekļa vietne www.kandava.lv, kur pieejama informācija par Kandavas pilsētu un tās apkārtnējiem pagastiem.

Abu tīmekļa vietņu saturs tiek regulāri aktualizēts, lai nodrošinātu tā precizitāti un atbilstību.

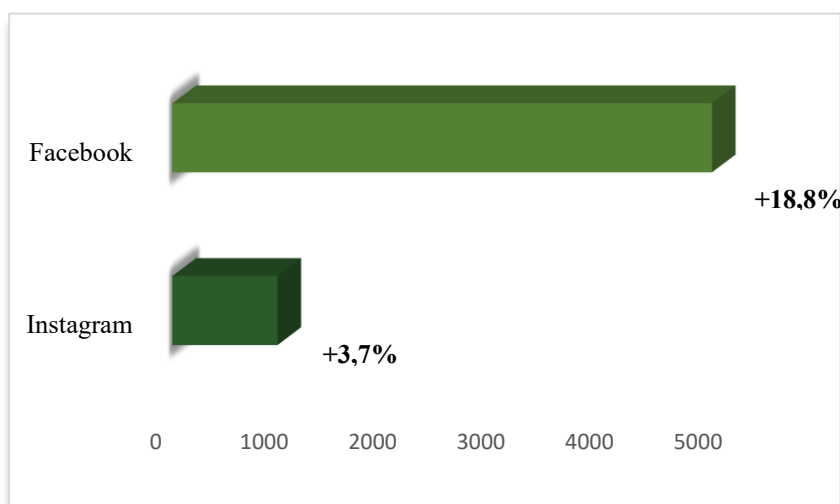
Sociālie tīkli

Tukuma novada pašvaldībā tiek pārvaldīti divu oficiālie Facebook konti (@Tukuma novada pašvaldība un @Kandavas un pagastu apvienība), kā arī 2 Instagram konti (@tukumanovads un @kandavas_apvieniba).

Komunikācija ar iedzīvotājiem notiek arī sociālajos tīklos – Facebook un Instagram. Pārskata periodā abos profilos atbildēts uz **144 iedzīvotāju jautājumiem** slēgtajās sarakstēs.

2.1.attēls. Tukuma novada pašvaldības sociālie tīkli

2.2.attēls. Kandavas pilsētas sociālie tīkli

2024. gadā Tukuma novada pašvaldības Facebook kontā publicēti **693 ieraksti**, kots skatīts **243 400 reīžu**, savukārt Instagram kontā – skatījumu skaits **3 748**. Pērn Kandavas un pagastu apvienības Facebook kontā veikti **412 ieraksti**, kas kopumā skatīti **109 634 reīžu**. Kandavas un pagastu apvienības Instagram kots skatīts **790 reīžu**.

Pašvaldības informatīvais izdevums “Tukuma Novada Vēstis”

2024.gadā pašvaldība turpināja izdot apvienoto Tukuma, Kandavas, Engures un Jaunpils novadu kopīgo informatīvo izdevumu “Tukuma Novada Vēstis”, kas tika izveidots administratīvi teritoriālās reformas rezultātā 2021.gadā.

Informatīvais izdevums **tiek izdots vienu reizi mēnesī pēc domes sēdes**. Pārskata gadā ir izdoti 12 informatīvie izdevumi “Tukuma Novada Vēstis”, kuros publicēta iedzīvotājiem aktuāla informācija par notikumiem Tukuma novadā un tā pagastos, domes lēmumi, informācija par projektiem, Attīstības plānošanas dokumentu izstrādi un publiskajām apspriešanām, kā arī cita iedzīvotājiem aktuāla un svarīga informācija.

Ņemot vērā būtisku izmaksu pieaugumu informatīvā izdevuma sagatavošanā un izplatīšanā, 2024. gadā tika ieviestas vairākas izmaiņas izdevuma “Tukuma Novada Vēstis” izdošanā.

No 2024. gada augusta izdevums vairs netiek piegādāts fizisko un juridisko personu pasta kastītēs – tā vietā tas ir pieejams izplatīšanas vietās visā novadā. Tika samazināts arī informatīvā izdevuma lappušu skaits no 20–24 lapām uz 16–20 lapām, kā arī samazināta izdevuma tirāža no 23 500 eksemplāriem uz 11 000 eksemplāriem.

Izdevums tiek drukāts uz plāna, lielformāta (397x280 mm) uzlabotā avīžpapīra.

Informatīvā izdevuma elektroniskā versija ir pieejama Tukuma novada pašvaldības oficiālajā tīmekļa vietnē: www.tukums.lv.

Sabiedriskās apspriešanas un sanāksmes

2024. gadā Tukuma novada pašvaldība rīkojusi vairākas publiskās apspriešanas:

- ✓ Saskaņā ar Tukuma novada domes 2023. gada 30. novembra lēmumu “Par detālplānojuma projekta nekustamajam īpašumam “Laivas”, Apšuciemā, Engures pagastā, Tukuma novadā, nodošanu publiskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai” (prot. Nr19, 12§), **publiskajai apspriešanai no 2024. gada 2. janvāra līdz 2024. gada 30. janvārim tika nodots detālplānojuma projekts nekustamajam īpašumam “Laivas”, Apšuciemā, Engures pagastā, Tukuma novadā.** Publiskās apspriešanas sanāksme notika 16. janvārī Tukuma novada pašvaldības Arhitektu zālē, kā arī tiešsaistes platformā “Zoom”.
- ✓ **No 2024. gada 8. janvāra līdz 2024. gada 5. februārim publiskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai tika nodoti detālplānojumi “Pienava Wind 1”, “Pienava Wind 2”, “Pienava Wind 4” un “Pienava Wind 5”, Džūkstes pagastā, Tukuma novadā.** Detālplānojumu izstrādes mērķis bija radīt nosacījumus vēja parka izveidei, precizējot un detalizējot vēja elektrostaciju izvietojumu un veidojot racionālu apkalpojošo infrastruktūru. Publiskās apspriešanas sanāksme notika 2024. gada 24. janvārī klātienē, Džūkstes pagasta pārvaldē, “Biedrību nams”, Džūkstes pagastā.
- ✓ Saskaņā ar Tukuma novada domes 2024.gada 25. janvāra lēmumu “Par detālplānojuma projekta zemesgabaliem “Jumpravas pļavas”, Tukumā un Tumes pagastā, Tukuma novadā, nodošanu publiskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai” (prot. Nr.1, 16§), **publiskajai apspriešanai no 2024. gada 6. februāra līdz 2024.gada 5. martam nodots detālplānojuma projekts zemesgabaliem “Jumpravas pļavas”, Tukumā un Tumes pagastā.** Publiskās apspriešanas sanāksme notika 2024.gada 27. februārī klātienē Tukuma novada pašvaldībā, Talsu ielā 4, Tukumā, un tiešsaistes platformā “Zoom”.
- ✓ Saskaņā ar Tukuma novada domes 2024. gada 30.maija lēmumu “Par Tukuma novada teritorijas plānojuma 1. redakcijas nodošanu publiskajai apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai” (Nr. TND/24/277., prot. Nr. 6, 5. §), **publiskajai apspriešanai no 2024. gada 10. jūnija līdz 2024. gada 15. jūlijam tika nodota Tukuma novada teritorijas plānojuma 1. redakcija un Vides pārskata projekts.** Publiskās apspriešanas sanāksmes notika:
 - 17. jūnijā Jaunpilī “RAC” telpās, “Jaunkalni”, Jaunpilī, Jaunpils pagastā, Tukuma novadā;
 - 18. jūnijā Engures Saieta namā, Jūras ielā 114, Engurē, Engures pagastā, Tukuma novadā;
 - 26. jūnijā Slampes Kultūras pilī, Slampē, Slampes pagastā, Tukuma novadā;
 - 27. jūnijā Lapmežciema Tautas namā, Lapmežciemā, Lapmežciema pagastā, Tukuma novadā;
 - 2. jūlijā Tukuma novada pašvaldībā, Talsu ielā 4, Tukumā, Tukuma novadā, sanāksmei varēs sekot līdzi arī tiešraidē pašvaldības tīmekļa vietnē www.tukums.lv;
 - 3. jūlijā Kandavas un pagastu apvienības administrācijā, Dārza ielā 6, Kandavā, Tukuma novadā;
 - 4. jūlijā Zemītes Tautas namā, “Cerībās”, Zemītē, Zemītes pagastā, Tukuma novadā;
 - 8. jūlijā tiešsaistes platformā “Zoom”;

- 9. jūlijā Smārdes kopienas centrā, Stacijas ielā 1, Smārdē, Smārdes pagastā, Tukuma novadā;
 - 11. jūlijā Pūres pagasta pārvaldē, “Vārpās”, Pūrē, Pūres pagastā, Tukuma novadā.
- ✓ Atbilstoši Engures novada teritorijas plānojuma 2013.–2025. gadam (1.0 redakcija) TIAN 269.1.4. apakšpunktam un Tukuma novada pašvaldības norādījumiem, **no 2024. gada 9. augusta līdz 28. augustam SIA “SCHWENK Latvija” sadarbībā ar pašvaldību organizēja sabiedrisko apspriešanu derīgo izrakteņu ieguves ieceres atradnēs “Saulesdārzs” un “Veckurciņi”, Tukuma novadā.** Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2024. gada 22. augustā tiešsaistes platformā “Zoom”.
- ✓ **No 2024. gada 23.septembra līdz 24.oktobrim notika publiskā apspriešana būvniecības iecerei Niedru ielā 12, Lapmežciemā, Lapmežciema pagastā.** Būvniecības ieceres prezentācija notika 24. oktobrī Lapmežciema pagasta pārvaldē, Liepu ielā 2, Lapmežciemā, Lapmežciema pagastā, Tukuma novadā.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Nevalstisko organizāciju (NVO) sektors ir nozīmīga sabiedrības daļa, kas, apvienojoties biedrībās un nodibinājumos, pārstāv konkrētas sabiedrības grupas un to intereses un nodrošina, lai iedzīvotāju viedoklis tiktu ņemts vērā lēmumu pieņemšanas procesos. NVO pārstāvji aktīvi piedalās pašvaldības komisijās, tostarp Komisijā darbam ar sabiedriskajām organizācijām, Sporta komisijā, Medību koordinācijas komisijā, Jaunatnes lietu komisijā un Nacionālās pretošanās kustības dalībnieku iesniegumu izskatīšanas komisijā. Šajās komisijās darbojas 18 pārstāvji no Tukuma novada biedrībām un nodibinājumiem, apliecinot daudzveidīgu un nozīmīgu NVO sektora pienesumu Tukuma novada attīstībā.

Lai veicinātu sabiedrības līdzdalību, stiprinātu pilsoniskās sabiedrības attīstību un sekmētu demokrātiskas pārvaldības principu īstenošanu, pašvaldība aktīvi iesaista NVO, piedāvājot dalību projektu un iniciatīvu konkursos. NVO iniciatīvas ne tikai stiprina vēlmi darboties sabiedrības labā, bet arī vairo kopienas saliedētību.

Kopumā Tukuma novadā reģistrētas 522 nevalstiskās organizācijas, no kurām 157 Tukumā.

Ik gadu pašvaldība izsludina **iniciatīvu konkursu**, par prioritāti izvirzot projektus, kas veicina labdarību, brīvprātīgo iesaisti, neformālo izglītību, kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, sociālo pakalpojumu pieejamību, cilvēku ar invaliditāti iekļaušanu, patriotisma stiprināšanu, kultūras mantojuma saglabāšanu. 2024. gadā 42 nevalstiskās organizācijas realizēja 83 iniciatīvas par kopējo summu 82299,43 EUR un 51 sporta klubs – 95 iniciatīvas par kopējo summu 244402,00 EUR. Sporta jomā novadā ar biedrību līdzdalību tiek organizēti sporta pasākumi, t.sk. arī Latvijas mēroga sacensības.

Reizi gadā NVO ir iespēja pieteikties **projektu konkursam “Darām paši”**, kas veidots ar mērķi veicināt Tukuma novada iedzīvotāju atbildību par savu dzīves vidi un līdzdalību tās uzlabošanā. 2024. gadā tika realizēti 39 projekti par kopējo summu 35000,00 EUR, kā rezultātā tika sakopta apkārtējā vide, atjaunoti bērnu laukumiņi, labiekārtotas atpūtas, aktīvās atpūtas, pastaigu vietas, kā arī uzlabotas un pilnveidotas NVO telpas un nodrošinātas brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Divas reizes gadā NVO ir iespēja piedalīties **Kultūras projekta konkursā**, kura mērķis ir sekmēt jaunu, inovatīvu un augstas kvalitātes kultūras produktu radīšanu, kas veicina Tukuma novada atpazīstamību, atbalstīt jaunrades procesu attīstību, veicināt kultūras mantojuma un tradicionālās kultūras saglabāšanu utt. 2024.gadā tika atbalstīti 13 projekti par kopējo summu 30000,00 EUR.

Tukuma novadā kā jauna iniciatīva iedzīvotāju iesaistes veicināšanā ir 2024. gadā izstrādātais Līdzdalības budžeta nolikums. **Līdzdalības budžeta projektu ideju konkursa** izsludināšana paredzēta 2025. gadā un tās mērķis būs veicināt iedzīvotāju aktīvu līdzdalību un iniciatīvu publiskās teritorijas attīstībā. Šī pieeja ļaus sabiedrībai iesniegt idejas par nepieciešamajiem vides uzlabojumiem un sniegs pašvaldībai tiešu informāciju par iedzīvotāju vajadzībām.

Tukuma novada pašvaldība sniedz atbalstu nevalstiskajām organizācijām dažādos veidos arī ikdienā:

- piedāvājot pašvaldības nedzīvojamās telpas bez maksas, kā arī sedzot maksājumus, kas saistīti ar šo telpu izmantošanu;
- nodrošinot līdzfinansējumu projektu īstenošanai, tai skaitā valsts un Eiropas Savienības fondu izsludinātajos konkursos;
- piedāvājot seminārus un lekcijas, kas veicina jaunu prasmju apguvi, komunikāciju un sadarbības iespējas ar citām NVO, iedvesmo un motivē darboties, veicina NVO kapacitātes celšanu.

Starp pašvaldību un NVO ir izveidojusies cieša un veiksmīga sadarbība, sniedzot būtisku ieguldījumu sabiedriskās dzīves veidošanā. Tas ir kā iedvesmojošs piemērs tam, kā kopīgiem spēkiem iespējams veidot saliedētu, aktīvu un līdzatbildīgu sabiedrību. Aicinām arī turpmāk ikvienu iedzīvotāju un organizāciju būt daļai no šī attīstības procesa, dalīties idejās, uzņemties iniciatīvu un veidot Tukuma novadu par vietu, kur dzīvot, darboties un augt ir gan iespēja, gan lepnums.

Tukuma novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2033. gadam viens no noteiktajiem rīcības virzieniem ir kopienu aktivitāšu un iedzīvotāju iniciatīvu sekmēšana, tādējādi vēl vairāk uzsvērot NVO lomu novada attīstībā.

3. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

Pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums

3.1.tabula

Ieņēmumi un izdevumi 2023. – 2025. gads. Dati: TNP

	2023.g., EUR	2024.g., EUR	2025.g., EUR plāns
Ieņēmumi	80 147 317	78 376 565	82 405 794
Izdevumi	84 946 007	82 456 776	85 556 757

3.2.tabula

Ieņēmumi 2023. – 2025. gads. Dati: TNP

IEŅĒMUMI	2023.g. EUR	2024.g. EUR	2024.gadā salīdzinājumā ar 2023.gadu (+/-)	2025.g. EUR plānots
1. Nodokļu ieņēmumi	39 023 266	40 452 157	1 428 891	40 684 609
1.1. Ienākuma nodokļi	34 344 733	35 951 702	1 606 969	40 684 609
1.2. Īpašuma nodokļi	4 516 155	4 300 455	-215 700	4 331 879

1.3. Nodokļi par pakalpojumiem un precēm	162 378	200 000	37 622	170 000
2. Nenodokļu ieņēmumi	2 259 359	1 727 623	-531 736	2 536 394
2.1. Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma	529 083	480 345	-48 738	101 000
2.2. Valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas	78 111	66 900	-11 211	66 900
2.3. Naudas sodi un sankcijas	55 292	51 060	-4 232	50 990
2.4. Pārējie nenodokļu ieņēmumi	67 990	48 108	-19 882	44 558
2.5. Ieņēmumi no valsts (pašvaldību) nekustamā īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu pamatparāda kapitalizācijas	1 528 883	1 081 210	-447 673	2 272 946
3. Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 744 592	5 838 681	1 094 089	5 969 546
4. Ārvalstu finanšu palīdzība	73 726	1 695	-72 031	0
5. Transferti	34 046 374	30 356 409	-3 689 965	28 713 366
5.1. Valsts budžeta transferti	33 097 977	29 816 409	-3 281 568	28 173 366
5.2. Pašvaldības saņemtie transferti no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un no budžeta nefinansētām iestādēm	404 718	0	-404 718	0
5.3. Pašvaldību budžeta transferti	543 679	540 000	3 679	540 000
KOPĀ IEŅĒMUMI	80 147 317	78 376 565	-1 770 752	82 405 794

Tukuma novada pašvaldības 2024. gada ieņēmumi tika plānoti 78 376 565 EUR, kas ir par 4 898 367 EUR mazāks nekā 2023. gada precizētais ieņēmumu plāns. Pašvaldības pamatbudžetu ieņēmumus veido nodokļu un nenodokļu ieņēmumi, maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi, valsts mērķdotācijas un citu budžetu transferti.

Nodokļu ieņēmumi

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumus ietekmē nodarbināto skaits, darba samaksa, ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamā minimuma un atvieglojuma apmērs, minimālā darba alga. Tukuma novada pašvaldībai 2024.gadā plānoti iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi 35 951 702 EUR, kas ir 45,87 % no kopējiem pašvaldības ieņēmumiem un kas ir par 1 606 969 EUR lielāki nekā 2023. gada izpilde.

Nekustamā īpašuma nodoklis. Saskaņā ar nekustamā īpašuma nodokļa prognozi 2024. gada prognoze ieņēmumiem no NĪN zemei bija 3 411 001 EUR, ēkām un inženierbūvēm 552 045 EUR, mājokļiem 337 409 EUR. Kopā: 4 300 455 EUR, kas ir 5,49 % no kopējiem pašvaldības ieņēmumiem un kas ir par 215 700 EUR mazāk nekā 2023. gada izpilde.

Azartspēļu nodoklis. Nodokļa ieņēmumi tika plānoti 20 000 EUR, 2023. gada faktiskā izpilde bija 18 694 EUR.

Dabas resursu nodoklis. Nodokļa ieņēmumi 2024. gadā tika plānoti 180 000 EUR. Ieņēmumi plānoti pēc Valsts ieņēmumu dienesta sniegtās informācijas par dabas resursu nodokļa maksātājiem pašvaldībā. 2023. gadā pašvaldība saņēma 143 684 EUR.

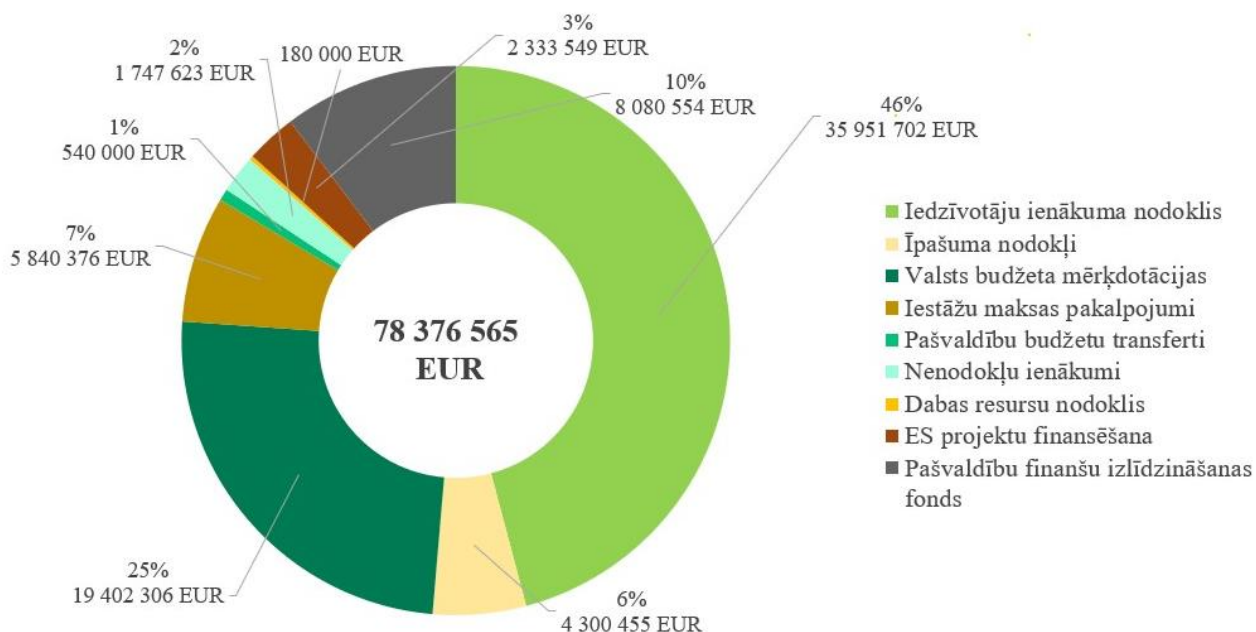
Nenodokļu ieņēmumi

Nenodokļu ieņēmumus 2024. gadā bija plānots iekasēt 1 727 623 EUR apmērā. Ieņēmumus veido peļņas daļa no pašvaldībā esošo dzīvokļu izīrēšanas 379 345 EUR un procentu ieņēmumi par depozītiem 101 000 EUR, valsts un pašvaldību nodevas 66 900 EUR, naudas sodi un sankcijas 51 060 EUR, pārējie nenodokļu ieņēmumi – 48 108 EUR, kā arī ieņēmumi no pašvaldības īpašumu atsavināšanas – 1 081 210 EUR.

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi tika plānoti 5 840 376 EUR, kas ir par 174 486 EUR vairāk nekā 2023. gada izpilde.

Valsts budžeta transferti – mērķdotācijas un dotācijas – 2024. gadā tika plānoti 29 816 409 EUR (38,04 % no kopējiem ieņēmumiem). 2 333 549 EUR plānoti ES projektu īstenošanai pašvaldībā. Mērķdotācijas apjomu turpmākajiem gadiem visbūtiskāk var ietekmēt Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu īstenošanas grafiki, īstenoto projektu finansējuma atmaksām būtiski pieaugot. Lielāko mērķdotāciju apjomu Tukuma novada pašvaldība saņem izglītības nozarē. Valsts budžeta transfertu apmērs 2024. gadā bija plānots, ņemot vērā valsts budžetā paredzēto finansējumu, spēkā esošos normatīvos aktus un noslēgtos līgumus par Eiropas Savienības fondu apguvi.

Pašvaldību budžeta transfertu ieņēmumi bija plānoti 540 000 EUR, t.i., par savstarpējiem norēķiniem par izglītības funkciju nodrošināšanas pakalpojumiem.

3.1. attēls. Pamatbudžeta ieņēmumu struktūra

Izdevumi

Tukuma novada pašvaldības 2024. gada pamatbudžeta kopējie izdevumi bija plānoti 82 456 776 EUR. Salīdzinot ar 2023.gadu, plānotie izdevumi ir samazinājušiem par 2 489 231 EUR.

3.3.tabula

Izdevumi 2023. – 2025. gads atbilstoši funkcionālajām kategorijām. Dati: TNP

IZDEVUMI	2023.g.,EUR	2024.g.,EUR	2024.gadā salīdzinājumā ar 2023.gadu (+/-)	2025.g.,EUR plānots
1.1. Vispārējie valdības dienesti	8 286 859	7 549 634	-737 225	5 560 562
1.2. Sabiedriskā kārtība un drošība	1 060 103	1 093 419	33 316	1 290 987
1.3. Ekonomiskā darbība	5 631 703	6 656 514	1 024 811	7 348 770
1.4. Vides aizsardzība	953 530	764 535	-188 995	742 343
1.5. Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	6 411 304	7 369 868	958 564	10 454 179
1.6. Veselība	242 660	153 502	-89 158	192 508
1.7. Atpūta, kultūra un reliģija	8 833 375	8 609 603	-223 772	8 304 308
1.8. Izglītība	39 162 830	36 596 016	-2 566 814	37 881 014
1.9. Sociālā aizsardzība	14 363 643	13 663 685	-699 958	13 782 086

KOPĀ IZDEVUMI	84 946 007	82 456 776	-2 489 231	85 556 757
----------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Izglītībai (44,4%)
36 596 016 EUR

Vides aizsardzībai (0,9%)
764 535 EUR

Sociālajai aizsardzībai (16,6%)
13 663 685 EUR

Ekonomiskajai darbībai (8,1%)
6 656 514 EUR

Vispārējiem valdības dienestiem (9,2%)
7 549 634 EUR

Sabiedriskajai kārtībai un drošībai (1,3%)
1 093 419 EUR

Atpūtai, kultūrai un reliģijai (10,4%)
8 609 603 EUR

Teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai (8,9%)
7 369 868 EUR

Veselībai (0,2%)
153 502 EUR

3.2.attēls. Tukuma novada pašvaldības budžeta izdevumi 2024. gadā atbilstoši funkcionālajām kategorijām. Dati: TNP

3.4.tabula

Izdevumi 2023. – 2025.gads atbilstoši ekonomiskajām kategorijām. Dati: TNP

IZDEVUMI	2023.g.,EUR	2024.g.,EUR	2024.gadā salīdzinājumā ar 2023.gadu (+/-)	2025.g.,EUR plānots
1. Atlīdzība	46 917 807	46 276 846	-640 961	46 749 830
2. Preces un pakalpojumi	19 967 058	21 090 389	1 123 331	21 054 024
mācību,darba un dienesta komandējumi, darba braucieni	157 430	82 243	-75 187	102 464
pakalpojumi	13 165 385	14 317 810	1 152 465	13 886 048
materiāli, energoresursi, biroja preces	6 415 345	6 397 148	-18 197	6 795 207
periodikas iegādei, bibliotēku krājumiem	26 920	32 837	5 917	31 419
budžeta iestāžu nodokļu, nodevu un sankciju maksājumi	201 978	260 351	58 373	238 886
3. Procentu izdevumi	854 547	1 313 958	459 411	1 298 784
4. Subsīdijas un dotācijas	1 850 602	2 005 290	154 688	1 830 134
5.Sociāla rakstura maksājumi un kompensācijas	4 383 554	4 082 022	-301 532	4 451 220

6. Transverti, uzturēšanas izdevumu transverti, starptautiskā sadarbība	715 643	720 538	4 895	696 654
7. Pamatkapitāla veidošana	10 256 796	6 967 733	-3 289 063	9 476 111
KOPĀ IZDEVUMI	84 946 007	82 456 776	-2 489 231	85 556 757

Pārvaldes izdevumi. Saskaņā ar Pašvaldības likumu un atbilstoši Tukuma novada pašvaldības nolikumam pašvaldības iedzīvotāju pārstāvību nodrošina pašvaldības lēmēj institūcija – Dome, ko veido ievēlēti deputāti, savukārt Domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī tās darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu nodrošina pašvaldības administrācija pilsētās un pagastu pārvaldēs. Pārvaldes izdevumi bija plānoti 6 189 872 EUR no kopējiem pašvaldības izdevumiem, kas ir 7,5 %.

Parāda maksājumi (pašvaldības aizņēmumu procentu izdevumi un apkalpošanas maksas) bija plānoti 1 359 762 EUR. Procentu maksājumu izdevumi pieauguši par 550 458 EUR, jo Valsts kases noteiktās % likmes ir būtiski augušas.

Sabiedriskā kārtība un drošība. Atbilstīgi iedalījumam funkcionālajās kategorijās, izdevumus veido pašvaldības policijas uzturēšana – 867 658 EUR, videonovērošanas sistēmas ierīkošana, apkalpošana – 137 792 EUR, sabiedriskās pludmales pie Melnezera, Tukumā, uzturēšana – 17 426 EUR un atbalsts brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem pagastos – 70 543 EUR.

Ekonomiskā darbība. Plānotais finansējums 6 656 514 EUR. Izdevumi plānoti ekonomiskās darbības atbalstam, tūrisma attīstībai novadā un zīmola ieviešanas pasākumiem – 2 600 577 EUR. Plānots atbalsts uzņēmējdarbības veicināšanai un pasākumiem – 149 019 EUR. Turpināsies Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotais projekts bezdarbniekiem un skolēniem vasaras brīvlaikā – 258 757 EUR. Pašvaldības ceļu, ielu infrastruktūras sakārtošana plānota no pašvaldības budžeta līdzekļiem, autoceļu fonda līdzekļiem, valsts budžeta dotācijās un ar aizņēmuma līdzekļiem – 3 648 161 EUR.

Vides aizsardzība. Plānotie līdzekļi 764 535 EUR. Finansējums paredzēts ielu, laukumu, parku un citu teritoriju tīrīšanai, atkritumu savākšanai – 577 804 EUR, ūdensapgādes izveides un notekūdeņu apsaimniekošanai – 186 731 EUR.

Pašvaldību teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai plānoti līdzekļi 7 369 868 EUR. Šīs sadaļas izdevumi ir mājokļu attīstībai – 2 104 140 EUR, apgaismošanas izdevumi – 469 419 EUR, teritorijas uzturēšanas izdevumi (stādījumi, ziedi, pilsētas un pagastu dekorēšana, kāpņu, soliņu remonts utt.), kapu apsaimniekošana un dzīvnieku patversmes pakalpojumu pirkšana, rotaļu laukumu ierīkošana – 3 008 056 EUR, un plānoti līdzekļi investīcijām pašvaldības teritorijas attīstībai – 1 788 253 EUR.

Veselības aprūpes atbalstam ieplānoti 153 502 EUR. Izdevumi plānoti pagastu un Kandavas pilsētas feldšerpunktu un veselības aprūpes nodaļas uzturēšanai – 136 702 EUR. Ieplānots atbalstīt jaunos ārstniecības speciālistus ar stipendiju – 16 800 EUR.

Atpūta, kultūra, sports un atbalsts biedrībām un nodibinājumiem. Plānoti līdzekļi 8 609 603 EUR. Atbalsts plānots sporta pasākumiem, sporta klubiem un sporta iestāžu uzturēšanai – 1 405 678 EUR, finansējums kultūras iestāžu uzturēšanai – 1 871 401 EUR un finansējums pašdarbību kolektīviem 738 804 EUR, muzeju uzturēšanai – 1 619 608 EUR, bibliotēku uzturēšanai – 1 171 282 EUR. Finansējums kultūras pasākumiem, iniciatīvām, tai

skaitā kultūras projektiem 1 372 610 EUR, kultūras iestāžu dotācijas – 39 336 EUR. Atbalsts sabiedriskajām organizācijām plānots – 162 989 EUR. Lestenes Brāļu kapu uzturēšanai 227 895 EUR. Kultūras nozarē ir saglabāts atbalsts Dziesmu svētku procesā iesaistītajiem kolektīviem – veikts kolektīvu izvērtējums un kolektīvu vadītāju atalgojuma izlīdzināšana, palielināts finansējums kultūras projektu finansējumam un radošo stipendiju finansējumam, ieplānots finansējums tautas tērpu iegādei u.c. pasākumiem.

Izglītība. Atbilstīgi Tukuma novada domes 2021. gada 28. jūlija lēmumam no 2021. gada 1. septembra pašvaldības funkcijas izglītības un jaunatnes jomās īsteno Tukuma novada pašvaldības iestāde “Tukuma novada Izglītības pārvalde”. Saskaņā ar Tukuma novada Izglītības pārvaldes nolikumu, pārvaldes funkcionālā pakļautībā ir visas pašvaldības izglītības iestādes un pašvaldības izveidotie jauniešu centri Kandavā un pagastos. Plānotie līdzekļi izglītībai 2024. gadam kopā ir 36 596 016 EUR. Izdevumi izglītībai ir 44 % no kopējiem budžeta izdevumiem. 36 % jeb 13 243 083 EUR ir mērķdotācijas pedagogu atalgojumam un uzturēšanas izdevumiem Tukuma novada pamatskolai “Spārni”. Pašvaldības finansējums izglītības iestāžu uzturēšanai ir 34 % jeb 12 345 835 EUR, pašvaldības finansēto pedagogu atalgojumam – 5 518 776 EUR, pašvaldības finansējums skolēnu pārvadājumiem – 940 403 EUR. Pašvaldības līdzfinansējums audzēkņu ēdināšanai – 1 162 417 EUR un valsts mērķdotācija 1.–4. kl. ēdināšanai – 302 135 EUR. Finansējums izglītības iestāžu projektiem un aktivitātēm – 892 191 EUR. Mērķdotācija interešu izglītības pedagogu atalgojumam (programmu īstenotājiem) – 464 943 EUR. Izdevumi izglītības iestāžu savstarpējiem norēķiniem – 670 000 EUR un izglītības iestāžu maksas pakalpojumu izdevumiem – 1 056 233 EUR.

Sociālā aizsardzība. Paredzēti līdzekļi 13 663 685 EUR apmērā jeb 16,6 % no pašvaldības pamatbudžeta.

2024. gadā tika palielinātas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma izmaksas sociālās aprūpes centrā “Rauda” – 40,77 EUR diennaktī. 2024. gadam plānotie budžeta izdevumi 4 727 116 EUR (tajā skaitā finansēšana 392 611 EUR), plānotie ieņēmumi 4 334 355 EUR. Pakalpojumu tiek plānots nodrošināt 295 personām gadā – gan Tukuma novada, gan citu pašvaldību iedzīvotājiem.

Sociālās palīdzība 2024. gadā ir valstiski reglamentēta – gan izvērtēšanas nosacījumi, gan atbalsta lielums tiek noteikts Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un Ministru kabineta noteikumos. Salīdzinot ar 2023. gadu, palielinājies trūcīgo personu skaits par 175 personām, 2023. gadā trūcīgas mājāsaimniecības statuss piešķirts 1879 personām (2024. gadā – 2054 personām). Pabalsta garantētā ienākuma nodrošināšanai saņēmēju skaits mazinājies – 2023. gadā 906 personas (2022. gadā – 1599). Plānotā summa gadā – 273 400 EUR. No 2024. gada 1. janvāra palielināts pabalsta garantētā minimālā ienākuma (GMI) nodrošināšanai noteiktais līmenis, ienākumu līmeņa sliekšnis trūcīgas mājāsaimniecības statusa noteikšanai. Mājokļa pabalsta nodrošināšanai plānoti 704 053 EUR gadā.

Izvērtējot pašvaldības iespējas sniegt atbalstu noteiktām iedzīvotāju grupām, 2024. gadā tiek atbalstītas šādas iniciatīvas 2023. gada izpildes apjomā: pabalsts jaundzimušā bērna aprūpei; pabalsts bērna, kuram noteikta invaliditāte, aprūpei; pabalsts aizgādņim; pabalsts kāzu jubilāriem; pabalsts apaļajā dzīves jubilejā; pabalsts valsts svētkos; pabalsts zobu protezēšanas pakalpojumiem; materiāls atbalsts higiēnas pakalpojumu nodrošināšanai; reemigrācijas pabalsti un apbedīšanas pabalsti. Kopā iniciatīvām 2024. gadā tika plānoti 221 025 EUR.

Sociālie pakalpojumi pašvaldībā 2024. gadā nodrošināti esošā līmenī. Pakalpojumus nodrošina dienas aprūpes centrs “Saime”, dienas centrs “Saimīte”, Slampes pagasta dienas

aprūpes centrs “Rīti” un “Saulespuķe”, Atbalsta dzīvokļi, Tukuma patversme, Grupu dzīvokļi “Mežrozītes”, grupu māja “Lodes”, grupu dzīvokļi Celtnieku ielā 3, Tukumā, un Kandavas pansionāts, centrs “Avotiņš”.

2024. gadā Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektā “Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā” tika uzsākti divi pakalpojumi – no 1. marta grupu māja “Laipas”, Slampē, un no 1. novembra – specializētās darbnīcas Melnezera ielā 1, Tukumā.

Pašvaldības budžeta finansēšanas daļa. Likumā “Par budžeta un finanšu vadību” noteikts, ka pašvaldību budžeti katram saimnieciskajam gadam ietver visus pašvaldību (pašvaldību institūciju) iekasētos vai saņemtos ieņēmumus un aizņēmumus, ko pašvaldības appropriē pašvaldību mērķiem. Likuma “Par pašvaldību budžetiem” 11. pantā noteikts, ka pašvaldību budžetos ir ieņēmumu daļa, izdevumu daļa un finansēšanas daļa. Pašvaldības savus budžetus izstrādā atbilstoši budžeta ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas klasifikācijai, kuru nosaka Ministru kabinets. Ministru kabineta 2005. gada 22. novembra noteikumi Nr. 875 “Noteikumi par budžeta finansēšanas klasifikāciju”. Tukuma novada pašvaldības 2024. gada budžetā atbilstīgi normatīvajiem aktiem un Valsts kases prasībām tika plānoti darījumi finansēšanas daļā:

- naudas līdzekļu (kase) atlikums uz 2024. gada 1. janvāri – 1 082 EUR;
- pieprasījuma noguldījuma (bankas kontu) atlikums uz 2024. gada 1. janvāri – 7 162 246 EUR;
- saņemtie aizņēmumi – 938 178 EUR;
- saņemto aizņēmumu atmaksa – 3 816 199 EUR;
- kapitāla daļu iegāde radniecīgo komersantu kapitālā (ieguldījums pamatkapitālā) – 205 096 EUR, tai skaitā:
 - SIA “Tukuma slimnīca” energoefektivitātes paaugstināšanai Tukuma slimnīcas ķirurģijas un poliklīnikas ēkai 144 968 EUR;
 - SIA “Komunālserviss TILDe” Tukuma tirgus darbības nodrošināšanai un uzlabošanai (atbilstīgi Biznesa plānam) 50 000 EUR;
 - SIA “Jaunpils pils” 10 128 EUR.

Ziedojumu un dāvinājumu budžets. Tukuma novada pašvaldības ziedojumu un dāvinājumu budžetā plānoti ieņēmumi no fonda Daugavas Vanagi centrālās valdes pārstāvniecības Latvijā Lestenes muzeja būvniecībai 65 000 EUR. Izdevumi 2024. gadā tika plānoti 120 446 EUR. Atlikums uz 2024. gada 1. janvāri – 55 446 EUR. Lielākie izdevumi plānoti Lestenes Brāļu kapu attīstībai – 97 383 EUR.

Aizņēmumi un galvojumi

Atbilstīgi noslēgtajiem aizņēmuma līgumiem ar Valsts kasi, 2024. gadā bija plānots atmaksāt aizņēmumu pamatsummas 3 816 199 EUR. Kopējā aizņēmumu pamatsumma uz 2024. gada 1. janvāri bija 34 065 532 EUR.

Pašvaldība, lai ilgtspējīgi attīstītos, plāno arī turpmāk aizņemt līdžekļus Valsts kasē prioritāru projektu īstenošanai. Tomēr tiek plānots, ka investīciju projektu īstenošanas gadījumā, kur notiek līdžekļu aizņemšanās, būtiski tiks izvērtēts projekta lietderīgums un ekonomiskais izdevīgums.

3.5. tabula. Tukuma novada pašvaldības saistības 2023., 2024., 2025.gadam. Dati: TNP

	01.01.2023.	01.01.2024.	01.01.2025.
Aizņēmumi (EUR)	35 401 850	34 065 532	34 590 132
Galvojumi (EUR)	6 266 377	6 911 873	6 198 328
Pārējās saistības (EUR)	9 593 678	9 587 843	9 349 898

Pašvaldības īpašumu novērtējums

Pašvaldības nekustamo īpašumu kopējā vērtība uz 2024. gada 31.decembri:

3.6. tabula

Tukuma novada pašvaldības īpašumu vērtība 2022., 2023. un 2024.gadā. Dati: TNP

Īpašuma veids	Vērtība 2022.g. (EUR)	Vērtība 2023.g. (EUR)	Vērtība 2024.g. (EUR)
Zeme, ēkas un būves	107 942 193	110 857 134	106 002 667
Turējumā nodotie valsts un pašvaldības īpašumi	3 919 179	3 572 489	
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	2 251 660	2 315 173	

Pašvaldības kapitāla vērtība

Pašvaldības kapitālsabiedrību pārraudzību saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 14.panta pirmo daļu īsteno un kapitāla daļu turētāja lēmumus pieņem pašvaldības izpilddirektors. Pašvaldības izpilddirektors no pašvaldības vai pašvaldības iestāžu darbinieku vidus var iecelt atbildīgo darbinieku, kas sniedz izpilddirektoram nepieciešamās ziņas un sagatavo dokumentus, lai izpilddirektors varētu pildīt kapitāla daļu turētāja funkcijas pašvaldības kapitālsabiedrībā. Atbildīgo darbinieku var neiecelt, ja atbildīgā darbinieka pienākumu izpilde ietilpst pašvaldības izveidotas struktūrvienības kompetencē. Tukuma novada pašvaldības izpilddirektors nav iecēlis atbildīgo darbinieku.

Pašvaldības bilanci līdzdalību radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību kapitālos novērtē un norāda saskaņā ar pašu kapitāla metodi. Pārējās kapitālsabiedrībās, kur pašvaldības līdzdalība ir līdz 20% no akcionāru vai dalībnieku balsstiesībām kapitālsabiedrībā, ieguldījums tiek novērtēts un uzskaitīts pēc izmaksu metodes.

3.7. tabula
Pašvaldības līdzdalības radniecīgo uzņēmumu kapitālā kopsavilkums (EUR). Dati: TNP

Kapitālsabiedrības nosaukums	Ieguldījums uz 31.12.2023.	Izmaiņas (“+”vai “-“)	Ieguldījums uz 31.12.2024.	% no kopapjoma
Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca SIA	43 406	-879	42 527	100,00000
Komunālserviss TILDe SIA	2 492 503	-23 973	2 468 530	100,00000
Pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Jaunpils KS”	286 858	-286 858	0	0,00000
Pašvaldības SIA Krants	0	0	0	0,00000
Pašvaldības SIA Šlokenbekas pils	56 575	-14 924	41 651	100,00000
Pašvaldības SIA Tukuma ledus halle	160 176	27 652	187 828	100,00000
SIA Kandavas komunālie pakalpojumi	1 585 839	-51 692	1 534 147	100,00000
Tukuma siltums SIA	2 960 591	1 597	2 962 188	100,00000
Tukuma slimnīca SIA	2 801 412	-301 970	2 499 442	100,00000
Tukuma ūdens SIA	9 119 440	2 205 630	11 325 070	100,00000
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Jaunpils pils”	0	5 706	5 706	100,00000
Kopā	19 506 800	1 560 289	21 067 089	

3.8. tabula
Pašvaldības līdzdalības asociēto uzņēmumu kapitālā kopsavilkums (EUR). Dati: TNP

Kapitālsabiedrības nosaukums	Ieguldījums uz 31.12.2023.	Izmaiņas (“+”vai “-“)	Ieguldījums uz 31.12.2024.	% no kopapjoma
Pūres kooperatīvā krājaizdevu sabiedrība	22 796	423	23 219	37,00486
SIA "Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "PIEJŪRA""	1 046 210	40 398	1 086 608	45,25557
Kopā	1 069 006	40 821	1 109 827	

3.9. tabula
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (EUR). Dati: TNP

Kapitālsabiedrības nosaukums	Ieguldījums uz 31.12.2023.	Izmaiņas (“+”vai “-“)	Ieguldījums uz 31.12.2024.	% no kopapjoma
Kandavas novada Kooperatīvā krājaizdevu sabiedrība	9 000	0	9 000	12,35400

SIA Sky port	182 128	0	182 128	4,24887
Kopā	191 128	0	191 128	

Pielikumā:

1. SIA “Revidents un Grāmatvedis” neatkarīgu zvērinātu revidentu ziņojums;
2. Domes lēmums par Tukuma novada pašvaldības 2024. gada konsolidētā pārskata apstiprināšanu.

Veiktās pārbaudes

2024. gadā Tukuma novada pašvaldībā veiktās pārbaudes.

Iekšējie auditi:

Atzinuma Nr.	Par ko veikts audits
2024.01	Par 2019. gada 24. maija līguma par dotācijas un projekta priekšfinansējuma piešķiršanu Engures ostas pārvaldei starp Engures novada pašvaldību un Engures Ostas pārvaldi izpildi un dotācijas atlikuma uzskaiti Tukuma novada pašvaldības grāmatvedībā
2024.02	Par Tukuma novada pašvaldības sociālās aprūpes centra “Rauda” ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu maksas aprēķinu
2024.03	Par 2022. gada 21. oktobra deleģēšanas līguma starp Tukuma novada pašvaldību un Pašvaldības sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Tukuma ledus halle” izpildi un dotācijas atlikuma uzskaiti Tukuma novada pašvaldības grāmatvedībā
bez ziņojuma sagatavošanas	PSIA “Jaunpils KS” reorganizācija (reorganizācijas procesa uzraudzība, grāmatvedības datu pārbaude u.c.)

Ārējie auditi:

1. Valsts kontroles revīzija Nr. 2.4.1-39/2019 “Vai pašvaldību rīcība, organizējot notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu, ir ekonomiska un vērsta uz vides aizsardzību pret komunālo notekūdeņu kaitīgo ietekmi?”. No 8 ieteikumiem ieviesti 7 ieteikumi, nav ieviests 2. ieteikums. 2. ieteikuma ieviešanas termiņš – 2026. gada 2. janvāris;
2. Valsts Kontroles revīzija Nr. 2.4.1-42/2020 “Vai pašvaldībās ir nodrošināta normatīvajiem aktiem atbilstoša un ekonomiska publisko ūdeņu pieejamība, nodrošinot rekreācijas iespējas iedzīvotājiem un sekmējot pašvaldības izaugsmi?”. No 9 ieteikumiem ieviesti 7 ieteikumi. Nav ieviesti 2 ieteikumi (3. un 9. ieteikums). Abu ieteikumu ieviešanas termiņš – 2023. gada 30. marts;
3. Valsts Kontroles revīzija Nr. 2.4.1-23/ 2021 “Vai tiek nodrošināta likumīga, efektīva un produktīva pašvaldību dibināto ostu pārvaldība?”. No 9 ieteikumiem ieviesti visi ieteikumi. Pārskata periodā ieviesti 2 ieteikumi;
4. Valsts Kontroles revīzija N. 2.4.1-9/2022 “Vai jaunizveidotās pašvaldības ir izvērtējušas līdzdalību kapitālsabiedrībās normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un atbilstoši labai praksei?”. No 7 ieteikumiem ieviesti 5 ieteikumi. Nav ieviesti 2

- ieteikumi (1. un 2. ieteikums). Abu ieteikumu ieviešanas termiņš – 2025. gada 1. jūlijs;
5. Valsts kontroles 2023. gada pašvaldības saimnieciskā gada pārskata revīzija. Konstatētas neatbilstības iespējamo saistību uzskaitē;
 6. VAS “Latvijas Valsts ceļi” pārbaude “Mērķdotācijas pašvaldību autoceļiem (ielām) finanšu līdzekļu izlietojums Tukuma novadā” (par laika posmu no 01.01.2023. līdz 31.12.2023.). No 7 ieteikumiem ieviesti visi ieteikumi. Pārskata periodā ieviesti visi ieteikumi;
 7. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas finanšu audits par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem. No 14 ieteikumiem ieviesti vai sniegts viedoklis par 11 ieteikumiem. Nav ieviesti 3 ieteikumi. 3 ieteikumiem ieviešanas termiņš līdz 2024. gada 31. decembrim;
 8. Valsts kontroles revīzija “Vai pašvaldībā ieviestā atvieglojumu un atlaižu sistēma ir efektīva?”. Notiek izvērtēšana;
 9. Valsts kontroles 2024. gada pašvaldības saimnieciskā gada pārskata revīzija. Notiek izvērtēšana.

Pašvaldības darbību rezultāti

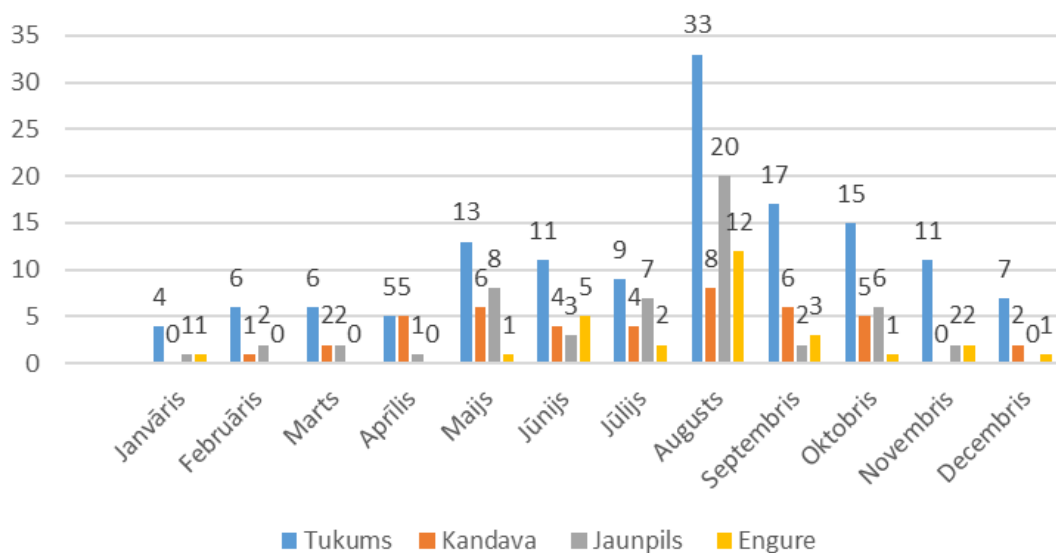
Dzimtsarakstu nodaļa

Tukuma novada Dzimtsarakstu nodaļa ir Tukuma novada Pašvaldības iestādes “Pašvaldības administrācija” struktūrvienība, kas nodrošina Pašvaldībai nodoto autonomo un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktā kārtībā deleģēto atsevišķo funkciju un uzdevumu izpildi civilstāvokļa aktu reģistrācijā, kā arī citu pašvaldības deleģēto jautājumu risināšanā.

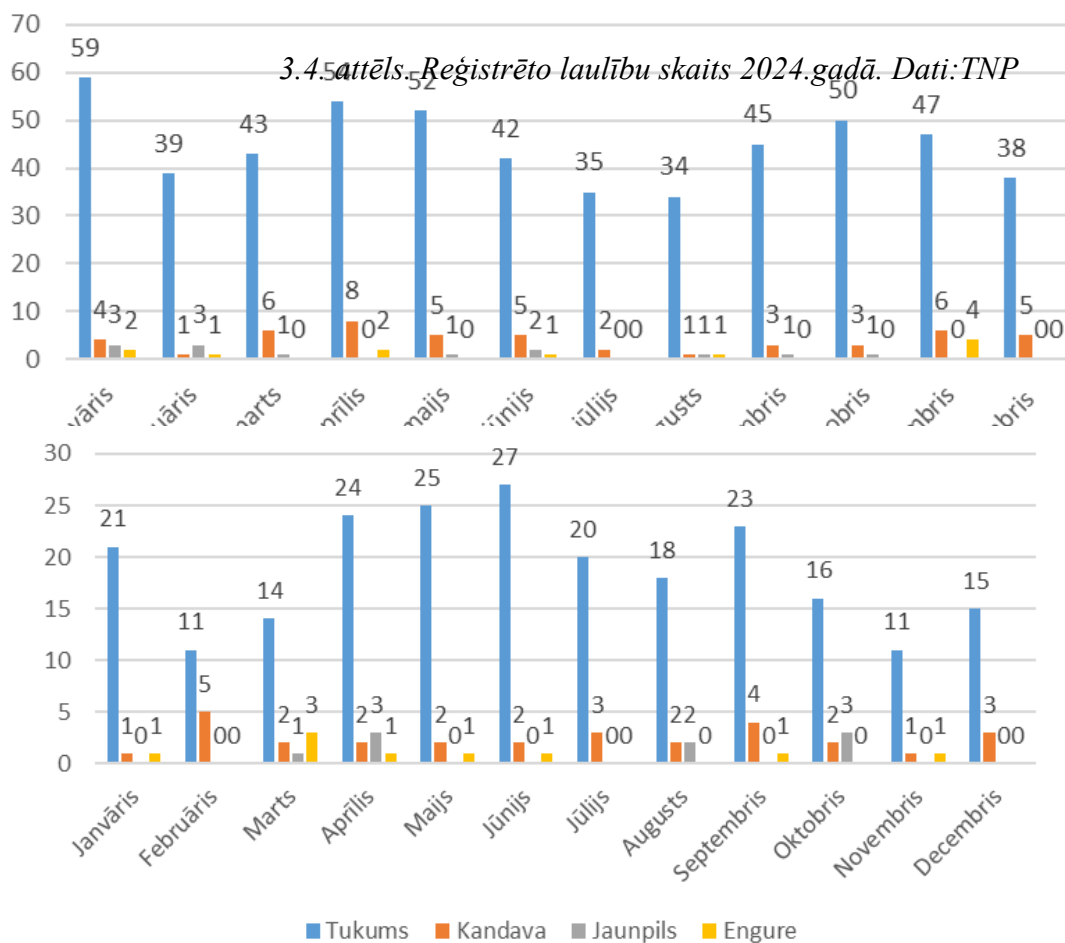
Dzimtsarakstu nodaļa funkcionāli un organizatoriski ir pakļauta Pašvaldības izpilddirektoram, bet pašvaldības administrācija atrodas Domes pakļautībā. Dzimtsarakstu nodaļas darbības uzraudzību savas kompetences ietvaros veic LR Tieslietu ministrs ar Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departamenta starpniecību. LR Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departaments uzrauga normatīvo aktu ievērošanu civilstāvokļa aktu reģistrācijā, kā arī metodiski vada Dzimtsarakstu nodaļu.

Dzimtsarakstu nodaļas sastāvs – vadītāja, 2 vadītāja vietnieces Tukuma pilsētā, 1 vadītājas vietniece Jaunpilī, 1 vadītājas vietniece Kandavas pilsētā, 1 vadītājas vietniece Engurē. Nodaļas lietvedībā līdz 2024.gada 31.decembrim kopumā **reģistrētas un apstrādātas 1753 lietas**: reģistrēti 262 jaundzimušie, 262 laulības, 611 mirušie. Organizētas divas Zelta kāzu un vienas Dimanta kāzu svinīgās jubilejas.

Dzimtsarakstu nodaļā 2024.gadā ir pieaudzis pieprasījums pēc vārda/uzvārda maiņas, kas izskaidrojams ar saspringto politsituāciju.

3.3. attēls. Reģistrēto jaundzimušo skaits 2024.gadā. Dati:TNP

3.5. attēls. Reģistrēto mirušo skaits 2024.gadā. Dati:TNP

Izglītība

Tukuma novada Izglītības pārvalde (turpmāk – Pārvalde) ir Tukuma novada pašvaldības izveidota izglītības pārvaldes iestāde, kas īsteno pašvaldības funkcijas izglītības pārvaldes, izglītības kvalitātes nodrošināšanas un jaunatnes jomās.

Pārvaldes darbību nosaka nolikums “Tukuma novada pašvaldības iestādes “Tukuma novada Izglītības pārvalde” nolikums” (apstiprināts ar Tukuma novada domes 29.06.2023. lēmumu Nr. TND/23/346 (prot. Nr. 8, 3. §). Pārvaldei ir trīs struktūrvienības: Tukuma Multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs, Izglītības atbalsta centrs un izglītības iestāde “Pieaugušo tālākizglītības centrs”.

2024.gadā Pārvaldes funkcionālajā pakļautībā ir visas pašvaldības izglītības iestādes: 6 vidējās izglītības iestādes (tai skaitā 1 ģimnāzija), 10 pamatskolas, 3 sākumskolas, 1 izglītības iestāde, kas īsteno speciālās izglītības programmas, 7 profesionālās ievirzes izglītības iestādes un 11 pirmsskolas izglītības iestādes. Pirmsskolas izglītības programmas īsteno arī 1 vidusskola, 9 pamatskolas (t.sk. iestāde, kas īsteno speciālās izglītības programmas) un 2 sākumskolas.

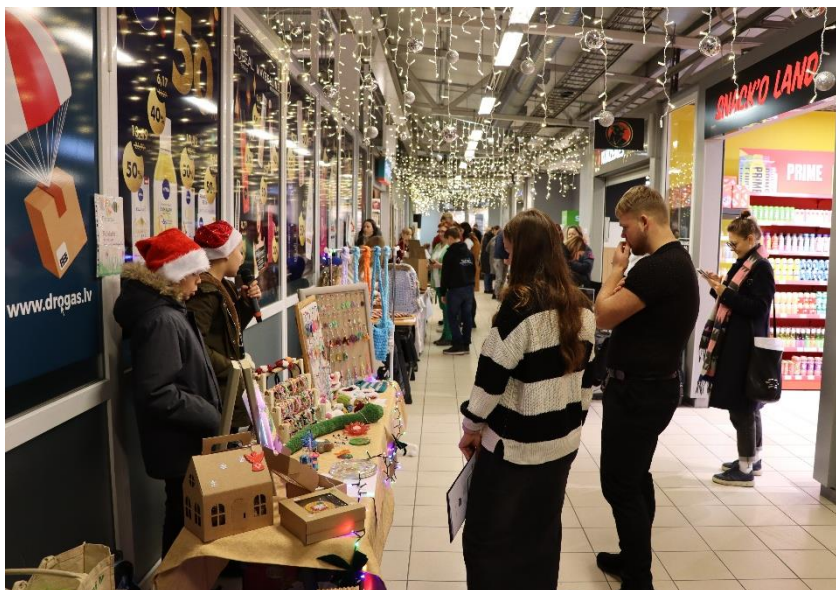
Darbs izglītības kvalitātes un attīstības jomā

Viena no Izglītības pārvaldes funkcijām ir metodiskā darba īstenošana novadā. Tukuma novadā darbojas 23 jomu koordinatori un mācību priekšmetu līderi. Metodiskā darba mērķis mācīšanās un mācīšanas kvalitātes uzlabošanas izglītības iestādēs veicināšana, nodrošinot metodisko un konsultatīvo atbalstu Tukuma novada izglītības iestādēm. Mācību priekšmetu līderi izzina vajadzības un sniedz atbalstu pedagogu profesionālajā pilnveidē, organizējot kursus un seminārus. Sadarbībā ar Tukuma Raiņa Valsts ģimnāziju divas reizes gadā notiek metodiskās konferences “Mana instrumentu kaste” un “Digitālās iedvesmas diena”. Tukuma novadā tiek īstenoti pasākumi, kas vērsti uz skolēnu ieinteresēšanu mācību satura dziļākai apguvei. 2023./2024.mācību gadā ir notikuši 50 pasākumi. Tiek apkopoti un analizēti valsts pārbaudes darbu rezultāti un izzinātas izglītības iestāžu vajadzības.

Lai veicinātu uzņēmējdarbību, novadā tiek īstenota “Junior Achievement Latvia” programma. Izglītības iestādes piedalījās Latvijas finanšu pratības un radošuma konkursos “Mana vārdnīciņa” un “Biznesa pasaku konkurss”, kā arī savu paveikto skolēnu izveidotie uzņēmumi demonstrē pasākumā “Cits Bazārs”.

Pārvaldes pārraudzībā darbojas Tukuma novada pedagoģiski medicīniskā komisija, Interesu un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšanas komisija, Jaunatnes lietu komisija, komisija pirmsskolas vecuma bērnu vietu piešķiršanai izglītības iestādē u.c., kas nodrošina pašvaldības funkciju izglītības jomā sekmīgu izpildi.

2024.gadā Pārvalde uzsākusi īstenot divus attīstības dokumentus “Tukuma novada pašvaldības priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024.–2028.gadam” (apstiprināts 26.10.2023.) un “Tukuma novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2024.–2027.gadam” (apstiprināts 28.12.2023.). Uzsākts darbs pie attīstības dokumenta “Tukuma novada izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025.–2028.gadam” izstrādes.

3.6. attēls. Skolēnu uzņēmumi pasākumā “Cits Bazārs” tirdzniecības centrā “Rimi”, Tukumā

Pieaugušo izglītība

Izglītības pārvaldes pārraudzībā ir arī izglītības joma visa mūža garumā. Būtiska loma pieaugušo izglītībā ir Izglītības pārvaldes struktūrvienībai – Pieaugušo Tālākizglītības centram (PTC), kas organizē izglītības iestāžu un pašvaldības darbinieku profesionālās pilnveides kursus un pieaugušo neformālās izglītības kursus, piedāvā interešu izglītības nodarbības, kuru mērķis ir apgūt jaunas un pilnveidot esošās prasmes, kas nepieciešamas karjeras izaugsmei un personības pilnveidei.

Pieaugušo tālākizglītības centrs katru gadu veic Tukuma novada iedzīvotāju un pašvaldības darbinieku aptauju vajadzību apzināšanai.

2024.gadā PTC piedalījās pasākumā “Pieaugušo izglītības dienas Kurzemē”, kurā Kurzemes pašvaldību pieaugušo izglītības koordinatori aicināja ikvienu piedalīties gan klātienēs, gan tiešsaistes pasākumos, kuros iedzīvotājiem bija iespēja iepazīt pieaugušo izglītības daudzveidību Kurzemē un apgūt jaunas zināšanas un prasmes. Iedzīvotāji varēja piedalīties ne tikai savā novadā vai pilsētā organizētajās nodarbībās, bet bija laipni aicināti iepazīt arī kaimiņu pašvaldību piedāvājumu. Visas pasākumā piedāvātās nodarbības bija bez maksas. Pasākuma “Pieaugušo izglītības dienas Kurzemē” mērķis ir uzrunāt un iedrošināt iedzīvotājus iesaistīties pieaugušo izglītības aktivitātēs un palielināt viņu izpratni par mācīšanās nozīmi mūsdienās visa mūža garumā.

PTC iesaistās arī Izglītības un zinātnes ministrijas izsludinātajos projektos Erasmus+ programmas projekta “Nacionālie koordinatori dalības pieaugušo izglītībā veicināšanai Latvijā”, lai pilnveidotu novada iedzīvotāju prasmes. Projekta “Nacionālie koordinatori dalības pieaugušo izglītībā veicināšanai Latvijā” ietvaros tika realizēti neformālās izglītības programmas “Kļūsti par naudas pratēju!” divi moduļi.

Atbalsts skolēniem, skolotājiem un jauniešiem

Pārvalde 2024.gadā apbalvojusi skolēnus un viņu pedagogus, izmaksājot naudas balvas par izciliem sasniegumiem starptautiskajās, valsts un reģionu mācību priekšmetu olimpiādēs, valsts atklātajos mācību priekšmetu konkursos, skolēnu zinātniski pētnieciskajās konferencēs un konkursos profesionālās ievirzes izglītībā, kā arī Tukuma novada labākos pedagogus profesijas svētkos – Skolotāju dienā, pasniedzot naudas balvu un balvu “Gada skolotājs” (7 balvas). Katru mācību gadu Tukuma novada pašvaldība atbalsta jauniešus, kuri ar izciliem mācību rezultātiem absolvējuši vidējās izglītības iestādi, izmaksājot stipendiju pirmajam studiju gadam augstākās

izglītības iestādē. 2024.gadā tika izmaksātas Tukuma novada Domes stipendijas 2 jauniešu (no janvāra līdz jūnijam) un 3 jauniešu (no septembra līdz decembrim) studijām augstskolā pirmajam studiju gadam.

2023.gadā tika uzsākts un 2024.gadā veiksmīgi turpināts atbalsta izglītojamajiem sniegšanas pakalpojums – “Par atbalsta pasākumu sniegšanu ārpus izglītības iestādes”. Ir izstrādāta kārtība, kādā pašvaldībā tiek sniegts atbalsts izglītojamajiem, ja izglītības iestādē nav iespējams nodrošināt individuālajā izglītības apguves plānā noteiktos atbalsta pasākumus ārpus mācību procesa. Pakalpojuma piešķiršanas koordinēšanu nodrošina Pārvaldes Izglītības Atbalsta centrs.

Izglītības pārvalde īsteno arī politiku jaunatnes jomā.

Tukuma novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2024.–2027. gadam nosaka galvenos virzienus jauniešu atbalstam, iesaistei un attīstībai novadā. Tajā uzsvērta jauniešu līdzdalība sabiedriskajā dzīvē, neformālās izglītības un brīvprātīgā darba iespējas, kā arī jauniešu centru un iniciatīvu attīstība. Stratēģija paredz arī jauniešu nodarbinātības veicināšanu un sadarbību ar vietējiem uzņēmumiem un organizācijām. Tās mērķis ir radīt labvēlīgu vidi jauniešu izaugsmei un līdzdalībai novada attīstībā.

Tukuma novadā jauniešu skaits ir mainīgs, taču saskaņā ar pieejamajiem datiem 2024.gadā Tukuma novadā dzīvoja 6517 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem, kas ir par 19 vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Jauniešu atbalstam Tukuma novadā darbojas 5 jauniešu centri, 1 kopienas centrs un 1 dienas centrs, kas piedāvā dažādas iespējas brīvā laika pavadīšanai, neformālajai izglītībai un personīgajai attīstībai. Līdzās jauniešu centriem novadā darbojas dažādas iniciatīvas un organizācijas, kas veicina jauniešu aktīvu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē.

Lai veicinātu jauniešu iesaisti sabiedriskajos procesos, 2024.gadā tika izsludināts Tukuma novada jauniešu iniciatīvu projektu konkurss, aicinot jauniešus vecumā no 13 līdz 25 gadiem iesniegt savas idejas un saņemt finansiālu atbalstu to īstenošanai. Šāda veida projekti veicina jauniešu līdzdalību un iniciatīvu novada attīstībā. Projektā tika atbalstītas kvalitatīvi izstrādātas idejas, kurās jaunieši praktiski darbojās, izzināja, pētīja un radoši strādāja. 2024.gadā tika atbalstīti 10 jauniešu projekti: “Aktīva vasara”, “Atjauno grozus turnīram”, Bricklayers basketbola 5v5 turnīrs”, “Iepazīsti sportu – bērnu sporta svētki Smārdē”, “Izaicinām vecākus”, “Izdzīvotāji”, “No deju studijas līdz skolai”, “Noslēpums, lai tiktu uz priekšu, ir sākšana darīt”, “Street games part 6”, “Svini kopā ar mums un atklāj savu vietu mākslā”. Budžetā projektu īstenošanai 2024.gadā tika plānoti 7000 EUR.

Notikuši arī daudz dažādi pasākumi gan novada līmenī, gan arī centru organizētie pasākumi pagastu līmenī.

Projekti un programmas

2024.gadā Pārvalde un izglītības iestādes ir iesaistījušās sekojošos projektos un programmās:

- projektu konkursā “Atbalsts izglītības iestāžu pašpārvalžu attīstībai programmas “Kontakts” iniciatīvu projektu īstenošanai” darbojās Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzija, Lapmežciema pamatskola un Tukuma E.Birznieka – Upīša 1.pamatskola. Piesaistītais finansējums – 3414,81 EUR;
- Kultūras ministrijas administrētajā Latvijas valsts simtgades programmā “Latvijas skolas soma”. 2024.gadā piesaistītais finansējums – 99009,06 EUR;
- bērnu un jauniešu vasaras nometnes Ukrainas bēgļu bērniem, lai sniegtu psihoemocionālu atbalstu, sekmētu latviešu valodas apguvi un veicinātu bērnu integrāciju sabiedrībā. Šī mērķa realizēšanā izlietoti 12444,48 EUR.

Kultūra un sports

2024.gadā kultūras un sporta jomās Tukuma novadā notika gan vietēja, gan nacionāla, gan Eiropas un pasaules mēroga notikumi.

Nozīmīgākie kultūras notikumi 2024.gadā:

- Lieluzvedums “Precību spēles”;
- Ž. Katlapa balva – laureāti Gundars Āboliņš un Jakovs Rafalsons;
- Atklāti 14 jauni virsdiriģentu plaukstu nospiedumi Irlavā pie Bētiņa pieminekļa;
- Seriāla “Nelūgtie viesi” 3. sezonas filmēšana Kandavā;
- Jaunpils karnevāls svinēja savu 50 jubileju;
- Starptautiskas deju sacensības “Tukums Cup 2024”;
- Tautas lietišķās mākslas studijai “Durbe” 50 gadu jubileja;
- Durbes pilī notika muzeju konference “Personību nozīme Latvijas keramikas attīstībā 20. un 21. gadsimtā”;
- Grāmatas “No šūpuļa līdz zeltam” atvēršanas svētki – par godu Latvijas dzimtsarakstu sistēmas simtgadei;
- Jaunpils jauktajam korim – 100 gadi;
- Kandavas pilsētas svētki – “Karnevāls Kandavā”;
- Izjuma pilsētas pašvaldības izstāde “Izjuma. Varoņi”;
- Ukrainas Nacionālā akadēmiskā vīru un zēnu kora DUDARYK no Ļvivas koncerts;
- Koncertuzvedums “Jāņu mistērija”;
- Pirmie “Roka Dziesmu svētki” Džūkstē;
- Tukuma novada svētki “Tiekamies Tukumā”;
- Jaunpils viduslaiku svētki;
- Laikmetīgās dejas kamerfestivāls “Atspulgs kustībā”;
- Senās uguns nakts;
- Šlokenbekas muižas svētki;
- 18. novembra svētku rokkoncerts;
- Pagastu svētki.

3.7. attēls. Lieluzvedums “Precību spēles” Durbes estrādē, Tukumā

Lielākie sporta pasākumi novadā 2024. gadā:

- Tukuma novada sporta laureāts 2024;
- Starptautiskas sacensības daiļslidošanā “Katrīnas Kauss daiļslidošanā”;
- Ziemas Olimpiskās spēles Tukuma novada skolām 5.–6.klases;
- Olimpiskās dienas vieglatlētikā (Tukuma novada vispārizglītojošām skolām);
- Starptautiskais Tukums Katrīnas kauss 2024;
- Tukuma pilsētas mākslas vingrošanas turnīrs “Baltijas Puķe”. Tukuma pilsētas čempionāts grupu vingrojumos mākslas vingrošanā;
- Brīvības rogainings 2024, Pašvaldību kauss rogainīgā;
- Latvijas čempionāts Ložu šaušanā ar pneimatiskiem ieročiem, cilvēkiem ar invaliditāti.
- Starptautisks turnīrs florbolā veterāniem “Mamutu kauss”;
- Latvijas Adaptīvā (cilvēkiem ar īpašām vajadzībām) golfa turnīrs un 1.Latvijas pļavu golfa asociācijas posms;
- 24.Latvijas čempionāts karatē;
- Latvijas čempionāts enduro un sprintā;
- Baltijas kauss Cross Country motosportā;
- Motosporta sacensības Enduro Rallijs un Enduro, un Auto un Moto sporta pasākums Trofi Reidu apļu seriāls un Trofi Reidu Tūrisma kauss;
- Hard Enduro sacensības 2024 Zentene, “Brūveri”
- Tukuma novada atklātais čempionāts konkūrā 2024 “Pakaviņi”;
- BMX sacensību “BMX akadēmijas kauss” un Latvijas kausa posms;
- Vasaras kauss florbolā “Slampe 24”;
- Starptautiskās breakinga sacensības “Tukums Cup 2024” un Latvijas kausa 1.posms;

- Skriešanas un triatlona seriāls “Brīvsolis 2024”;
- Nacionālais un 6.Līgo kauss motokrosā;
- Sporta čempionāti un sacensības cilvēkiem ar invaliditāti;
- Distanču slēpošana 5 kārtās Milzkalna apļi un Tukuma novada atklātais čempionāts distanču slēpošanā 2024;
- Sacensības jāšanas sportā "Kandavas kauss 2024";
- Taku skrējiens "Sveikuļu Stirnu buks" Tukumā;
- Kalnu divriteņu MTB sacensības "Engures velokross 2024";
- Starptautiskas divu dienu gravel riteņbraukšanas sacensības 2024;
- Latvijas orientēšanās nakts 2024;
- “Tukuma diska golfa čempionāts” parka atklāšanas pasākums;
- Latvijas 3x3 basketbola kauss;
- Tukuma novada čempionāti basketbolā, volejbolā un florbolā;
- Latvijas augstākās līgas spēles visas sezonas garumā futbolā, basketbolā, florbolā;
- Latvijas nacionālās (Virslīgas) spēles florbolā un futbolā;
- Ramirent Latvijas nacionālās basketbola līgas spēles (Kandava, Tukums);
- Latvijas čempionāts 1.līgā vīriešiem florbolā;
- Reģionālā līga basketbolā (Jaunpils, Kandavas BJSS);
- Latvijas 3.līga Rietumu zona futbolā;
- Olybet Darba dienu basketbola līga (Smārde).

3.8. attēls. Olimpiskā diena Tukumā

Veselība

Tukuma novadā veselības aprūpi nodrošina trīs organizācijas: pašvaldības kapitālsabiedrība SIA “Tukuma slimnīca”, SIA “Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca” un Tukuma novada pašvaldības sociālās aprūpes centrs “RAUDA”. Kopumā novadā ir pieci feldšerpunkti, divi neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigādes punkti, 14 aptiekas, trīs aptieku filiāles, piecas laboratorijas un 26 ģimenes ārstu prakses.

Tukuma slimnīca sniedz gan ambulatoros, gan stacionāros veselības aprūpes pakalpojumus, ko finansē Nacionālais veselības dienests saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem. Turklāt piedāvā arī citus maksas medicīniskās aprūpes pakalpojumus. Slimnīcā pieejamas piecas pakalpojumu programmas stacionārā, četri pakalpojumu veidi dienas stacionārā un 21 valsts apmaksāts ambulators pakalpojums. SIA “Tukuma slimnīca” turpina īstenot ķirurģijas un poliklīnikas ēkas, Raudas ielā 8 un Raudas ielas 12, Tukumā, energoefektivitātes uzlabošanas projektu. Projektēšanas darbus plānots pabeigt līdz 2025. gada septembrim. Atsevišķām projekta daļām tiks veikta projekta ekspertīze. Projekta izstrādē paredzēts risināt enerģijas patēriņa samazināšanu ēkām, veicot ārsienu, jumta, cokola un citu norobežojošo konstrukciju siltināšanu, esošo stikloto konstrukciju un durvju nomaiņu, iekšējo inženiersistēmu pārbūvi un jaunizveidi, kas papildus veidos atbilstošu un mūsdienīgāku iekšējo vidi.

Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca piedāvā gan stacionāros, gan ambulatoros medicīniskās aprūpes pakalpojumus, kā arī te darbojas īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļa un ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļa (pansionāta nodaļa). Sociālās aprūpes centrs “RAUDA” specializējas ilgstošā sociālā aprūpē un sociālās rehabilitācijas pakalpojumos tiem klientiem, kuri slimības vai vecuma dēļ nespēj veikt savu pašaprūpi.

Lai novada teritorijai piesaistītu jaunus ārstniecības speciālistus, ir izdoti saistošie noteikumi Nr.26 “Par pašvaldības atbalstu ārstniecības personu piesaistei”, kas paredz ikmēneša stipendijas rezidentiem, atbalstu stipendiju maksas segšanai rezidentiem, atbalstu studiju kredīta dzēšanai rezidentiem vai ārstniecības personām un vienreizēju finansiāli atbalstu jaunas ģimenes ārsta prakses vietas atvēršanai.

Drošas un atbalstošas sociālās vides veidošanā pašvaldība sniedz atbalstu ģimenēm ar bērniem, senioriem, dažādām sociālajām grupām, cilvēkiem ar invaliditāti un krīzes situācijā nonākušajām ģimenēm. Iedzīvotājiem ar zemu ienākumu līmeni pašvaldības saistošajos noteikumos ir paredzēti dažādi pabalsti un palīdzība, piemēram, iespēja personām vai ģimenēm saņemt pabalstu veselības aprūpes pakalpojumiem (ārstnieciskajām manipulācijām, operācijām, rehabilitācijai, ārstēšanai no atkarībām, zobārstniecības pakalpojumiem), medikamentiem un redzes korekcijas līdzekļiem. 2024. gadā īstenoti dažādi nozīmīgi darbi veselīgas apkārtnes vides veidošanā. Ielu labiekārtošanas darbi, iekārtojot gājēju un velo celiņus. Pēc astoņu gadu darba noslēgusies deinstitucionalizācijas plāna īstenošana, kā ietvaros pašvaldība izveidojusi virkni jaunu infrastruktūras objektu. Tukumā cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem izveidoti trīs grupu dzīvokļi patstāvīgai dzīvei. Gada nogalē Tukuma pilsētā durvis vērušas specializētās darbnīcas, kur darba prasmes apgūs līdz 30 cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem.

Sociālajā dienestā īstenotas aktivitātes un atbalsts atkarību profilakses jomā. Veselības veicināšanas jomā 2024. gadā Tukuma novada pašvaldība uzsākusi īstenot Eiropas Sociālā fonda projektu Nr. 4.1.2.2/1/24/I/011 “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamība Tukuma novadā, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot vietēja mēroga pasākumus”. Projekts apstiprināts 2024. gada decembrī, un 2025. gadā tiks uzsākta vairāku veselību veicinošu pasākumu īstenošana, tai skaitā semināri skolēniem par atkarību mazināšanas pasākumiem, fizisko aktivitāšu nodarbības Tukuma novada iedzīvotājiem un bērniem un jauniešiem, slidošanas nodarbības, dienas nometnes bērniem, nometnes personām ar invaliditāti, nūjošanas nodarbības, sporta sienas pirmsskolas iestādēs, peldēšanas nodarbības, lekcijas par depresiju un tās cēloņiem, lekcijas skolēniem par cilvēka ķermeni un attīstību, izglītojošas nodarbības bērniem par personīgo drošību un lekcijas par pēcdzemdību periodu, jaundzimušā kopšanu, handlingu un zīdīšanu.

Pašvaldībā uzsākta projekta “Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšana” īstenošana. Projekta ietvaros paredzēta piecu mājokļu fiziskās pieejamības uzlabošana, tādējādi sekmējot dzīves kvalitāti un cilvēktiesību ievērošanu.

Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi

Tukuma novada sociālā dienesta **funkcijas un pienākumi** ir nodrošināt pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, kā arī nodrošināt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām, profesionāli izvērtējot personu vajadzības, materiālos un personiskos resursus, organizējot personai nepieciešamos sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību sociālo problēmu risināšanai.

Tukuma novada sociālā dienesta funkciju un tiešās darbības īstenošanai iestādes **struktūru** veido tās darbības virzieniem atbilstošas nodaļas:

Ģimenes atbalsta nodaļa;

Atbalsta nodaļa pilngadīgām personām;

Sociālās palīdzības nodaļa;

Rehabilitācijas nodaļa, ar struktūrvienībām:

Dienas aprūpes centrs “Saime”,

Dienas aprūpes centrs “Saimīte”,

Dienas aprūpes centrs “Rīti”,

Dienas aprūpes centrs “Saulespuķe”,

Patversme ģimenēm ar bērniem,

Specializētās darbnīcas “Melnezers”,

Centrs “Avotiņš”,

Atbalsta dzīvokli,

Konsultatīvais darbs,

Izmitināšanas pakalpojumu nodaļa, ar struktūrvienībām:

Tukuma patversme,

Grupu dzīvoklis “Mežrozītes”,

Grupu māja “Lodes”,

Grupu dzīvoklis, adrese Celtnieku iela 3, Tukums, Tukuma novads – no 01.11.2023.,

Pansija – Ķiršu iela 10, Kandava, Tukuma novads,

Grupu māja “Laipas”.

Kopienas darba nodaļa, Kopienas centru darba nodrošināšana:

Lestenes kopienas centrs “Saulstari”,

Irlavas kopienas centrs “Dzintariņi”,

Sēmes kopienas centrs “Mūsmājas”,

Džūkstes kopienas centrs “Tev”,

Kandavas kopienas centrs.

No 2025. gada 1. janvāra Kopienas darba nodaļa ir reorganizēta, Kopienas centru darbība tiek nodrošinātu pagastu pārvaldēs.

Bērnu un jauniešu centrs “Sapņi” nodaļa.

2024.gadā Tukuma novada sociālais dienests darbojas šādos pamatvirzienos:

Sociālais darbs

Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem

Pārskata periodā bija aktīvas 242 ģimenes gadījumu vadīšanas un ģimenes atbalsta lietas, kurās ir 487 bērni un 331 pieaugušais.

Raksturīgākās sociālās problēmas ir bērnu aprūpes nodrošināšanas grūtības, kas saistītas ar ilgstošu nabadzību, vecāku mentālās veselības problēmām, konfliktējošām attiecībām un vardarbīgiem attiecību risināšanas modeļiem (gan pret bērniem, gan starp pieaugušajiem ģimenes locekļiem, gan ārpus ģimenes), ar atkarības problēmām vai problēmlietošanu (alkohols, narkotiskās vielas, azartspēles). Pusaudži ar izaicinošu uzvedību, vielu lietošanas pieredzi, vardarbības pieredzi, novārtā pamešanas pieredzi, sociāli izolēti jaunieši. Bērni un jaunieši, kuri dzīvo audžuģimenēs, pie aizbildņiem. Bāreņi un bez vecāku gādības palikuši bērni.

Lai atbalstītu ģimenes un bērnus, ir nepieciešams mērķtiecīgs darbs ar plašu pakalpojumu spektru, kas atbalsta ģimenes pārmaiņu procesā, palīdz ģimenēm risināt ilgstoša resursu trūkuma radītās sekas.

Respektējot Cilvēktiesību, sociālā taisnīguma un cilvēka pašnoteikšanās principus, sociālais darbinieks kopā ar ģimeni izvērtē katra ģimenes locekļa individuālās vajadzības, ar mērķi piesaistīt nepieciešamos resursus, lai atbalstītu ģimeni. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība ģimenēm un jauniešiem tiek finansēta no valsts vai pašvaldības budžeta.

Sociālais darbs ar ģimenēm un bērniem ietver: starpinstitucionālu sadarbību Tukuma novadā; sociālās rehabilitācijas pakalpojumus; speciālistu konsultācijas sociālā darba ietvaros; psihologa konsultācijas; preventīvo darbu pašvaldībā, lai mazinātu ģimeņu ar bērniem sociālo problēmu rašanos un attīstību; ārpusģimenes aprūpi;

Sociālais darbs ar pilngadīgām personām

Raksturīgākās sociālās problēmas ir bezdarbs (ilgstošs), trūkums, ilgstoši nepietiekami finanšu līdzekļi, mājokļa trūkums, ģimenes locekļu saskarsmes problemātika, sociālo prasmju trūkums, vardarbības pieredze, atkarības problēmas (alkohola, vielu, procesu), nepieciešamās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, zemas prasības pret sevi un savu dzīvi, funkcionālā traucējumu dēļ grūtības nodrošināt pamatvajadzības, sociālā izolētība. Problēmas ir ilgstošas, dziļas, tiek vēlu atklātas.

Senioru vecumā sociālās problēmas ir funkcionālo spēju samazināšanās, kas ietekmē pamatvajadzību nodrošināšanu.

Atbalsta nodaļas pilngadīgām personām darbinieki aktīvi iesaistījās atbalsta sniegšanā Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri izceļo no Ukrainas vai kuri nevar atgriezties Ukrainā Krievijas Federācijas izraisītā bruņotā konflikta dēļ.

Sociālais darbs ar pilngadīgām personām ietver: grupu darbu ar pilngadīgām personām; grupu darbu ar pilngadīgām personām; ilgstošo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pilngadīgām personām; personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtējumu veikšanu; aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanu.

Sociālais darbs kopienā

Kā resurss teritorijas iedzīvotāju pašresursu aktivizācijai Tukuma novada pagastu teritorijās darbojas kopienu centri: Irlavas kopienas centrs “Dzintariņi”; Džūkstes kopienas centrs “TEV”; Sēmes kopienas centrs “Mūsmājas”; Lestenes kopienas centrs “Saulstari”. Kopš 2023. gada nogales arī Kandavas pilsētā darbojas kopienas centrs.

Sociālā palīdzība un citi atbalsta pasākumi

Sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu zemu ienākumu mājāsaimniecībām, lai nodrošinātu ienākumus garantētā minimālā ienākumu sliekšņa līmenī un segtu ar mājokļa lietošanu saistītos izdevumus, kā arī sniegt atbalstu atsevišķu izdevumu apmaksai un krīzes situācijās. Tukuma novadā tiek sniegta ne tikai sociālā palīdzība, tiek sniegts arī materiālais atbalsts, izmaksājot pašvaldības brīvprātīgās iniciatīvas pabalstus.

Tukuma novada sociālā dienesta pienākumos ir nodrošināt pašvaldībā dzīvojošo personu ienākumu un materiālās situācijas izvērtēšanu un noteikt atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusam, atbilstoši valsts un pašvaldības tiesiskajam regulējumam. 2024. gadā trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis bija 343 EUR pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 240 EUR pārējām personām mājsaimniecībā, savukārt, maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis 411 EUR pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 288 EUR pārējām personām mājsaimniecībā.

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iedzīvotāju reģistra datiem uz 2025. gada 1. janvāri Tukuma novadā iedzīvotāju skaits ir 45 959 personas (deklarējušas savu dzīvesvietu 45 028 personas), no kurām par trūcīgām atzītas 1403 personas jeb 884 mājsaimniecības, bet par maznodrošinātām atzītas 355 personas jeb 236 mājsaimniecības.

Sociālai palīdzībai pārskata periodā izlietoti 1 116 657,22 euro. Sociālo palīdzību kopā saņēmušas 1218 mājsaimniecības – 1811 personas.

3.10. tabula.

Sociālās palīdzības finanšu izlietojums Tukuma novadā 2022., 2023. un 2024. gadā

Pabalsta veids	2022. gada izlietojums (EUR)	2023. gada izlietojums (EUR)	2024. gada izlietojums (EUR)
Pabalsts garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai	562 068.5	334 101.14	260 389.4
Mājokļa pabalsts	538 189.92	866 450.92	796 169.59
Pabalsts atsevišķu izdevumu apmaksai:	36 780.06	37 150.94	35 773.23
ar veselības aprūpi saistītu izdevumu apmaksai	28 996.21	30 193.13	29 998.61
ar izglītību saistītu izdevumu apmaksai (mācību grāmatām, kancelejas precēm)	7 783.85	6 540	5806.12
Pabalsts krīzes situācijā	218 676.8	46 005.88	24 325.00

Tukuma novada pašvaldībā saskaņā ar sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu 2024. gadā noteikti sociālās palīdzības pabalsti: garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, mājokļa pabalsts, materiālais pabalsts un psihosociālā palīdzība krīzes situācijā, pabalsts atsevišķu izmaksu segšanai.

3.11. tabula.

Citu ārējos tiesību aktos noteikto pabalstu izlietojums Tukuma novadā 2022., 2023. un 2024. gadā

Pabalsta veids	2022. gada izpilde (EUR)	2023. gada izpilde (EUR)	2024. gada izpilde (EUR)
Sociālās garantijas	319 732.1	316 121.08	371 025.44

bāreņiem un audžuģimenēm :			
pabalsts bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās	115 616.3	120 686.02	137 104.94
pabalsts audžuģimenei	204 115.8	195 435.06	233 920.5

3.12. attēls.

Citu atbalsta pasākumu finanšu izlietojums Tukuma novadā 2022., 2023. un 2024. gadā

Atbalsta pasākuma veids	2022. gada izpilde (EUR)	2023. gada izpilde (EUR)	2024. gada izpilde (EUR)	Atbalsta pasākuma apjoms 2024. gadā
Atvieglojumi higiēnas pakalpojumiem – duša	1 901.00	1 876.85	2105.01	92 personas/369 apmeklējumi
Atvieglojumi higiēnas pakalpojumiem – veļas mazgāšana	0	2 216.72	2898.65	69 personas/283 mazgāšanas reizes
Atvieglojumi zobu protezēšanas pakalpojumam	7 816.50	9 136.70	10074.25	136 personas
Zupas virtuve	10 307.00	14 052.00	13 356.00	6 360 porc.
Pabalsts jaundzimuša bērna aprūpei	80 000.00	74 000.00	58800.00	par 295 Jdz
Atvieglojumi sociālajos dzīvokļos	52 199.00	23 078.40	5751.31	atvieglojumi 32 dzīvokļos
Apbedīšanas pabalsts – bezpiederīgie	19 419.00	19 699.35	11203.59	22 personas
Apbedīšanas pabalsts – starpība starp pašv. noteikto	6 492.5.00	14 504.00	16217.84	41personas
Zelta un dimanta kāzu jubilāriem	7 400.00	34 50.00	3750.00	33 pāriem
Dāvana apaļās dzīves jubilejās	36 360.00	41 660.00	40920.00	1055 seniori
Svētku pabalsts politiski represētiem un Černobiļas AES st	14 300.00	13 900.00	13350.00	267 personām
Pabalsts aizgādnim	5 500.00	5 700.00	6200.00	41 aizgādnim par 62 personām
Pabalsts bērnam, kuram noteikta invaliditāte, aprūpei	11 255.00	14 200.00	14000.00	140 bērniem
Pabalsts par	12 247.88	11 280.48	10370.64	39 ģimenēm/ 55

Atbalsta pasākuma veids	2022. gada izpilde (EUR)	2023. gada izpilde (EUR)	2024. gada izpilde (EUR)	Atbalsta pasākuma apjoms 2024. gadā
audžuģimenes pienākumu pildīšanu				bērniem
Ortodontija	16 659.12	1 773.25	184.500	1 bērnam
Reemigrācijas pabalsts	0	1 382.40	500.00	1 mājsaimn./3 pers..

Sociālie pakalpojumi

Tukuma novada sociālais dienests 2024. gadā nodrošināja pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus: Dienas aprūpes centrā “Saime”; Dienas aprūpes centrā “Saimīte”; Rehabilitācijas nodaļas centrā “Rīti”; Dienas aprūpes centrā “Saulespuķe”; patversmes pakalpojumu ģimenēm ar bērniem; sociālās rehabilitācijas pakalpojumu ar izmitināšanu (atbalsta dzīvokļi); atkarības speciālista pakalpojumu; psihosociālās konsultācijas; fizioterapiju; pakalpojumus centrā “Avotiņš”; specializētās darbnīcas “Melnezers” (no 2024. gada novembra); grupu mājas/dzīvokļa pakalpojumu; grupu dzīvokļa pakalpojumu Irlavas pagasta “Mežrozītēs”; grupu mājas pakalpojumu grupu mājā “Lodes”; grupu dzīvokļa pakalpojumu Celtnieku ielā 3, Tukumā; pakalpojumus grupu mājā “Laipas” (svinīgi tika atklāta 2024. gada 10. aprīlī); Tukuma patversmes pakalpojumu; Kandavas pansijas pakalpojumus; bērnu un jauniešu centra “Sapņi” pakalpojumu (no 2024. gada 1. jūlija pakalpojuma sniegšana uzsākta Tukuma pilsētā); asistenta pakalpojumu.

3.9. attēls Specializēto darbnīcu “Melnezers” atklāšana

Plašākai informācijai aicinām iepazīties ar Tukuma novada sociālā dienesta 2024.gada publisko pārskatu: <https://www.tukums.lv/lv/media/60674/download?attachment>

Bāriņtiesa

Bāriņtiesa ir pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kas prioritāri nodrošina bērnu un aizgādībā esošu personu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību, savā darbībā pamatojas uz normatīvajiem aktiem, publisko tiesību principiem un Tukuma novada pašvaldības 2021. gada 29. septembrī apstiprināto Tukuma novada bāriņtiesas nolikumu.

Bāriņtiesas kompetencē ir nodrošināt:

- bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu,
- bez vecāku gādības palikušam bērnam ārpusģimenes aprūpi (audžuģimene, aizbildnība, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija),
- jautājumu risināšanu saistībā ar adopciju,
- aizgādņa iecelšanu un atbrīvošanu no aizgādņa pienākumu pildīšanas,
- bērna personisko interešu aizstāvību attiecībās ar vecākiem, aizbildņiem un citām personām,
- domstarpību izšķiršanu,
- bērna mantisko interešu aizsardzību.

Bāriņtiesas darbinieki

Bāriņtiesas priekšsēdētāja, 4 bāriņtiesas priekšsēdētājas vietnieces, 9 bāriņtiesas locekles, 3 juristes, 1 jurista palīdzē, 3 lietvedes.

Dokumentu aprīte

2024. gadā saņemti 4930 dokumenti, nosūtīti 6035 dokumenti, 399 iesniegumi.

Aktīvās un ierosinātās lietas

Kopējais aktīvo lietu skaits – 582.

2024. gadā ierosināto lietu skaits – 230.

Pienēmtie lēmumi un lēmumu pārsūdzība

Pienēmtu lēmumu skaits 2024. gadā – 422 lēmumi, 23 vienpersoniskie lēmumi, 3 vienpersoniskie lēmumi par ārkārtas aizbildnības nodibināšanu Ukrainas bērniem.

Pārsūdzēti 3 lēmumi (ar tiesas spriedumu 2 lēmumi atstāti spēkā, 1 atcelts).

Aizgādības lietas (94 aktīvas lietas)

Bāriņtiesa lemj par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, ja:

- 1) ir faktiski šķēršļi, kas liedz vecākam iespēju aprūpēt bērnu;
- 2) bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos vecāka vainas dēļ (vecāka apzinātas rīcības vai nolaidības dēļ);
- 3) vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību;
- 4) vecāks ir devis piekrišanu bērna adopcijai, izņemot gadījumu, kad viņš kā laulātais ir devis piekrišanu tam, ka bērnu adoptē otrs laulātais;
- 5) konstatēta vecāka vardarbība pret bērnu vai ir pamatotas aizdomas par vecāka vardarbību pret bērnu.

Pārtrauktās aizgādības tiesības vecākam atjauno, ja bāriņtiesa atzīst, ka nepastāv pārtraukšanas apstākļi. Ja gada laikā no aizgādības tiesību pārtraukšanas nav iespējams tās atjaunot, bāriņtiesa lemj par prasības celšanu tiesā aizgādības tiesību atņemšanai.

Pārskata gadā 44 vecākiem pārtrauktas viena bērnu aizgādības tiesības (20 mātēm un 24 tēviem). 3 mātēm un 1 tēvam aizgādības tiesības pārtrauktas atkārtoti. Aizgādības tiesības pārtrauktas pār 52 bērniem.

15 vecākiem pārtrauktās aizgādības tiesības atjaunotas (7 mātēm un 8 tēviem). Aizgādības tiesības atjaunotas pār 14 bērniem.

Bāriņtiesa nolēmusi celt prasību tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu 28 vecākam (15 mātēm un 13 tēviem).

2024. gadā ar tiesas spriedumu aizgādības tiesības ir atņemtas 27 vecākiem (13 mātēm un 14 tēviem) pār 34 bērniem.

Nevienam vecākam nav atjaunotas atņemtās aizgādības tiesības.

Ārpusģimenes aprūpe

Ārpusģimenes aprūpi bērnam nodrošina aizbildnis, audžuģimene vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija. Bērnam primāri tiek nodrošināta iespēja augt pie aizbildņa vai audžuģimenē. Bērnam primāri tiek nodrošināta iespēja augt pie aizbildņa vai audžuģimenē.

2024. gada 31. decembrī ārpusģimenes aprūpe ir nodrošināta 190 novada bērniem, no tiem 135 nodibināta aizbildnība un iecelti aizbildni, 47 – ievietoti audžuģimenēs un 8 bērni atrodas ilgstošās bērnu aprūpes iestādēs.

2024. gadā bāriņtiesa pieņēmusi lēmumus par 40 bērnu ārpusģimenes aprūpi no kuriem:

- 1 bērna vecāki ir miruši,
- 33 bērnu vecākiem pārtrauktas aizgādības tiesības,
- 3 bērnu vecāki veselības dēļ nevar parūpēties par bērnu,
- 1 bērnam konstatētas būtiskas domstarpības bērna un vecāku starpā,
- 2 bērnu vecāki ir nepilngadīgi.

13 bērni ievietoti audžuģimenēs, 23 bērniem nodibināta aizbildnība, 4 bērni nodrošināti ar ilgstošas sociālās aprūpes iestādi.

Aizbildnība (118 aktīvas lietas)

Bāriņtiesa lemj par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa iecelšanu bez vecāku gādības palikušam bērnam.

Bāriņtiesa raugās, lai par aizbildni iecēlamajai personai būtu aizbildņa pienākumu pildīšanai nepieciešamās spējas un īpašības.

Bāriņtiesa pastāvīgi uzrauga aizbildņu rīcību bērna personisko un mantisko tiesību un interešu nodrošināšanā.

Bāriņtiesa lemj par aizbildņa atcelšanu, ja konstatēta bērna interesēm neizdevīga aizbildņa darbība, vai atlaišanu no aizbildņa pienākumu pildīšanas Civillikumā paredzētajos gadījumos.

Aizbildnis saņem valsts sociālo pabalstu katra aizbildnībā esošā bērna uzturam, ģimenes valsts pabalstu par bērnu un atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu, kas nav atkarīga no aizbildnībā esošo bērnu skaita.

Kopējais aizbildņu skaits novadā – 85, no kuriem 42 vecvecāki, 22 citi tuvi radnieki, 21 cita persona.

2024. gadā 13 personas ieceltas par 24 bērnu aizbildņiem, ja bērnam nodibināta aizbildnība pirmreizēji. 25 personas atlaistas no aizbildņu pienākumu pildīšanas.

Audžuģimenes (119 aktīvas lietas)

Audžuģimene uzņemas bez vecāku gādības palikušu bērnu aprūpi līdz laikam, kamēr bērns var atgriezties savā ģimenē vai tiek adoptēts, vai tiek nodibināta aizbildnība.

Uz audžuģimenes statusa piešķiršanu var pretendēt laulātie (vai persona) vecumā no 25 līdz 60 gadiem (var būt izņēmumi bērnu interesēs), iesniedzot iesniegumu par audžuģimenes statusa piešķiršanu, ģimenes ārsta izziņu par veselības stāvokli, psihologa un narkologa atzinumu.

Audžuģimenēm valsts nodrošina bezmaksas apmācības un tās saņem noteiktu atlīdzību par audžuģimenes pienākumu veikšanu, pabalstu bērna uzturam, apģērba un mīkstā inventāra iegādei.

Bāriņtiesa lemj par:

1. ģimenes vai personas piemērotību audžuģimenes pienākumu veikšanai;
2. audžuģimenes statusa piešķiršanu;
3. bērna ievietošanu audžuģimenē vai uzturēšanās izbeigšanu tajā.

Bāriņtiesa lemj par audžuģimenes statusa atņemšanu, ja bāriņtiesa konstatē, ka audžuģimene nepilda audžuģimenes pienākumus atbilstoši bērna interesēm vai atsakās no audžuģimenes pienākumu pildīšanas.

Tukuma novadā ir 57 audžuģimenes. 2024. gadā audžuģimenes statuss piešķirts 4 ģimenēm, izbeigts 8 audžuģimenēm, 1 audžuģimenei statuss atņemts (*audžuģimenes statusu bāriņtiesa atņem, ja konstatēti būtiski pārkāpumi bērnu aprūpē*). Novadā ir 9 audžuģimenes, kurās nav ievietoti bērni, no tām 2 ģimenēm ir pamatots iemesls bērnu neuzņemšanai ģimenē.

Ilgstošas sociālās aprūpes iestādes (6 aktīvas lietas).

Bāriņtiesa lemj par bāreņa vai bez vecāku gādības palikuša bērna ievietošanu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, ja ārpusģimenes aprūpi bērnam nav iespējams nodrošināt audžuģimenē vai pie aizbildņa. Bērna aprūpe audžuģimenē, aizbildņa ģimenē vai institūcijā iespējama pēc vecāku lūguma, ja viņi slimības dēļ nevar bērnu aprūpēt.

Bez vecāku gādības palikušiem bērniem vecumā līdz diviem gadiem un bērniem ar smagiem attīstības traucējumiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas finansē no valsts budžeta, bērniem no divu gadu vecuma institūcijas pakalpojumus nodrošina katra pašvaldība.

Ārkārtas aizbildnība nepilngadīgajiem Ukrainas civiliedzīvotājiem.

Ārkārtas aizbildnība nodibināta 3 Ukrainas bērniem.

Adopcija (11 aktīvas lietas)

Lai bērna attīstībai nodrošinātu ģimenisku vidi, tiek atbalstīta adopcija. Ārpusģimenes aprūpē esošo juridiski brīvo bērnu interesēs ir adopcija, ko apstiprina tiesa. Adopcijas rezultātā bērns kļūst par adoptētāju ģimenes locekli un iegūst šajā ģimenē dzimuša bērna tiesisko stāvokli.

Šobrīd Tukuma novadā ir 22 juridiski brīvi, adoptējami bērni vecumā no 4–17 gadiem.

2023. gadā bāriņtiesa pieņēmusi 4 lēmumus par bērnu adopciju (1 – audžuģimenē esoši bērni, 3 – aizbildnībā esoši bērni).

Aizgādība (102 aktīvas lietas)

Aizgādību nodibina:

- pār personām ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem, kuru rīcībspēju ierobežojusi tiesa;
- pār personām izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ vai pār personām, kuras alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ draud novest sevi vai savu ģimeni trūkumā vai nabadzībā un kuru rīcībspēju ierobežojusi tiesa;
- pār promesošu un pazudušu personu mantu;
- pār mantojuma masu;
- pār konkursa masu.

Tukuma novadā 101 personai nodibināta aizgādība.

2024. gadā ar bāriņtiesas lēmumu 12 personām ar ierobežotu rīcībspēju iecelti aizgādņi. 8 personas ieceltas par aizgādni mantojumam.

Notariālās darbības

Vieta	Notariālo darbību skaits	Iekasētā valsts nodeva (EUR)
Sēmes, Jaunsātu, Pūres, Zentes pagasts	169	1678,16
Jaunpils, Viesatu pagasts	85	922,17
Kandava, Kandavas, Zantes, Zemītes, Vānes, Cēres, Matkules pagasts	111	1084,82
Lestenes, Slampes, Džūkstes pagasts	86	771,96
Engures, Smārdes, Lapmežciema pagasts	128	1084,82
Tumes, Degoles, Irlavas pagasts	279	2671,83

Bāriņtiesas dalība dažādu instanču tiesas sēdēs 2024. gadā:

Rajona tiesās – 152 tiesas sēdēs.

Apgabaltiesās – 2 tiesas sēdēs.

Administratīvajā rajona tiesā – 4 tiesas sēdēs.

Visvairāk bija dalība lietās pēc tiesas pieprasījuma (dzīvesvieta, saskarsmes tiesības, atsevišķa aizgādība) un lietās par rīcībspējas apjoma ierobežojuma pārskatīšanu.

Pašvaldības policija

Tukuma novada pašvaldības policija ir pastarpinātās pārvaldes iestāde, kas darbojas Tukuma novada pašvaldības pakļautībā. Tā ir pašvaldības iestādes “Pašvaldības administrācija” struktūrvienība, kas funkcionāli un organizatoriski ir pakļauta Pašvaldības izpilddirektoram un tiek finansēta no Pašvaldības budžeta līdzekļiem. TN Pašvaldības policija īsteno likumā noteiktās funkcijas un uzdevumus, kas saistīti ar sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanu Tukuma novada administratīvajā teritorijā.

Tukuma novada pašvaldības policijas pamatuzdevums ir sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšana atbilstoši tās kompetencei, kā arī operatīva rīcība jebkura apdraudējuma gadījumā Tukuma novadā. Pašvaldības policijas norīkojumā esošās ekipāžas un operatīvās vadības un drošības uzraudzības grupa (tālrunis 8881) nodrošina izsaukumu pieņemšanu un apkalpošanu 24 stundu režīmā, t.i., visu diennakti.

2024. gadā, Tukuma novada pašvaldības policija piedzīvoja restrukturizāciju, kuras rezultātā, ar 2024. gada 1. novembri, tika veiktas izmaiņas Tukuma novada pašvaldības iestādes “Pašvaldības administrācija” Tukuma novada pašvaldības policijas nolikumā.

Kopš 2024.gada 1.novembra tika veiktas izmaiņas pašvaldības policijas darbinieku struktūrā. Līdzšinējie kārtības policijas darbinieki – vecākie inspektori – kļuva par Administratīvo pārkāpumu profilakses un izmeklēšanas grupu, kurā uz doto brīdi darbojas četri darbinieki.

2024.gada Tukuma novada pašvaldības policijas apkopojums:

Elektroniskajā notikumu žurnālā reģistrēti 4396 notikumi (izsaukumi, iesniegumi, pārkāpumi pēc amatpersonas iniciatīvas).

Programmā “Lietvaris” reģistrēta dažāda veida korespondence (saņemtā, nosūtītā) ar dažādām valsts un pašvaldības institūcijām un fiziskām personām – 2161.

Uzsākti 748 administratīvā pārkāpuma procesi.

Administratīvā pārkāpuma procesi, kas pārsūtīti pēc piekritības citām institūcijām (piemēram, Tukuma novada domes administratīvajai komisijai) – 384.

Pieņemti 902 lēmumi par Ceļu satiksmes noteikumu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpumiem.

104 personas alkohola reibumā nogādātas Jelgavas valstspilsētas pašvaldības policijas medicīniskajā atskurbtuvē, bet 158 personas alkohola reibumā nogādātas Rīgā sociālajā centrā “Gaiziņš” atskurbšanai.

Vienotā dispečerdienesta dežuranti, veicot video monitoringu, konstatējuši un nodevuši tālākajai rīcībai informāciju par 67 dažāda veida pārkāpumiem.

Pēc pieprasījuma Valsts policijai izsniegti 38 videoieraksti ar pierādījuma nozīmi dažādos administratīvos procesos un kriminālprocesos.

Pieņemti 3 lēmumi par nošķiršanu un pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

Uzraudzītas 76 audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu izpildes lietas.

Nekustamā īpašuma īpašniekiem, kuri nav reģistrējuši decentralizēto kanalizācijas sistēmu tika sagatavoti 510 brīdinājumi.

Uzsāktas 12 lietvedība “par transportlīdzekļa atzīšanu par ilgstoši atstātu uz ceļa” (t.i. pamestās automašīna, vraki).

Administratīvo pārkāpumu profilakses un izmeklēšanas grupas darba rezultāti

Vērtējot grupas darbu, gada laikā sastādītie administratīvā pārkāpuma procesi veido teju pusi no daudzuma – 369 administratīvā pārkāpuma procesi. Veikti satiksmes drošības uzraudzības reidi pilsētas un pagastu ielās, tiek izteikti aizrādījumi par elektroskrejriteņu un velosipēdu vadīšanas noteikumu neievērošanu, atgādinot, ka primārais personām ir izskaidrot pārkāpuma būtību, nevis sodīt. Administratīvo pārkāpumu profilakses un izmeklēšanas grupa ieguldīja lielu darbu, paralēli sev uzticētajiem pienākumiem, jauno darbinieku apmācībā. Administratīvo pārkāpumu profilakses un izmeklēšanas grupā ir divi sertificēti šaušanas instruktori, kā arī divi tuvcīņas treneri, kuri apmāca gan pieredzējušus darbiniekus, gan jaunus darbiniekus. Ņemot vērā, ka 2024.gads bija arī pārmaiņu gads darbinieku sastāvā reaģēšanas un satiksmes drošības grupā, tiek veikta darbinieku zināšanu pārbaude visiem darbiniekiem un sniegts atbalsts, ja tāds ir nepieciešams veicamajam darbam.

Sadarbojoties ar Tukuma novada domes Attīstības nodaļu, tika iegūts finansējums no ES Zivju fonda līdzekļiem, papildinot Tukuma novada Pašvaldības policijas darba uzlabošanai tika iegādāta piepūšamā laiva, laivas motors, četras dažādas meža kameras, eholote, GPS satelīta iekārta, planšetdators.

Salīdzinot, 2023.gadā dienā vidēji tika saņemti un reģistrēti 12,5 notikumi, toties 2024. gadā tie noapaļojās uz precīzi 12 notikumiem dienā.

Pašvaldības policijas darbinieki nodrošinājuši sabiedrisko kārtību dažādu pasākumu laikā. Liels darbs ieguldīts arī veicot preventīva rakstura apsekošanas piejūrā, ar mērķi kontrolēt suņu turēšanas noteikumus, lai pasargātu roņu mazuļus no suņu uzbrukumu iespējām. Regulāri tika apsektas iespējamās maluzvejnieku uzturēšanās vietas, kā arī preventīvi pasākumi novērst iespējamo maluzvejnieku darbošanos piejūras upēs un piejūrā, kā arī novada iekšējos ūdeņos.

Prevencijas un likumpārkāpumu profilakses ietvaros, lai nākotnē mazinātu nepilngadīgo personu izdarītos pārkāpumus, pašvaldības policijas darbinieki rīkoja vairākas izglītojošas lekcijas dažādās mācību iestādēs Tukuma novadā. Kopumā tika novadīta 41 mācību lekcija par tēmām “Nepilngadīgo personu administratīvā atbildība”, “Pašvaldības policists kā profesija.” Papildus šīm lekcijām tika nodrošinātas vēl 14 lekcijas pašvaldības policijas dienesta telpās, kur jaunieši tika iepazīstināti ar pašvaldības policijas rīcībā esošo ekipējumu un izrādītas dienesta automašīnas un telpas.

3.10. un 3.11. attēls. Tukuma novada pašvaldības policijas vecākie inspektori, sniedzot izglītojošās lekcijas gan pašvaldības policijas telpās, gan mācību iestādē

Uzņēmējdarbība

Tukuma novadā uz 2025. gada sākumu reģistrēti 4179 uzņēmumi, no kuriem sabiedrības ar ierobežotu atbildību 49,8 % un zemnieku saimniecības 34,2 %. Tukuma novadā reģistrēti arī 332 individuālie komersanti, 278 individuālie uzņēmumi, vairākas akciju sabiedrības, zvejnieku saimniecības, pilnsabiedrības, kā arī pa vienai ārvalsts filiālei, ģimenes uzņēmumam un filiālei.

Tukuma novadā uzņēmumi pārstāv plašu nozaru spektru, sākot ar pārtikas pārstrādi un beidzot ar būvniecību, mazumtirdzniecību un specializētiem ražošanas sektoriem. Populārākās uzņēmējdarbības nozares Tukuma novadā: graudaugu (izņemot rīsu), pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšana, piena lopkopība, mazumtirdzniecība, jauktā lauksaimniecība (augkopība un lopkopība), citur neklasificēti individuālie pakalpojumi, dārzeņu audzēšana un kravu pārvadājumi pa autoceļiem.

3.13. tabula.

Lielākie Tukuma novadā reģistrētie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2023. gadā. Dati: Lursoft

Nr.	Nosaukums	Darbības veids (pēc NACE)	Apgrozījums (EUR)	Pret 2022.	Pret 2021.	Pret 2020.
1	“Tukuma Piens”, Akciju sabiedrība	Piena pārstrāde un siera ražošana	88 904 649,00	16 %	35 %	34 %
2	“TIMBEREX GROUP”, SIA	Zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana	33 290 993,00	-14 %	-9 %	85 %
3	“Jaunpils pienotava”, Akciju sabiedrība	Piena pārstrāde un siera ražošana	30 936 180,00	9 %	59 %	89 %
4	“Puratos Latvia”, SIA	Cita veida augļu un	26 954 162,00	20 %	11 %	16 %

		dārzeņu pārstrāde un konservēšana				
5	“Vilomix Baltic”, SIA	Lauksaimniecības dzīvnieku barības ražošana	19 827 636,00	5 %	-4 %	5 %
6	“DEKŠŅI”, SIA	Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kuros galvenokārt pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku	19 270 039,00	10 %	19 %	23 %
7	“VĪTOLI AMI”, SIA	Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kuros galvenokārt pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku	15 423 584,00	15 %	29 %	65 %
8	“CSK STEEL”, SIA	Metāla konstrukciju un to sastāvdaļu ražošana	12 339 533,00	9 %	15 %	57 %
9	“SNICKERS PRODUCTION, LATVIA”, SIA	Darba apģērbu ražošana	11 622 548,00	8 %	75 %	85 %
10	“ZEParts”, SIA	Automobiļu rezerves daļu un piederumu vairumtirdzniecība	9 585 479,00	58 %	2,61 reizes	6,65 reizes
11	“UNDA”, SIA	Zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu pārstrāde un konservēšana	8 878 944,00	20 %	39 %	59 %
12	“LINDSTROM PRODEM”, SIA	Darba apģērbu ražošana	8 686 349,00	19 %	34 %	49 %
13	Lauksaimniecības pakalpojumu piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība “RAIBAĻAS”	Lauksaimniecības izejvielu, dzīvū lopu, tekstilizejvielu un pusfabrikātu vairumtirdzniecības starpnieku darbība	8 515 007,00	2 %	17 %	77 %
14	“AMMZ pakalpojumi”, SIA	Mežizstrāde	8 312 784,00	23 %	86 %	86 %
15	“TELMs”, SIA	Elektroapgādes un telekomunikāciju	8 147 300,00	11 %	11 %	7 %

		sistēmu būvniecība				
--	--	--------------------	--	--	--	--

2024. gadā Tukuma novadā norisinājās vairāki pasākumi un iniciatīvas, kas vērstas uz uzņēmējdarbības attīstību, inovāciju veicināšanu un jaunu ideju īstenošanu, kas stiprināja novada ekonomisko vidi un uzsvēra sadarbības nozīmi starp uzņēmējiem, pašvaldību un valsts institūcijām.

- **Radi Tukuma novadam 2024:** Ikgadējā grantu programma, kuras ietvaros desmit projekti saņēma atbalstu par kopējo summu **28 877,71 EUR**, radot jaunus produktus un pakalpojumus, kas stiprina novada identitāti un attīsta uzņēmējdarbību.
- **Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības Kameras (LTRK) Kurzemes Biznesa forums “Uzņēmumu finansējuma stratēģijas: no teorijas līdz praksei”** un **Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) biznesa forums “Ideju vilnis: spožai uzņēmējdarbības attīstībai”**. Pasākumi sniedza vērtīgu ieskatu finansējuma piesaistē, inovāciju veicināšanā un uzņēmējdarbības prasmju pilnveidē.

3.12. attēls. LTRK Kurzemes Biznesa forums “Uzņēmumu finansējuma stratēģijas: no teorijas līdz praksei”

- **Uzņēmēju diena Tukumā**, kurā Luminor bankas ekonomists Pēteris Strautiņš dalījās ar analīzi par novada ekonomiskajām tendencēm, attīstību un atbalsta iespējām no dažādām institūcijām.
- **Tukuma novada uzņēmējs 2023:** Ik gadu Tukuma novadā tiek godināti izcilākie uzņēmēji, un 2023. gada pasākumā “Tukuma novada uzņēmējs” tika pasniegtas balvas deviņās nominācijās, izceļot uzņēmumu ieguldījumu novada ekonomiskajā izaugsmē un sabiedrības labklājības veicināšanā. Šī tradīcija stiprina saikni starp pašvaldību un uzņēmējiem, veicinot savstarpēju sadarbību un novada attīstību.

3.13. attēls. Pasākuma “Tukuma novada uzņēmējs 2023” laureāti

- **Starptautisks studentu “Designathon AIROPOLIS Tukums”**: Pirmo reizi tika organizēts starptautisks studentu pasākums, kura ietvaros tika risināti Tukuma novada industriālā parka attīstības stratēģijas izaicinājumi, piedaloties dalībniekiem no Latvijas un Šveices. Pasākuma mērķis bija radīt inovatīvas idejas industriālā parka attīstībai, piesaistot jauniešus ilgtermiņa perspektīvai Tukumā.

3.14. attēls. “Designathon AIROPOLIS Tukums” dalībnieki

- Sadarbība ar **LIAA, LTRK, Tukuma Uzņēmēju klubu**, partnerībām “**Kandavas partnerība**” un “**Laukiem un Jūrai**”, **Kurzemes plānošanas reģionu**: nodrošināja platformu dialogam un stratēģisku darbību plānošanai.

Tukuma novada pašvaldība izmanto Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam iespējas un specifiskā atbalsta mērķa 5.1.1.1. pasākuma “Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam” ietvaros ir sagatavojusi un iesniegusi divus projektu iesniegumus:

1. “Uzņēmējdarbības attīstība Tukuma pilsētas funkcionālajā teritorijā – Rūpniecības iela, Dienvidu iela, Tukumā”;

2. “Uzņēmējdarbības attīstība Tukuma pilsētas funkcionālajā teritorijā – Pūres pagasta, Pūres ciemā”.

Šo projektu mērķis ir attīstīt uzņēmējdarbības publisko infrastruktūru un palielināt privāto investīciju apjomu pilsētu funkcionālajās teritorijās, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmām.

Tūrisms un zīmolvēdība

Tūrisms joprojām ir viena no vadošajām eksporta nozarēm pasaulē, kas līdz 2020. gada sākumam stabili attīstījās un bija nozīmīga eksporta nozare visās valstīs, arī Latvijā. Tā kā tūrisma nozarei ir liels multiplikatora efekts, tā izaugsme dod pieprasījuma stimulu ēdināšanas, transporta, veselības, izklaides un tirdzniecības pakalpojumiem. Tūrisms un brīvā laika pavadīšana ir viena no nozarēm, kas veido Tukuma novada ekonomisko specializāciju. Statistikā tūrisma nozare ir apakšnozaru kopums, kas sniedz primāros un sekundāros pakalpojumus. Pie primārajiem var uzskatīt dažādas tūristu piesaistes vietas, kas tiek uzskatīti par apskates objektiem vai atpūtas un izklaides vietām, un dažādas organizētās norises, uz kurām dodas ne tikai vietējie iedzīvotāji, bet arī citās administratīvajās teritorijās un valstīs dzīvojošie – kultūras un sporta pasākumi, lietišķās konferences u.tml., kā arī izmitināšanas pakalpojumus. Savukārt pie sekundārajiem minami ēdināšanas, sabiedriskā transporta, mazumtirdzniecības u.c. pakalpojumi, kurus ceļojumu laikā izmanto tūristi.

Nacionālā mērogā tūrisms ir arī viens no mārketinga instrumentiem, ko pašvaldība var izmantot iedzīvotāju dzīvesvietas izvēlei, piesaistot tos aktīvās ekonomiskās un sociāli kulturālās dzīves dēļ, tādēļ tūrisma attīstības veicināšana ir nozīmīga pašvaldības darbībā. Pašvaldības darbība tūrismā kā teritorijas mārketingā ir vērsta uz Tukuma novada apmeklētāju skaita palielināšanu, apmeklējuma ilguma palielināšanu un uz atkārtotu apmeklējumu sekmēšanu. Pašvaldības uzdevums ir sekmēt novada uzņēmēju atbalstu un tūrisma produktu attīstību, radīt labvēlīgu vidi viesmīlības uzņēmumu darbībai, prasmīgi izmantojot mārketingu un zīmolvēdību, piesaistīt novadam dažādas apmeklētāju mērķa grupas.

Tukuma novada pašvaldības struktūrvienība – Tūrisma un mantojuma attīstības nodaļa nodrošina apmeklētājiem pieejamu tūrisma informācijas centra (TIC) darbību Tukumā (kā Tukuma TIC). TuMan savā darbībā vadās pēc 2022. gada 30. martā pieņemtās “Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2042. gadam” un “Tukuma novada Attīstības programmas 2022.-2028. gadam” Rīcības un investīciju plāna, turpinot realizēt stratēģijā noteiktos mērķus mārketinga, tūrisma piedāvājumu un produktu izveidē un tūrisma pakalpojumu sniedzēju darbības kvalitātes uzlabošanā. Savā darbībā zīmolvēdības un tūrisma aktivitāšu ieviešanai TuMan vadās arī pēc Tukuma zīmola stratēģijā noteiktajiem mērķiem, realizē “Tukuma zīmola iedzīvināšanas ģenerālplānu” 2022.-2025. gadam pozitīva pašvaldības tēla veidošanā, stiprināšanā un popularizēšanā.

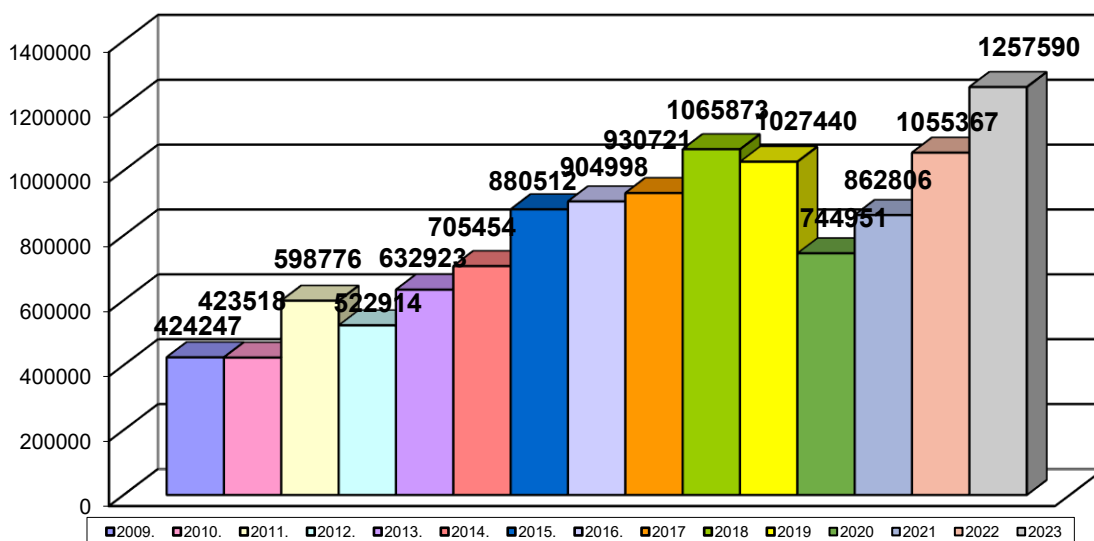
Starp galvenajiem tūrisma piedāvājumiem novadā allaž bijuši gan dažādi tūristu piesaistes objekti, gan arī kultūras un sporta pasākumi. Covid-19 radītā krīze palielināja pieprasījumu pēc dabas teritorijām un objektiem, kuros apmeklētāju skaits pieaudzis 3-10 reizes dažādās vietās. Pēc pandēmijas strauji palielinājusies vietējā tirgus (Latvijas un Baltijas valstu iedzīvotāju) ceļošana uz ārvalstīm, kas atstājusi ietekmi uz vietējā tūrisma rādītājiem gan Latvijā kopumā, gan arī Tukuma novadā pēdējos 3 gados. Pēc Krievijas karadarbības uzsākšanas Ukrainā tūrisma statistikas dati parāda, ka ārvalstu ceļotāju skaits joprojām nav atgriezies pirmspandēmijas līmenī, uzskatot Latviju un Baltijas reģionu par nedrošu ceļošanai.

Kopējie tūrisma un rekreācijas nozares dati

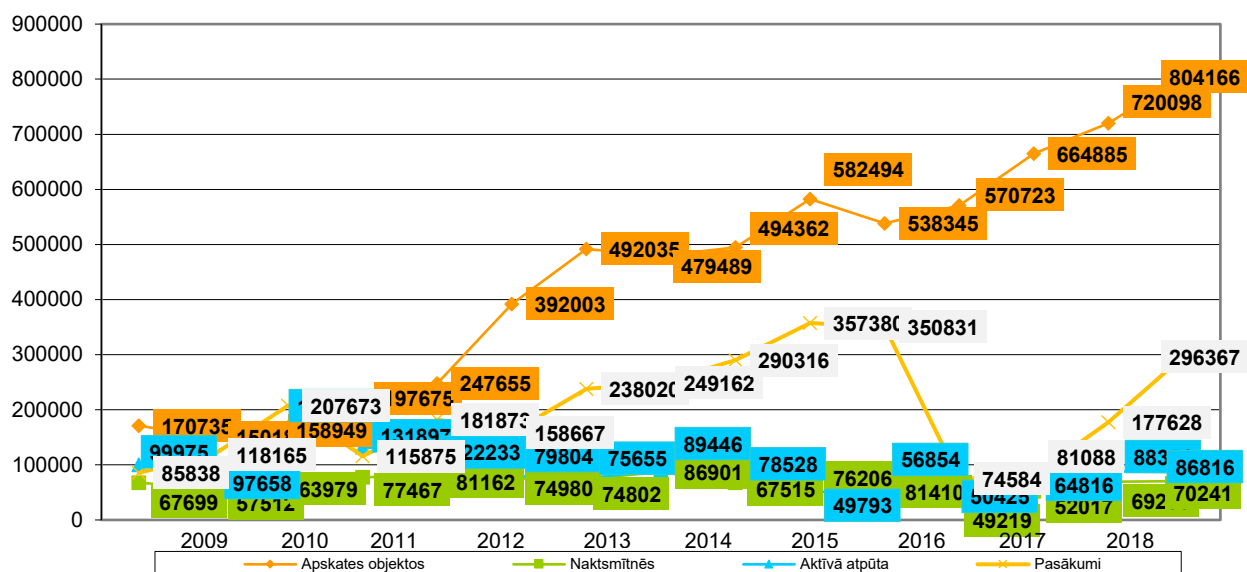
Par tūrisma nozares attīstību var spriest, apskatot dažādu nozares sektoru datus. Par 2024.gadu pieejami ir Centrālās statistikas pārvaldes dati par naktsmītņu darbību, savukārt par tūristu piesaistes vietu – apskates objektu, aktīvās atpūtas vietu darbību un pasākumu apmeklējumiem 2024.gadā dati vēl tiek apkopoti un būs pieejami no 2025.gada vasaras.

Kopējais Tukuma novada tūrisma un rekreācijas piedāvājumu apmeklējumu skaits 2023. gadā tūrismā ir 1,2 miljoni, no kuriem lielākā daļa – 804166 ir apskates objektu apmeklējumi (63,9%), 70241 nakšņotāji (5,6%), 86816 aktīvās atpūtas vietu apmeklējumi (6,9%) un 296367 pasākumu apmeklējumi (23,6%).

3.15. attēls. Kopējais Tukuma novada apmeklējumu skaits 2009.-2023.gadā. Avots: Tukuma TIC

Kopumā visās apmeklējumu kategorijās – apskates objektu un pasākumu apmeklējumi un nakšņotāju skaits – vērojams pieaugums, izņemot aktīvās atpūtas apmeklējumus, kur neliels samazinājums bijis 2023.gadā.

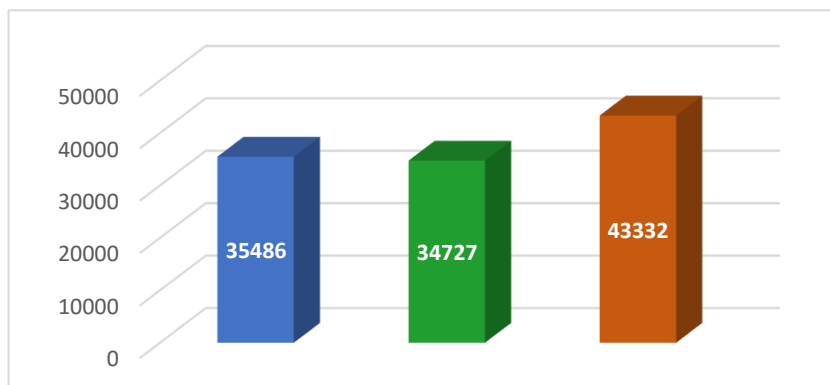
3.16. attēls. Kopējais Tukuma novada apmeklējumu skaits 2009.-2023.gadā pa kategorijām.
Avots: Tukuma TIC

Apmeklētākie objekti joprojām ir lielākās dabas teritorijas un Tukuma apkārtnes pils un muižas: Ķemeru Nacionālais parks, Engures ezera dabas parks, dabas parks “Abavas senleja”, “Valguma pasaules” dabas taka, Viesatas upesloku dabas taka, Jaunmoku pils, Jaunpils pils un Šlokenbekas muiža ar Latvijas Ceļu muzeju, kā arī jaunais objekts – “Apgrieztā māja”. Šajos objektos apmeklējumu skaits ir virs 15 tūkstošiem, sasniedzot 102 tūkstošu apmeklējumu gadā.

Naktsmītņu darbība

Pēc Tukuma TIC datubāzes un statistikas apkopojuma par naktsmītņu darbību, 2024. gada sākumā bija 140 naktsmītnes (par 16% vairāk, salīdzinot ar 2023.gada sākumu). Savukārt pēc Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem, novadā vasaras sezonā fiksētas un statistikas datus apkopoti tikai 36% naktsmītņu – 51 (aptaujai un datu ievākšanai nepakļaujas mazās naktsmītnes). CSP dati uzrāda, ka naktsmītņu skaits un to rādītāji ir vairāk vai mazāk stabili un ar augšupejošu līkni.

Pēc CSP datiem Tukuma novada naktsmītnēs apkalpotās viesu skaists 2024.gadā pieaudzis par 25% . Latvijā kopumā šis rādītājs ir bijis tikai 10,9%.

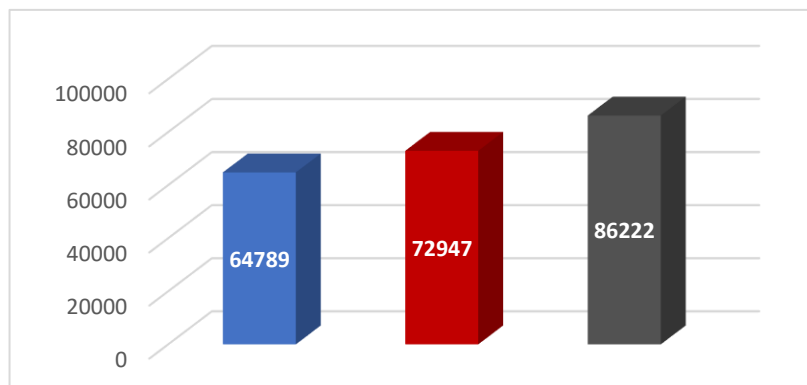

3.17. attēls. Viesnīcās un citās tūristu mītnēs apkalpotās personas Tukuma novadā 2022.-2024.gadā. Avots: CSP

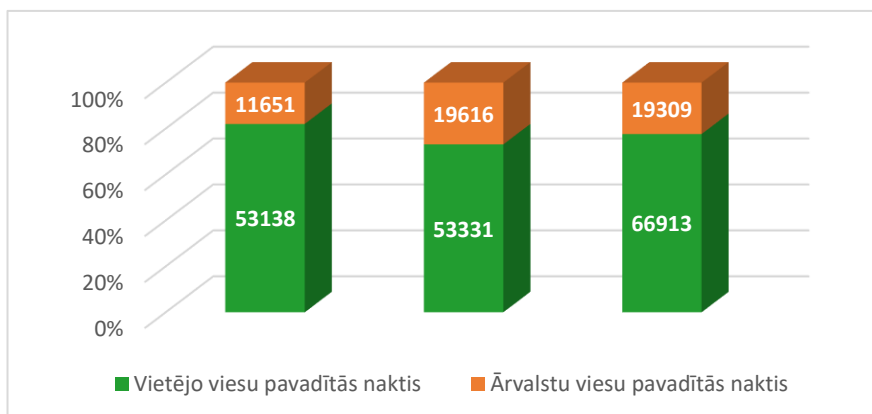
Pieaudzis ir gan vietējo (Latvijas) ceļotāju ar nakšņošanu skaits, gan ārvalstu tūristu. Pieaugums attiecīgi par 25% un 24%. Ārvalstu ceļotāju (nakšņotāju) īpatsvars ir 22,6% no visiem nakšņojušajiem tūristiem, kas salīdzinot ar 2022.gadu ir ar 4% pieaugumu, bet salīdzinot ar 2023.gadu, ārvalstu tūristu īpatsvars nav mainījies. Latvijā kopumā 2024. gadā no visiem tūristu mītnēs apkalpotajiem viesiem ārvalstu viesi bija 58,8 %, t.i. par 14,3 % vairāk nekā 2023. gadā. No tiem vairāk nekā puse (71,5%) ir nakšņojuši Rīgā.

Pēc CSP datiem pieaudzis arī Tukuma novada viesnīcās un citās tūristu mītnēs tūristu pavadīto nakšu skaits. To pieaugums 2024.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir 18%, bet salīdzinot ar 2022. gadu – par 33%. Latvijā 2024. gadā kopumā CSP fiksējusi, ka pavadīto nakšu skaits 2024. gadā pieaudzis vidēji par 7,4%, salīdzinot ar 2023.gadu.

3.18. attēls. Viesnīcās un citās tūristu mītnēs pavadītās nakts Tukuma novadā 2022.-2024.gadā.
Avots: CSP

Līdzīgi dati ir arī, skatot Latvijas iedzīvotāju nakšņojumu datus, jo tie Tukuma novada naktsmītnēs 2024. gadā pavadījuši par 25,4% vairāk nekā 2023.gadā, savukārt ārvalstu tūristu nakšņojumu daudzums 2024. gadā, salīdzinot ar 2023. gadu, ir bijis līdzīgs, taču ar nelielu samazinājumu – par 1,6%, bet, salīdzinot ar 2022.gadu, lielāks par 65%.

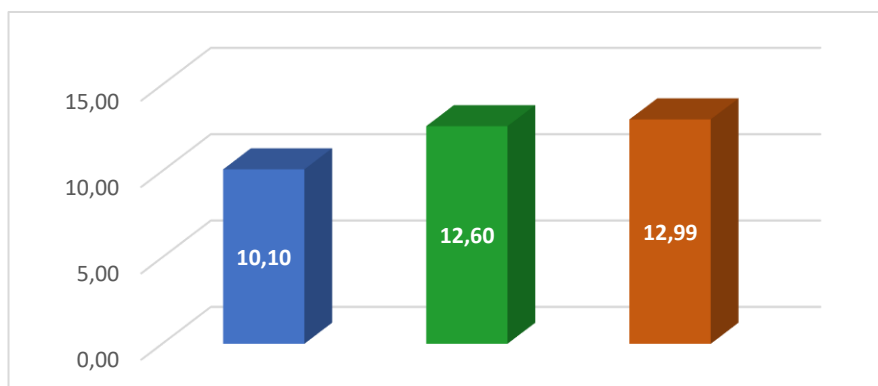
3.19. attēls. Viesnīcās un citās tūristu mītnēs pavadītās nakts Tukuma novadā 2022.-2024.gadā.
Avots: CSP

Tomēr svarīgākais rādītājs par tūrisma nozares attīstību un nakšņošanu ir tūristu vidējais uzturēšanās ilgums. 2024. gadā Tukuma novada naktsmītnēs kopumā tas bijis vidēji ap 2 naktīm, taču nedaudz mazāks nekā 2023. gadā (samazinājums par 5%), taču, salīdzinot ar 2022.gadu, tas ir bijis ar pieaugumu par 10%.

Skatot vidējo uzturēšanās ilgumu pēc ceļotāju izcelsmes, diezgan līdzīgi dati ir kā par Latvijas, tā par ārvalstu tūristiem: abām grupām tas ir gandrīz 2 nakts, tikai Latvijas ceļotājiem tas ir ar nelielu pieaugumu (0,5%), bet ārvalstu ceļotājiem tas ir ar kritumu (21%), salīdzinot ar 2023.gadu.

Taču salīdzinot, piemēram, vietējo (Latvijas) viesu nakšņošanas ilgumu Tukuma novadā ar Latvijas vidējiem datiem, uzturēšanās Tukuma novada naktsmītnēs ir par 16% ilgāka (vietējo iedzīvotāju uzturēšanās naktsmītnēs vidēji Latvijā bija 1,7 nakts), bet ārvalstu viesu uzturēšanās ilgāka par 9% (ārvalstu viesu uzturēšanās ilgums vidēji Latvijā 2024. gadā bija 1,8 nakts).

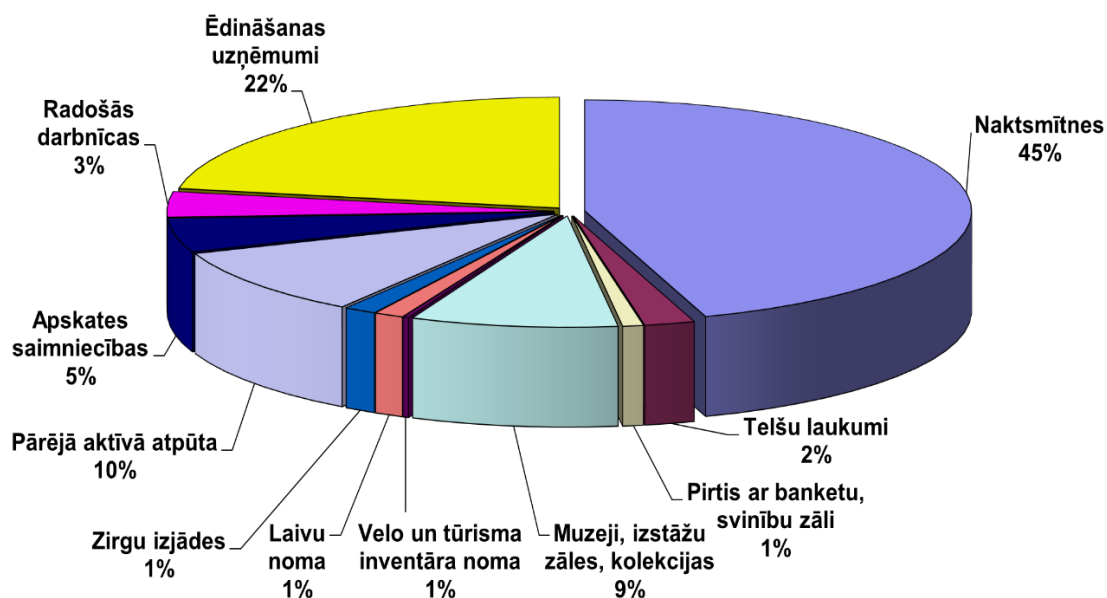

3.20. attēls. Viesnīcās un citu tūristu mītnu noslogojums Tukuma novadā 2022.-2024.gadā.
Avots: CSP, aprēķins Tukuma TIC

No uzņēmējdarbības viedokļa otrs svarīgākais tūrisma nozares attīstības rādītājs ir naktsmītnu noslogojums. 2024. gadā tas ir bijis 13% , kas ir bijis ar nelielu pieaugumu, salīdzinot ar 2023. gadu (par 3%), un ar ievērojamu pieaugumu (par 29%), salīdzinot ar 2022. gadu. Tomēr šis rādītājs vēl krietni atpaliek no valstī vidējā rādītāja (29%) un arī Kurzemes reģiona (20%).

Tūrisma nodarbināto skaits

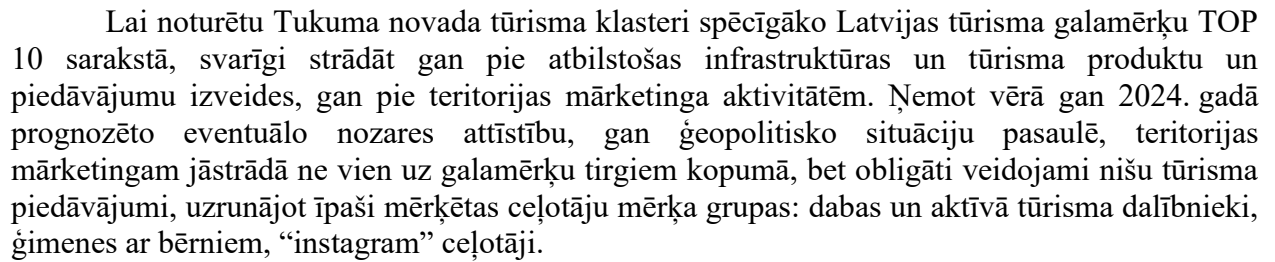
Pēc 2023. gada novada uzņēmēju informācijas datu apkopošanas, tūrismā – gan primāro, gan sekundāro pakalpojumu sniegšanā iesaistīti aptuveni 820 darbinieki, kas ir par 98 vairāk nekā 2023. gadā. Dati par 2024. gadu tiek apkopoti (apkopošana tiks pabeigta 2025. gada jūnijā).

3.21. attēls. Tūrismā iesaistīto nodarbināto skaits 2023.gadā. Avots: Tukuma TIC

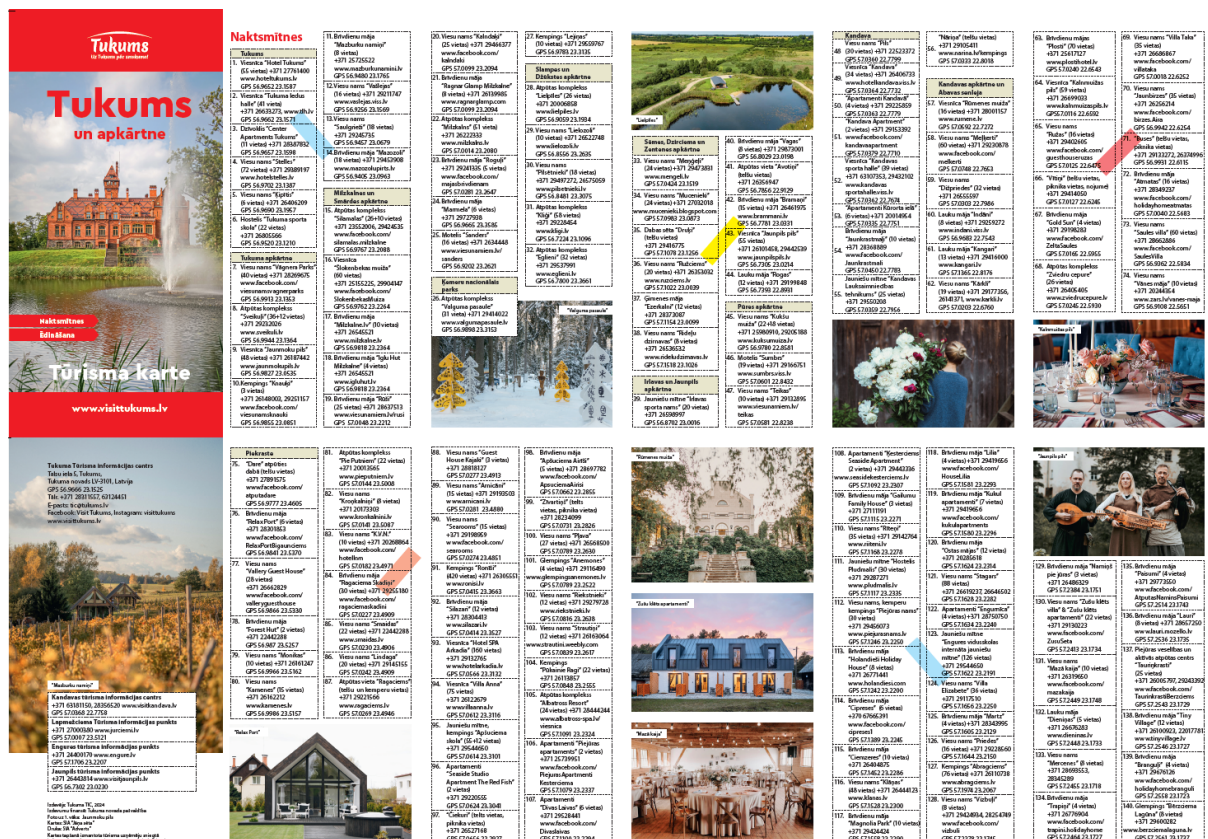
Lielākā daļa tradicionāli ir nodarbināti naktsmītnu (aptuveni 45%) un ēdināšanas (22%) sektorā.

Tūrisma piedāvājums un mārketinga 2024. gadā

Sarp nozīmīgākajiem novada tūrisma mārketinga pasākumiem un darbiem minami:

- Tūrisma servisa karte “Tukums un apkārtnē” 4 valodās - latviešu, angļu, lietuviešu un igauņu valodā, kas pieejama bija gan poligrāfiski (kopējais metiens 7000 eks.), gan elektroniski visittukums.lv mājas lapā

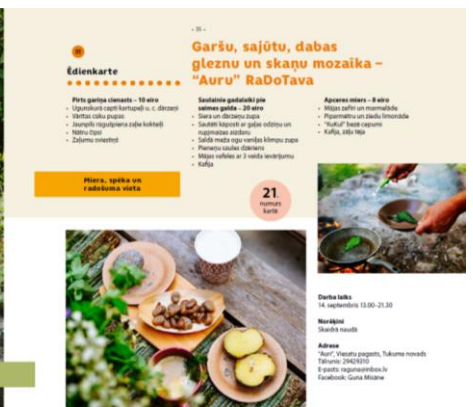
3.22.attēls. Tūrisma karte “Tukums un apkārtnē” (1 puse)

- Jaunā Tukuma novada tūrisma ceļveža izveide 4 valodās – latviešu, angļu, lietuviešu un igauņu valodā, kas pieejams bija gan poligrāfiski (kopējais metiens 9000 eks.), gan elektroniski visittukums.lv tīmekļa vietnē

3.23.attēls. Tūrisma brošūra “Tukums un apkārtnē” – vāks un atvērums

- Gastronomiskajā tūrisma piedāvājums - akcija “Mājas kafejnīcu dienas Kurzemes pievārtē 2024” (1 valoda, 3000 eks.)

3.24. attēls. Akcijas “Mājas kafejnīcu dienas Kurzemes pievārtē 2024” brošūra – vāks un atvērums

- 2023. gadā radušos jauno tūrisma piedāvājumu un objektu popularizēšanai sagatavots un ar poligrāfiski izgatavots un izplatīts apkopojums “Jaunumi Tukuma apkārtnē” (1 valodā - LV, 2000 eks.)
- 2024. gada lielāko pasākumu plāns “Pasākumi Tukuma apkārtnē 2024” (1 valodā - LV, 2000 eks.)
- Kopīgi ar biedrību Kurzemes tūrisma asociācija sagatavots izdevums “Jaunumi un pasākumi Kurzēmē 2024”, kas izplatīts tūrisma izstādēs un citos informatīvajos pasākumos (tūrisma ielās Klaipēdas Jūras svētkos un Baltu dienās Šauļos)
- Tukuma kā galamērķa un Tukuma vecpilsētas popularizēšanai izgatavots sienas un kabatas kalendārs 2025. gadam (500 eks. sienas kalendārs un 1000 eks. kabatas kalendārs);
- Tukuma apkārtnes piedāvājums sadarbības partneru piedāvājumus: strādāts ar ienākušā un vietējā tūrisma Latvijas tūrisma aģentūrām piedāvājuma popularizēšanai un iekļaušanai Latvijas apceļošanas maršrutos: lielākajā Latvijas apceļošanas maršrutos piedāvājošās aģentūras “Impro Ceļojumi” 2024. gada ceļvedī iekļauts 25 dažādi tūristu piesaistes objekti 10 dažādos Kurzemes maršrutos.

Zīmolvēdība

Tukuma pilsētas zīmola vērtību izcelšanai Tukuma pilsētas svētku laikā radīts vides objekts – lielākā spoguļsiena Baltijā ar mākslinieces Ilzes Cērpiņas radīto “Kungs Tukums” tēlu, kas sevī ietver stāstus par Tukumu kā rožu un dārzu, mākslas un radošuma pilsētu, bet novadu kā bagātu kultūrvides telpu ar pilīm un muižām, jūru un piekrastes zvejniecību, likumotajiem un pauguru ieskautajiem ceļiem un plašajiem labības laukiem.

3.25.attēls. Vides objekts – spoguļsiena Brīvības laukumā

Tukuma pilsētvides noformējumam radīti vairāki vides baneri ar I. Ziedoņa citātiem. Baneru izvietojanas vietas – pašvaldības administrācijas ēka Talsu ielā 4, reklāmas stendi Tukumā, Pilsētas parkā un Meža-Kurzemes-Spartaka ielas krustojumā (aplī).

3.26.attēls. Vides baneris pilsētas ziemas noformējumam ar I.Ziedoņa citātu.

Saistībā ar pašvaldības oficiālo simboliku 2023. gada nogalē noslēgts līgums par 12 pagastu ģerboņu izstrādi 2024.-2025. gadā. Ģerboņu izstrādē plaši iesaistīta vietējā sabiedrība, aicinot to sākotnēji izteikties gan par idejām, ar kādiem simboliem tiem asociējas viņu dzīves vietas un kādi būtu stāsti, par kuriem būtu ģerboņiem jāvēstī, kā arī pēc tam – izteikties par sagatavotajām skicēm un idejām topošajiem ģerboņiem.

2024.gadā sagatavoti un Heraldikas komisijā apstiprināti 7 pagastu ģerboņi: Cēres, Irlavas, Jaunsātu, Lestenes, Matkules, Vānes un Zantes pagasta ģerbonis, kas pašvaldības saistošajos noteikumos “Par Tukuma novada simboliku” tiks iekļauti 2025. gadā pēc vēl 5 pagastu ģerboņu izstrādes.

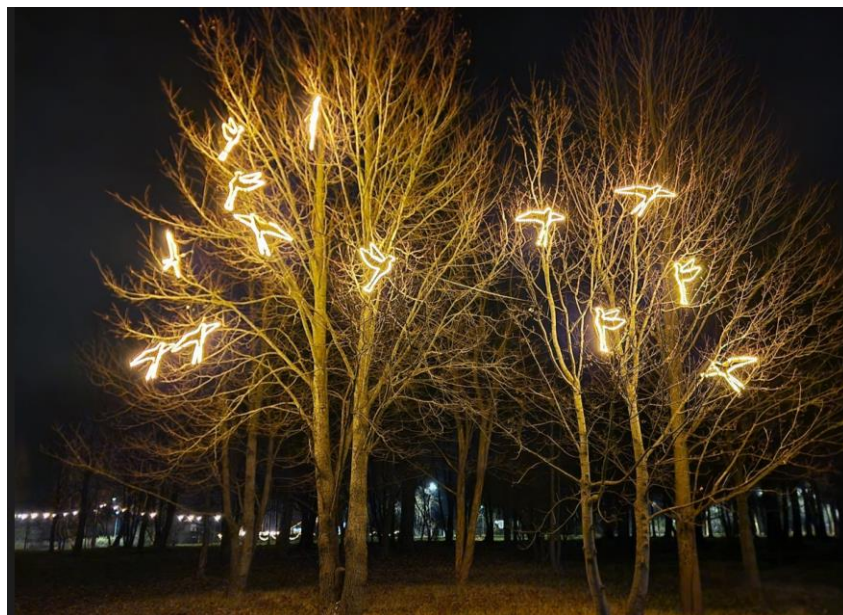
3.27. attēls. Cēres, Irlavas, Jaunsātu, Lestenes, Matkules, Vānes un Zantes pagasta ģerbonis.
Autors: Edgars Sims

Sadarbībā ar Tukuma novada pašvaldības Attīstības nodaļas ainavu arhitekti Maiju Fogeli noorganizēts “Smukuma seminārs 2024” ar izglītojošu lekciju un konkursa “Tukuma novada sakoptākais īpašums 2024” uzvarētāju apbalvošanu, kā arī noorganizēts ziemas konkurss “Ziemassvētku smukums 2024” Tukuma novadā (sadarbībā ar pagastu pārvaldēm) un pasniegtas konkursa uzvarētāju balvas Tukuma pilsētā (23.12.2024.).

3.28.attēls. Konkursa “Ziemassvētku smukums 2024” dalībnieki Tukumā, Baložu ielā 7

Pilsētas noformējuma realizācijā uz Ziemassvētkiem pilsētas centrā rotātas 3 Brīvības laukumā augošās eglītes, kas atspoguļojas Tukuma pilsētas svētku laikā izveidotajā spoguļsienā. Iegādāti jauni rotājumi un pirmo reizi rotāta eglīte Veļķu mikrorajonā un rotājumi izvietoti arī Ziedoņa dārzā Mālkalnā.

3.29.attēls. Ziemassvētku noformējums Mālkalnā (pie stāvlaukuma)

Kultūras mantojuma saglabāšana

2024. gada 25. janvārī apstiprināti pašvaldības saistošie noteikumi Nr.5 “**Par pašvaldības līdzfinansējumu vēsturisku ēku fasāžu atjaunošanai, vēsturisku būvgaldniecības un metālkalumu izstrādājumu restaurācijai Tukuma novadā**”. Sākotnēji pašvaldības 2024. gada budžetā šai atbalsta programmai kopumā bija paredzēti 114 000 EUR, nepārsniedzot atbalstu vienai ēkai 30 000 EUR apmērā. Pārskatot pašvaldības budžetu, atbalsta apjoms gada vidū šim mērķim samazināts uz 65 000 EUR. Kopumā atbalstam pieteikti 12 objekti (9 Tukuma pilsētā un 3 novadā) par kopējo summu 87 457,92 EUR. Ēku atjaunošanas vai

izpētes darbi veikti 5 adresēs ar kopējo atbalsta summu 24 818,46 EUR. Pārējo pieteikumu darbu termiņi iecerēti 2025. gada 1.pusē.

3.30.attēls. Nomainītais jumts Harmonijas ielā 4, Tukumā

3.31.attēls. Nomainītie logi Lielā ielā 25-4, Kandavā (1.stāvs)

Pašvaldība ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu Tukuma vecpilsētā – Brīvības laukumā veikusi agrākās degvielas uzpildes stacijās, vēlāk avīžu kioska, t.s. “Sēnītes” apsekošanu un arhitektoniski māksliniecisko izpēti - inventarizāciju, sagatavojot priekšlikumus ēkas sakārtošanai atbilstoši laikmetam. Darbus veicis SIA “Konvents”. Publicējot informāciju par projekta rezultātiem, saņemtas idejas ēkas funkcionālajai izmantošanai – tāpat kā tās sākotnējam mērķim – uzpildes stacijas funkciju pildīšanai, tikai atbilstoši 21. gadsimtam – elektrouzlāde automašīnām, velosipēdiem un mobilajiem tālruņiem ar vēsturisku (interaktīvu) ekspozīciju par Brīvības laukumu vai par SHELL degvielas uzpildes stacijas vēsturi Tukumā.

priekšmetiem, no tiem 504 pārņemti no Latvijas Ceļu muzeja, 37 – no Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes, 206 – kā privātpersonu dāvinājumi, 52 – pirkumi. 2024. gada 31. decembrī Tukuma muzeja krājumā bija 99 762 krājuma priekšmeti. Krājuma priekšmetu kopējā vērtība 2024. gadā ir palielinājusies par EUR 19 269,76. Grāmatvedības uzskaitē ir 99 762 priekšmeti ar kopējo vērtību EUR 2 372 195,93.

Nacionālajā muzeju kopkatalogā (NMKK) 2024. gadā ievadīti metadati par 3292 priekšmetiem. Kopumā NMKK pieejami metadati par 29929 Tukuma muzeja priekšmetiem jeb 30 % no visa krājuma. Metadati par 236 Tukuma muzeja priekšmetiem ir Eiropas bibliotēku datu bāzē www.europeana.com, par 1313 muzeja priekšmetiem – muzeju kolekciju tīklā www.meandrs.lv, par UNESCO Programmas “Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistra nominācijas “Sibīrijā rakstītās vēstules uz bērza tāss” priekšmetiem – Pasaules digitālajā bibliotēkā: www.wdl.org. Muzeja lokālajā datu bāzē pieejami metadati par 36628 priekšmetiem.

Pārskata periodā pavisam izmantoti 9878 krājuma priekšmeti jeb 9,91% no visa krājuma. No tiem eksponēti 3052 priekšmeti, t.sk.: 2460 pastāvīgajās ekspozīcijās, 592 muzeja izstādēs, 176 deponēti citām institūcijām. Pētniecībā izmantoti 5242, digitālo attēlu izgatavošanai – 1380, muzejpedagoģiskajās programmās izmantoti 28 priekšmeti. Konservācija veikta 249 priekšmetiem, tai skaitā 209 iespieddarbiem, 25 mēbelēm un 11 mākslas darbiem. Restaurācija veikta 30 priekšmetiem. Lielākā daļa šo darbu veikti pašu spēkiem; līgumi slēgti tikai par mākslas priekšmetiem, jo muzejā nav glezniecības restauratoru.

Pamatfunkcija: pētniecība veikta atbilstoši pieejamajiem resursiem. Pavisam sagatavoti 40 pētījumi izstāžu, pasākumu un muzejpedagoģisko programmu vajadzībām, kā arī raksti muzeja pētnieciskā darba rezultātu pieejamības veicināšanai. Publicēti 10 zinātniskie raksti. 2024. gadā uzsākta arī arheoloģijas kolekcijas zinātniskā izpēte, apstrādājot 1134 priekšmetus.

2024. gadā keramikas pētnieku darba grupa ir uzsākusi izcilā novadnieka Jāņa Krieva podniecības (1926–1945) darinājumu izpēti sadarbībā ar Latvijas Etnogrāfisko brīvdabas muzeju un Latvijas Nacionālo vēstures muzeju. Pirmie atskaites ziņojumi izskanēja muzeju zinātniskajā konferencē 2024. gada 16. aprīlī Durbes pilī, kur piedalījās pētnieki no Kurzemes, Vidzemes un Latgales. Tukuma muzeja pētnieki piedalījās arī Latgales kultūrvēstures muzeja organizētā keramikas konferencē.

Tukuma muzejs iesaistījās arī kinoproducentu grupas “ETHAN PRODUCTIONS” filmas “l’Odyssée des orphelins” (Bāreņu odiseja) veidošanā Francijas televīzijas kanālam ARTE, sagatavojot D. Birznieka zīmējumus un informāciju par deportācijām no Latvijas.

Lai veicinātu pētījumu pieejamību, Tukuma muzejs piesaistījis projektu finansējumu un izdevis grāmatu “Ceļojuma piezīmes Sibīrijā.1941-1943. Daumanta Birznieka zīmējumi ar Agritas Ozolas komentāriem”. Izdotas arī divas e-grāmatas – muzeju keramikas konferences “Personību nozīme Latvijas keramikas attīstībā 20. un 21. gadsimtā” un Pastariņa muzeja 55. gadu jubilejai veltīto lasījumu tēzes “Personības spēks. Ernests Birznieks-Upītis un viņam veltītais Pastariņa muzejs laiku lokos”

Pamatfunkcija: muzeālā komunikācija (ietver izstāžu un ekspozīciju, izglītojošo darbu, sabiedrības informēšanu) veikta atbilstoši pieejamajiem resursiem. 2024. gadā Tukuma muzeja 7 teritoriālās struktūrvienības jeb muzeji vidēji bija atvērti apmeklētājiem 290 dienas. Muzeji ir slēgti tikai pirmdienās, Lielajā piektdienā, Lieldienās, Līgo svētkos un Jāņu dienā, Ziemassvētkos, 31. decembrī un 1. janvārī.

Izstādes un ekspozīcijas. Tukuma muzejs pavisam piedāvāja 22 pastāvīgās ekspozīcijas, tai skaitā, 4 digitālās ekspozīcijas: “Vēstules nākamībai” un “Savējo stāsti, ne svešo” Tukuma Pils tornī, vides objektā “Vārti no pagātnes uz nākotni” Brīvības laukumā, “Tukuma muzejs cauri laikiem” Tukuma Mākslas muzejā un “Latvijas vēstures līkloču modelis” Pastariņa muzejā.

Lai veicinātu visa veida piekļūstamību, tiek uzturētas 4 brīvdabas ekspozīcijas – 1 Durbes pils kompleksā, 1 Pastariņa muzejā, 1 Džūkstes Pasaku muzeja teritorijā, kā arī Tukuma Mākslas muzeja brīvdabas ekspozīcija Tukuma vecpilsētā.

Tukuma muzejā bija skatāmas 36 izstādes, no tām 27 atklātas pārskata periodā. Ārpus muzeja eksponēta izstāde “Ieskats Irlavas kolekcijā” Irlavas Kultūras namā, “Sibīrijā rakstītas vēstules uz bērza tāss” Likteņdārza Saieta namā Koknesē (kopš 2022). Tukuma muzeja ceļojošā izstāde “Sibīrijas vēstules” eksponēta Durbes pilī un Liepājas Okupācijas muzejā.

Izglītojošais darbs un apmeklētāji. Kopējais Tukuma muzeja apmeklētāju skaits 2024. gadā bija 44976, kas ir par 1% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Muzejus apskatīja 24842 individuālie apmeklētāji, kas veido teju pusi no kopējā skaita. Tukuma muzejā noorganizēti 70 pasākumi. Lai veicinātu piekļūstamību, pasākumos lielākoties ir bezmaksas ieeja.

Otra lielākā apmeklētāju grupa ir skolēni. 2024. gadā – 5173. Pavisam novadītas 152 ekskursijas un realizētas 98 muzejpedagoģiskās nodarbības, no kurām 74 – Latvijas Skolas somas ietvaros. Muzejpedagoģiskajās programmās piedalījušies 3465 skolēni: pieprasītākās programmas bija “Ziemassvētki Durbes pilī” un “Luīzes ūdens klingeris” Džūkstes Pasaku muzejā. Skolēnu skaits ir salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir samazinājies par 12%. Aptaujātie pedagogi ir informējuši, ka transporta izmaksu pieauguma dēļ plāno mazāk izbraukumu un izvēlas jaunradītus kultūras produktus. Arvien lielāku popularitāti Tukuma muzejā iegūst konkurss SMART sākumskolas un pamatskolas komandām, kur piedalījušies 362 skolēni no novada skolām.

Tukuma muzejs ir reģistrēts LR Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības iestāžu reģistrā kā tālākizglītības iestāde. 2024. gadā izstrādāta un īstenota vizuālās mākslas pedagogu pilnveides programma “Roksmēluma papīrs un tā pielietojums vizuālās mākslas pedagogijā un radošuma attīstīšanā”, ko apguva 20 dalībnieki no Tukuma novada. Profesionālās pilnveides kursos muzejpedagogiem “Mācību metodes un paņēmieni aizraujošām nodarbībām muzejā” piedalījās 41 dalībnieks no visas valsts. Realizēta profesionālās pilnveides izglītības programma “Tradicionālās aušanas pamati”; apliecības par kursa apguvi izsniegtas 6 dalībniekiem.

Sadarbībā ar Baltijas muzeoloģijas veicināšanas biedrību Latvijas muzejpedagogu grupai “Nedarbnīca” noorganizēts ikgadējais vasaras seminārs “Muzeālās prāta spēles”. Seminārā, kas notika Durbes pilī, Jaunpils pilī un Jaunmoku pilī, piedalījās 48 dalībnieki.

Sabiedriskās attiecības. 2024. gadā Tukuma muzeja komunikācijas nodaļa un 7 teritoriālo struktūrvienību vadītāji aktīvi izmantoja sociālos tīklus sabiedrības informēšanai par muzeja aktualitātēm, veicot vairāk kā 290 ierakstus Tukuma muzeja Facebook un 160 ierakstus Instagram profilā, tostarp 65 video. Lai piesaistītu jaunas auditorijas, 2024. gada maijā Tukuma muzejam izveidots arī TikTok konts, kuram ir 148 sekotāji, 268 atzīmējuši, ka profils patīk. Atskatu un reklāmu par pasākumu “Ziemas pasaka Durbes pils kompleksā” noskatījušies 9360, Durbes pils Legendu nakts atskatu un Džūkstes Pasaku Spoku stāstu vakara video noskatījušies vairāk nekā 2000 interesenti. Lai ātrāk sasniegtu auditorijas, regulāri Facebook un Instagram tiek publicēti arī īslaicīgs saturs – foto vai video, kas ir redzams tikai 24 stundas.

Informācija par Tukuma muzeja aktualitātēm publicēta pašvaldības izdevumā “Tukuma Novada Vēstis” un reģionālajā laikrakstā “Neatkarīgās Tukuma Ziņas”, regulāri izskan ziņas Latvijas Radio 2 un Kurzemes Radio. Jauna sadarbība izveidojusies ar “TV 9 pakalni”. SIA “Izdevniecība Rīgas Viļņi” žurnālā “Likums un Taisnība” tika publicēta informācija par dāvinājumu saņemšanas kārtību Tukuma muzejā. Laikrakstā “Neatkarīgā Rīta Avīze” rubrikā “Dzīves stils” publicēta informācija par Durbes pili. Realizēta Starptautiskās Muzeju nakts kampaņa, piesaistot 5540 apmeklētājus, kas ir par 14,2 % vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Starptautiskā darbība. Tukuma muzejs ir Starptautiskās Muzeju Padomes (ICOM) institucionālais biedrs. Tukuma muzejs darbojas Baltijas piļu un muzeju asociācijā, pārstāvot Durbes pili (kopš 2016) un Tukuma Pils torni (kopš 2023). Muzeja pārstāvji piedalījās asociācijas valdes sēdēs un gadskārtējā konferencē Rakverē, Igaunijā, un uzsāka plānošanu dalībai starptautiskā pētniecības projektā.

Tukuma muzejs darbojas kultūrvēsturiskās vides izglītības organizācijā “Bridging Ages International” un pārstāv Latviju tās valdē. Kopā ar vairākiem partneriem šajā organizācijā

realizēts starptautisks projekts “Ceļojums laikā Baltijas jūras reģiona sabiedrības stiprināšanai”, sniedzot iespēju stiprināt muzeja kapacitāti mantojuma izpētē un muzejpedagoģijā.

Finances. Tukuma muzeja ieņēmumi pārskata periodā bija EUR 1 038 579 jeb par 15,42 % mazāk nekā 2023. gadā. Tukuma novada pašvaldības finansējums bija EUR 942 138 jeb par 10,97 % mazāk nekā 2023. gadā. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem bija EUR 84 074 jeb par 8,88 % mazāk nekā iepriekšējā gadā. Tikai ieņēmumi no biļešu realizācijas bija EUR 18 175 jeb par 5,5 % vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Tukuma muzejs piesaistījis finansējumu no VKKF Kultūras mantojuma nozares, Vēsturisko zemju Kurzemes kultūras programmas, Zviedrijas institūta, Zviedrijā, un privātiem ziedotājiem. Kopā piesaistīti EUR 10 940. Ar projektos piesaistīto finansējumu un Tukuma novada pašvaldības līdzfinansējumu realizēti 6 projekti: turpināti Durbes pils apkārtnūra konservācijas darbi (5. posms), izdota grāmata “Ceļojuma piezīmes Sibīrijā.1941-1943. Daumanta Birznieka zīmējumi ar Agritas Ozolas komentāriem”, sagatavots manuskripts grāmatai “Mainīgais Tukums”, pabeigta Džūkstes Pasaku muzeja ekspozīcijas “Anss Lerhis-Puškaitis un pasakas” modernizācija. Sekmīgi noslēgts starptautiskais projekts “Baltijas jūras reģiona Ceļojums laikā sabiedrības stiprināšanai”.

Pārskata periodā lielāki bija arī Tukuma muzeja izdevumi – pavisam kopā EUR 980 124, no kuriem lielākā daļa – EUR 596 008 jeb 60,81 % – izlietoti darba samaksai. 2024. gadā EUR 55 348 ir izlietoti kapitālajiem izdevumiem: pašvaldības līdzfinansējums izlietots Durbes pils apkārtnūra 5. posma atjaunošanai, muzeja ieņēmumi no maksas pakalpojumiem – Durbes kalpu mājas telpu remontdarbiem un muzeja krājuma priekšmetu iegādei.

Saimnieciskā darbība. Saimniecības nodaļa ir organizējusi Durbes pils apkārtnūra konservācijas 5. posma darbus, apgūstot VKKF un Tukuma novada pašvaldības finansējumu. Veikti arī neliela apjoma ēku vienkāršotās atjaunošanas un teritorijas uzturēšanas darbi visās struktūrvienībās. Nodaļas darbinieki sniedza tehnisko atbalstu krājuma glabātuvju uzturēšanā un pašu spēkiem atjaunoja skatu platformu Durbes pils kompleksa teritorijā. Sagatavots fasāžu un jumta vienkāršotās atjaunošanas projekts ēkai Harmonijas ielā 7. Muzeja rīcībā pašvaldība iegādājusies dzīvokli Nr. 2 šajā ēkā, kas remontējams un pielāgojams muzeja vajadzībām tuvākajā nākotnē.

Nodaļa sniegusi atbalstu 27 izstāžu demontēšanā un 27 iekārtošanā, 1 ekspozīcijas modernizācijā Tukuma muzeja struktūrvienībās, arī izgatavojusi izstāžu mēbeles Mākslas galerijā “Durvis” un Durbes pilī. Tukuma muzeja saimnieciskā darbība saistīta ar muzeja iespieddarbu, mākslas darbu un amatnieku darinājumu pārdošanu, par ko liecina spēkā esošie 69 līgumi ar piegādātājiem, tādējādi sniedzot atbalstu radošo profesiju pārstāvjiem un veicinot māksliniecisko jaunradi un radošumu novadā.

Personāls. Tukuma muzejā 2024. gadā pavisam bija 47 pašvaldības finansētas amata vietas, septiņās teritoriālajās, trīs funkcionālajās muzeja struktūrvienībās un administrācijā pavisam nodarbināti 53 darbinieki. Darbiniekiem nodrošināta iespēja piedalīties 78 kvalifikācijas celšanas pasākumos, no kuriem lielākā daļa bija bezmaksas. Noorganizēts kolektīvais pieredzes apmaiņas brauciens uz Kuldīgas novada muzeja atklāto krājuma glabātuvi un restaurācijas centru un Ventspils brīvdabas muzeju, lai celtu kvalifikāciju krājuma uzturēšanā, restaurācijā un pieejamībā.

Būtiskākās pārmaiņas un riski. 2024. gadā finansējuma trūkuma dēļ nebija iespējams turpināt Durbes kalpu mājas glābšanas darbus, tādēļ nav risināti Kultūras ministrijas atzinumā par Tukuma muzeja akreditāciju uzskaitītie trūkumi muzeja krājuma saglabāšanā un dokumentēšanā.

Daļa krājuma priekšmetu joprojām izvietotas nepiemērotās telpās: Durbes muižas klētī un saimniecības ēkā un pašvaldības garāžā Pils ielā 18, Tukumā. Nav pieejams finansējums jumta seguma un fasādes atjaunošanai Durbes kalpu mājai un Tukuma Mākslas muzeja, kā arī Pasaku muzeja un Mākslas galerijas “Durvis” ēku atjaunošanas projekta izstrādei.

2024. gadā nav veikti būtiski ieguldījumi muzeja rīcībā nodoto ēku saglabāšanā un modernizācijā, tādēļ mazinājusies Tukuma muzeja konkurētspēja, piemēram, skolēnu auditorijas piesaistē. Infrastruktūras stāvoklis ietekmē gan apmeklētāju skaitu, gan darbinieku labsajūtu. 2024. gadā vairāki darbinieki ir izbeiguši darba tiesiskās attiecības un pārgājuši darbā uz citām pašvaldības institūcijām. Ir grūtības atrast kvalificētus speciālistus muzeja nozarē. Diemžēl šie riski pastāv ilgstoši un nav atrisināmi Tukuma muzeja paša spēkiem.

Bibliotēka

Tukuma bibliotēka tika akreditēta kā Tukuma reģiona galvenā bibliotēka 2005. gada 12. decembrī. Atkārtota kārtējā bibliotēkas akreditācija tika veikta 2021. gada 30. novembrī (apliecības Nr. 16C), Tukuma bibliotēkai piešķirot reģiona galvenās bibliotēkas statusu.

2021. gadā Jaunpils, Kandavas un Engures novadi tika pievienoti Tukuma novadam (t. sk. arī pašvaldību bibliotēkas).

Galvenie notikumi 2024. gadā

- Festivāls “Uz Tukumu pēc Literatūras”;
- Novadniekam J. Baltvilkam veltītais pasaku konkurss “Mani iedomu putni”;
- Novadniekam A. Lerhim Puškaitim un viņa pierakstītajai tautas pasakai “Kurbads” veltītais konkurss skolēniem “Supervaronis mūsdienās”;
- Anša Gulbja apgādā izdoto grāmatu izstāde (aktivitāte norišu cikla “Latviešu Grāmatai 500” ietvaros);
- UNESCO Radošo pilsētu tīklā kā Literatūras pilsēta. <https://www.unesco.org/en/articles/55-new-cities-join-unesco-creative-cities-network-world-cities-day>;
- Bibliomāta iegāde.

Tukuma bibliotēkas darbinieki piedalījās profesionāli izglītojošos pasākumos (semināros, konferencēs, citās apmācībās) gan tiešsaistē, gan klātienē.

3.14. tabula. Galvenie bibliotekārā darba rādītāji

Tukuma bibliotēkā reģistrēti	2021. gadā	2022. gadā	2023. gadā	2024. gadā
Lietotāji	1819	2324	2476	2690
Apmeklējumu skaits	24 432	25 818	29952	32052
Izsniegumu skaits	35 577	45 448	45552	44435

Aktuālā situācija

Joprojām tika popularizēti elektroniskie resursi – LNB datu bāzes, e-grāmatu bibliotēka <https://www.3td.lv/> un 2023. gada nogalē atklātā Digitālā bibliotēka <https://digitalbiblioteka.lv/>

3.15. tabula. E-grāmatu izmantošana Tukuma bibliotēkā

	2022	2023	2024
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	294	257	382

E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	190	134	242
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	2264	2916	3674
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	652	579	758

Bibliotēkas lietotāji nepieciešamo literatūru meklēja elektroniskajā kopkatalogā un rezervēja to Tietoevry Latvia BIS ALISE, vai arī darbinieki piedāvāja grāmatas, pamatojoties uz lasītāju interesēm. Sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku organizēja audiogrāmatu pieejamību interesentiem – vājredzības un disleksijas gadījumos.

Bibliotēkas lietotāji izmantoja iespēju nodot atnestās grāmatas un žurnālus Book Drop jeb grāmatu atdošanas kastē, bet 2024. gada nogalē tika iegādāts bibliomāts, kur rezervētās grāmatas vai citus dokumentus bibliotēkas lietotājs var saņemt jebkurā diennakts laikā.

2024. gadā par Tukuma bibliotēku turpināja izmantot Ukrainas kara bēgļi. Iegādātas grāmatas ukraiņu valodā (vairākums bērnu grāmatas). Tika organizēti pasākumi, sadarbībā ar Ukrainas pārstāvjiem.

Pakalpojumi (tradicionāli pieejamie)

Pieaugušo literatūra – brīvpieejas krājums plašs un pārdomāti komplektēts oriģinālliteratūras, citu tautu daiļliteratūras un dažādu zinātņu nozaru literatūras krājums.

Lasītava – uzziņu literatūra, apjomīgs laikrakstu un žurnālu klāsts, tematiskās dokumentu mapes.

Novadpētniecības lasītava – grāmatas un dokumentu mapes par Tukuma novadu un novadniekiem.

Bērnu literatūra – grāmatas, periodiskie izdevumi un galda spēles bērniem, pusaudžiem un jauniešiem.

Eiropas Savienības informācijas punkts – dokumenti, grāmatas, buklet, interneta resursi par ES, <https://biblioteka.tukums.lv/sakums/esip/>.

Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami šādi pakalpojumi:

- datora un interneta izmantošana (tajā skaitā Wi-Fi, tele/video lupa redzes invalīdiem),
- reģiona bibliotēkas elektroniskais kopkatalogs,
- novadpētniecības datu bāze (t.sk. Novadnieku enciklopēdija),
- analītikas datu bāze,
- datu bāzes (Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka News),
- konsultācijas, uzziņu sniegšana,
- grāmatu un citu izdevumu pasūtīšana no citām bibliotēkām (SBA),
- kopēšanas, printēšanas, skenēšana, laminēšanas, dokumentu iesiešanas pakalpojumi,
- pasākumi, izstādes un ekskursijas pa bibliotēku.

Lai popularizētu bibliotēkas jaunieguvumus katru mēnesi tiek veidots “Jauno grāmatu saraksts” elektroniskajā kopkatalogā un ir apskatāms www.biblioteka.tukums.lv sadaļā “Elektroniskais kopkatalogs”.

Pakalpojumi bērniem

2024. gads nozīmīgs ar to, ka ļoti palielinājies bibliotēkas apmeklējums pēc skolas, bērni brīvo laiku pavada Bērnu literatūras centrā. Galvenie bibliotēkārā darba rādītāji, apmeklējums un izsniegums pieaug. Turpinājās darbs pie Lasīšanas veicināšanas projekta “Grāmatu starts”

jeb Pūčuļēnu skoliņas (9 nodarbības) radošās darbnīcas, pirmsskolas izglītības iestāžu “Pasaciņa,” “Taurenītis,” “Karlsone,” “Kāpārs,” “Lotte,” “Tukuma Tautskola,” Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas, Tukuma E. Birznieka Upīša un 3. pamatskolas skolēni regulāri apmeklē tematiskās nodarbības Bērnu literatūras centrā.

Piedalījāties LNB Bērnu literatūras centra mērķprogrammā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024”.

Tāpat Tukuma bibliotēka iesaistās valsts izglītības satura projektā “Kompetenču pieeja mācību saturā” (Skola 2030), organizējot tematiskās nodarbības.

Kanisterapijas jeb suņu asistētās terapijas nodarbības, kuras palīdz bērniem veicināt lasītprasmi. Dalībnieki - Tukuma novada pamatskolas “Spārni” 8. un 9. klašu skolēni un Tukuma 3. pamatskolas 1. klases skolēni (2 nodarbības).

“Mani iedomu putni”- J. Baltvilkam veltītais pasaku konkurss Tukuma novada skolu 1.-6. klasēm.

“Supervaronis mūsdienās”- A. Lerhim Puškaitim un viņa pierakstītajai tautas pasakai “Kurbads” veltītais konkurss Tukuma novada skolu 2.-5. klašu skolēniem.

“Mans apsveikums Eiropas Savienībai”- zīmējumu konkurss.

Eiropas dienai veltītā viktorīna “Latvija Eiropas Savienībā”, kurā savas zināšanās pierādīja Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas 2. un 9. klašu audzēkņi. Dalībnieki jūnijā apmeklēja Eiropas Savienības māju.

Tikšanās ar bērnu grāmatu autorēm - Luīzi Pastori, Irīnu Pumpuri un Līgu Laimiņu.

Tukuma novada pamatskolas “Spārni” audzēkņu darbu izstāde.

“Satikšanās mākslā” - Tukuma Mākslas skolas audzēkņu izstāde.

“Mūsu novada ēkas” - Tukuma novada izglītības iestāžu pirmsskolas vecuma bērnu Lego konstrukciju izstāde.

Smārdes radošās studijas “Pļava” dalībnieku darbu izstāde.

Inas Servutas darināto rotaļlietu izstāde.

Vairāk par bērnu pasākumiem <https://biblioteka.tukums.lv/berniem/pasakumi/>

Bibliotēkas krājums

Tukuma bibliotēkas krājums 2024. gadā papildinājies par 3615 dokumentiem, krājuma komplektēšanai tika izmantoti EUR 14 073, t. sk. no kopējā finansējuma (grāmatas par EUR 11 658 un preses izdevumi par EUR 2415 (5 laikrakstu nosaukumi, žurnāli 73 nosaukumi).

Pateicoties valsts finansētajam projektam “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”, Tukuma bibliotēkas krājums pārskata periodā papildinājies par 5 nozaru izdevumiem 137,07 eiro vērtībā.

Pateicoties LNB Bērnu literatūras centra mērķprogrammai “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, Tukuma bibliotēkas krājums pārskata periodā papildinājies par 28 izdevumiem 283,80 eiro vērtībā. Starp iegūtajām grāmatām ir 18 daiļliteratūras izdevumi bērniem (vecumā līdz 16. gadiem) un 7 daiļliteratūras izdevumi jauniešiem (vecumā no 16-18 gadiem) un 3 daiļliteratūras izdevumi vecākiem.

3.16.tabula. Finanšu līdzekļi krājuma komplektēšanai uz 1 iedzīvotāju/lietotāju

Gads	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lietotāji	3422	3363	2678	1819	2124	2476	3615
Finansējums krājuma komplektēšanai	10 369	10 900	10 895	10 150	10 200	18415	14 073
Līdzekļi krājuma komplektēšanai uz 1 lietotāju	3,03	3,24	4,07	5,58	4,80	7,43	3,8
Līdzekļi krājuma komplektēšanai uz 1	0,61	0,64	0,64	0,56	0,57	1,05	0,83

iedzīvotāju							
-------------	--	--	--	--	--	--	--

Informācijas pakalpojumi

Bibliotēka nodrošina informacionālo pakalpojumu sniegšanu bibliotēkas lietotājiem, izmantojot dokumentu krājumu, uzzīņu literatūru, internetu, Wi-Fi, reģiona elektronisko kopkatalogu. Informāciju var meklēt arī attālinātie lietotāji, jo Tukuma reģiona bibliotēku (25) elektroniskais katalogs pieejams internetā <https://tukums.biblioteka.lv/alisepac>,

kurš ietver Analītikas datu bāzi, Novadpētniecības datu bāzi un Novadnieku enciklopēdiju.

Reģiona elektroniskajā kopkatalogā: Grāmatu izsniegšana un saņemšana notiek Tietoevry Latvia BIS ALISE, Tietoevry Latvia BIS ALISE grāmatu katalogizācijas procesā aprakstiem pievienotas anotācijas un sīkbildes, sniedz sīkāku informāciju lietotājam.

Tukuma novada preses izdevumu „Neatkarīgās Tukuma Ziņas” un „Tukuma Novada Vēstis” aprakstīšana un ievadīšana **Novadpētniecības datu bāzē** BIS ALISE. 2024. gadā tā papildināta ar 1826 jauniem ierakstiem: No “Neatkarīgajām Tukuma ziņām” – 1386 ieraksti, no “Tukuma Novada Vēstis” – 440 ieraksti.

Digitālās kolekcijas „Novadnieku enciklopēdija” veidošana ar jauniem ierakstiem par novadniekiem, kā arī esošo ierakstu papildināšana. Kopumā enciklopēdija ietver ziņas par 1364 personām. 2024. gadā pievienotas 41 jaunas personas, 118 personām ievadītas anotācijas, 44 personu bibliogrāfiskie ieraksti koriģēti, kā arī laboti un papildināti vairāki datu lauki.

Tematisko uzzīņu sniegšana pēc pieprasījuma par vietējās nozīmes personām, ēkām un iestādēm (piemēram, grāmatas sagatavošanai par deju studiju „Demo” un tās vadītāju Lienī Bēniņu, Kukšu muižu, Zentes pili, Irlavas skolotāju semināru, Tukuma tūrisma informācijas centra darbību 30 gadu laikā u.c.).

3.17.tabula. Tukuma bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojamība

Datubāze	2021	2022	2023	2024
Letonika				
<i>Skatījumi</i>	1200	730	940	2004
<i>Piekluve sesijas</i>	757	340	335	655
<i>Lejuplāžu skaits</i>	1565	390	605	1088
Lursoft laikrakstu bibliotēka (News)	365	243	11	63
EBSCO				66
Delfi				242

2024. gadā Tukuma bibliotēka iegādājās **datubāzes “EBSCO eBooks” abonementu**.

Pie abonētajām datubāzēm pieskaitām arī **Delfi Plus abonementu** uz gadu (05.09.2024 - 04.09.2025) Tas 2024. gada pēdējos mēnešos ir izmantots 242 reizes.

Publicitāte

2024. gadā informācija par bibliotēkas pakalpojumiem un aktualitātēm bija pieejama gan bibliotēkas telpās – info panelis, info tāfeles, neliela formāta reklāmlapiņas, gan vietējos laikrakstos “Neatkarīgās Tukuma Ziņas,” “Tukuma Novada Ziņas,” gan tīmeklī – Tukuma novada pašvaldības un **Tukuma bibliotēkas tīmekļa vietnē** <https://biblioteka.tukums.lv/>, Tukuma bibliotēkas “Facebook” kontā <https://www.facebook.com/TukumaBiblioteka>, kur 2024. gadā veikti 170 ieraksti.

2024. gadā apmeklējums 122 910.

Digitālās nedēļas ietvaros 2024. gadā (13.-18. maijs) Tukuma bibliotēka organizējusi 2 pasākumus Tukuma iedzīvotājiem 14. maijā “Latvijas pensiju sistēma” un 16. maijā “Tukuma bibliotēkas attālinātie pakalpojumi”. Kopā gadā ir organizētas 25 pasākumi medijpratībā.

3.18.tabula. Tukuma bibliotēkas izstrādātie un iesniegtie Valsts Kultūrkapitāla fonda projekti:

Projekta nosaukums	Finansējums	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t.sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/neatbalstīts
Festivāls “Uz Tukumu pēc Literatūras”	Valsts Kultūrkapitāla fonds	1170,00	Sadarbībā ar Tukuma literātu apvienību (TLA) no 11. līdz 13.aprīlim tika noorganizēts pasākums – literārais festivāls "Uz Tukumu pēc Literatūras". 1. diena tika atvēlēta bērnu auditorijai un tikšanās ar bērnu grāmatu autorēm Irīnu Pumpuri (Tukums) un Luīzi Pastori. Noorganizētas 2 radošās literārās darbnīcas Latvijas kultūras kanonā ietvertu faktu iepazīšanai un “Mākslas detektīvs”. 2. diena tika iekārtota rakstniecībai kā formai, tās dažādām izpausmēm, piesaistot jauno rakstnieku paaudzi - meistarklase dzejas rakstīšanā (vad. Ronalds Briedis). 3. dienā - neierastas tikšanās – “Dueli”. Četrus tematisku sarunu duelus – psiholoģiskajā reālismā Džena Andersone un Gvido Drage (TLA), dokumentāli vēsturiskās tēmas Arno Jundze un Guna Roze-Tamule (TLA), detektīvromānu tēma Jana Veinberga un Guntis Tālers (TLA), politikas kuluāros Imants Liepiņš (TLA) un Ivars Ījabs.	Atbalstīts
Tikšanās ar Noru Ikstenu	Valsts Kultūrkapitāla fonds	250,00	Ciklā “Tikšanās bibliotēkā” Tukuma bibliotēka piedāvā tikšanos ar novadā un Latvijā populāriem literātiem. 2024.gadā pirmā tikšanās bija plānota 21.martā ar rakstnieci Noru Ikstenu, bet rakstnieces slimības dēļ tika atcelta. Sākotnējais termiņš, pagarināts līdz 30.04.2025. un mainīta iesaistītā dalībniecē-rakstniece Dace Rukšāne, tikšanās ar kuru notika 2025.gada 30.janvārī.	Atbalstīts
“Tikšanās bibliotēkā. Trīs literāras pēcpusdienas”	Valsts Kultūrkapitāla fonds	800,00	Pasākumi ciklā “Tikšanās bibliotēkā”. Šajā projektā iekļautas trīs dažādas tikšanās ar trīs dažādu literatūras žanru autoriem – Zani Zustu (28.novembrī), Kristīni Zaļumu (5.decembrī) un Janu Egli (18.janvārī, 2025)	Atbalstīts

Publicitāte

Tukuma bibliotēkas aktivitātes Tukuma novada svētkos “Tiekamies Tukumā” – Harmonijas ielā jeb Mākslinieku un Literatūras ielā. Tukuma bibliotēkas stends piedāvāja grāmatu locīšanas jeb orimoto darbnīcu un “skaļo lasīšanu” pieaugušajiem.

Atjaunota prezentācija par Tukuma bibliotēku “Esi sveicināts Tukuma bibliotēkā – vietā, kur cilvēks satiek savu grāmatu!”, kas tiek pārraidīta bibliotēkas vestibīlā.

Iegādāti maisiņi ar Tukuma bibliotēkas logo, kuros ievietot dāvanas un citus reprezentatīvus materiālus. Tukuma bibliotēka iekļauta 111 km garajā tūrisma maršrutā “Noķer Ziedoni”. Apmeklētājus katru dienu uz kāpnēm laipni sagaida “pats Ziedonis”.

Sadarbības partneri

Rakstniecības un mūzikas muzejs (izstādes “Ceļā uz Latvijas Holivudu”, “Runā par Ziedoni”). Tukuma literātu apvienība (festivāls “Uz Tukumu pēc literatūras”, Andra Jansona

grāmatas “Cik reizes neesmu...” prezentācija, autorstunda ar Ilgu Liepiņu un Evitu Hofmani, sadarbība “Tukums-UNESCO literatūras pilsēta” jomā). Tukuma tūrisma un informācijas centrs (Mareka Gaļinovska izstāde “Atklāj Tukumu no jauna”, TIC vadītājas Ingrīdas Smuškovas pastkaršu izstāde “Pastkarte no Romas jeb laiks pirms Facebook”). Tukuma muzejs (grāmatas “Ceļojuma piezīmes Sibīrijā” atvēršana, molberti izstādes izvietojšanai, auditorija pasākumam “Bibliotēkas un lasīšanas kultūra Tukuma apkārtnes muižās”, Durbes pils telpu atvēršana Tukuma bibliotēkas organizētajam novada bibliotēku darbinieku semināram). Vēsturniece Danute Grīnfelde (izstāde “Stāstu sega”, filma “Valiant”, ”Brauciens uz brīvu Latviju”). Tukuma novada pašvaldība kultūras, sporta un komunikācijas nodaļa (izstādes “Ukrainu valoda”, “Izjuma. Varoņi”, piedalīšanās Tukuma novada svētku “Tiekamies Tukumā” organizēšanā), Tukuma Mūzikas skola (muzikālie priekšnesumi Bērnu literatūras centra organizētajos pasākumos). Eiropas komisijas pārstāvniece Latvijā, ES māja (“Saruna par Eiropu kā mūsu kopējām mājām” ar Andra Kužnieka piedalīšanos, ES mājas apmeklējums konkursa “Mani iedomu putni” uzvarētājiem), Smārdes mākslas studija “Pļava” (izstāde “Lasi kokos kā grāmatās”, radošā darbnīca bērniem ar studijas vadītāju Initu Šteinbergu).

Bibliotēkas personāls

2024. gadā personālu veido 15 darbinieki: **12 bibliotekārie un 3 pārējie darbinieki** - bibliotēkas direktore un 2 apkopējas. Visi 12 bibliotekārie darbinieki strādā pilnas slodzes darbu. Krājuma attīstības nodaļas vecākās bibliotekāres Leldes Zalānes bērna kopšanas atvaļinājuma laikā uz laiku sākušas darbu Tukuma bibliotēkā Latvijas Kultūras koledžas absolvente Liene Behmane un Līva Rācenāja (sabiedriskās attiecības virtuālajā vidē - *Tukuma bibliotēkas internet vietne un sociālie tīkli*).

Bibliotekāro darbinieku izglītība:

Maģistri ar bibliotekāro izglītību	2
Bakalaurs ar bibliotekāro izglītību	1
Augstākā bibliotekārā izglītība līdz 1993. gadam	1
1.līmeņa profesionāla augstākā jeb koledžas izglītība	1
3. profesionālās kvalifikācijas līmenis bibliotēku jomā	1
Maģistri ar izglītību citās jomās	3
Bakalaurs ar izglītību citās jomās	1
1.līmeņa augstākā jeb koledžas izglītība citās jomās	1
Vidējā izglītība	1

Pakalpojumu nodaļas bibliotekāre un direktores vietniece darbā ar pagastu bibliotēkām 2024. gadā LNB Mācību centrā ieguva kvalifikāciju “Bibliotekārs,” apgūstot moduli “Tekstu un attēlu digitalizēšana” Bibliotēku, informācijas un arhīvu zinības programmā 30T322003, kas atbilst profesionālās kvalifikācijas IV līmenim.

Tukuma bibliotēkas darbinieces, profesionālās pieredzes nolūkā 29.05. 2024 apmeklēja Bulduru bibliotēku un Aspazijas māju Jūrmalā, bet 20.11.2024 apmeklēja Piņķu un Mazcenas bibliotēkas Mārupes novadā.

9.oktobrī Tukuma bibliotēkā viesojās 30 bibliotēku darbinieki no Telšu rajona Lietuvā. Rezultātā ir ievadītas sarunas par kopprojektu 2025. gadā.

Gada atzinums

2024. gadā Tukuma bibliotēka aktīvi piedalījies literāru pasākumu organizēšanā dažādām auditorijām kā UNESCO literatūras pilsētas dalībniece. Tāpat Tukuma bibliotēka ir strādājusi pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanā, nodrošinot gan grāmatu nodošanu, gan saņemšanu 24/7 (grāmatu bibliomāta iegāde, jaunas Tukuma bibliotēkas internet vietnes izveidošana)

Komunālā saimniecība

Komunālajā sfērā būtiskākais finansējums pārskata gadā ir pašvaldības īpašumā esošo dzīvojamo un nedzīvojamo ēku uzturēšanai, satiksmes infrastruktūrai, teritorijas sakārtošanai un ielu apgaismošanai, apgaismojuma tīklu uzturēšanai un rekonstrukcijai. 2024. gadā bija darbīga un produktīva būvsezona ielu infrastruktūras uzlabošanas jomā.

Finansējuma izlietojums 2024.gadā

Ielu uzturēšana, dokumentāciju izstrāde un būvniecība:

Ceļa infrastruktūras sakārtošanas darbi, būvuzraudzības veikšana ceļu būvdarbiem – Pīlādžu, Ozolu, Ziedoņa, Pumpuru, Lielā, Talsu, Tidaholmas, Ievu, Kastaņu ielās – 112 893 EUR;

“Ielu, ietvju, laukumu un ēku pagalmu asfaltbetona un bruģakmens seguma atjaunošanas darbi” – 330 000 EUR

Montāžas darbi Brīvības laukumā “Kungs Tukums” un spoguļu sienas transportēšana – 13 654 EUR;

Ielu apgaismojums:

Izdevumi par elektroenerģiju ielu apgaismojumam Tukuma pilsētā – 132 088 EUR;

Ielu apgaismojuma sistēmas uzturēšana – 125 340 EUR;

Apgaismojuma vadības sistēmas apkalpošana un uzturēšana – 3 775 EUR;

Elektromontāžas darbi - kabeļu līnijas remonts, izbūve, balstu, sadālnu nomaiņa Kandavas, Velķu, Jelgavas, Lielā 39 ielā – 52 711 EUR.

Citi energonesēji:

Dabas resursu nodoklis – 161 600 EUR;

Glābšanas dienests Melnezera pludmales apsaimniekošana – 11 888 EUR.

Mājokļu un nedzīvojamo ēku uzturēšana, apsaimniekošana:

Ēku, būvju un telpu būvdarbi – 129 034 EUR;

Nekustamā īpašuma uzturēšana – 58 971 EUR;

Kapitālais remonts un rekonstrukcija – 22 151 EUR;

Dzīvojamās ēkas – 14 572 EUR;

Ieguldījumi īpašumu izveidošana un nepabeigtā būvniecība – 3 341 EUR;

Nedzīvojamo telpu apsaimniekošana – 299 370 EUR;

Pārējie neklasificēti pakalpojumi – 6 351 EUR;

Mājokļu apsaimniekošana izdevumi par siltumenerģiju, ūdensapgādi un kanalizāciju, elektroenerģiju un atkritumu savākšanu – 2 806 EUR;

Interneta pieslēgums Tukuma novada iestādēm – 189 EUR;

Izdevumi par siltumenerģiju – 4 103 EUR.

Ūdens apgāde notekūdeņu apsaimniekošana:

Pamatlīdzekļu un ieguldījums īpašumu izveidošana un nepabeigtā būvniecība – kanalizācijas pārbūve Mednieku ielā, lietūs notekūdeņu attīrīšanas iekārtas izvades rekonstrukcija ar dzelzceļa šķērsojumu – 29 501 EUR;

Notekūdeņu apsaimniekošana pašvaldības publiskās infrastruktūras apsaimniekošana, strūklakas apkalpošana – 122 408 EUR.

Autoceļu fonda finansējuma izlietojums:

Asfaltēto ielu bedrīšu remonts – 98 823 EUR;

Caurteku tīrīšana – 21 268 EUR;

Mērniecības darbi Partizāņu, Tumes, Pārslas, M.Gravas, Ceriņu, Zelmeņu, Marsa, Birztales ielās – 2 021 EUR;

Topogrāfiskā uzmērīšana – Ošu, Gaismas, Staru ielās – 3 094 EUR;

Būvprojekta izstrāde Raudas ielas posmā – 3 630 EUR;

Ziemas uzturēšanas darbi asfaltētajām ielā – 95 650 EUR;

Ziemas uzturēšanas darbi grantētām ielām – 32 647 EUR;

Bruģēšanas darbi – 12 719 EUR;

Bedrīšu remonts – 17 266 EUR;

Horizontālo ielu apzīmējumu atjaunošana – 33 723 EUR;

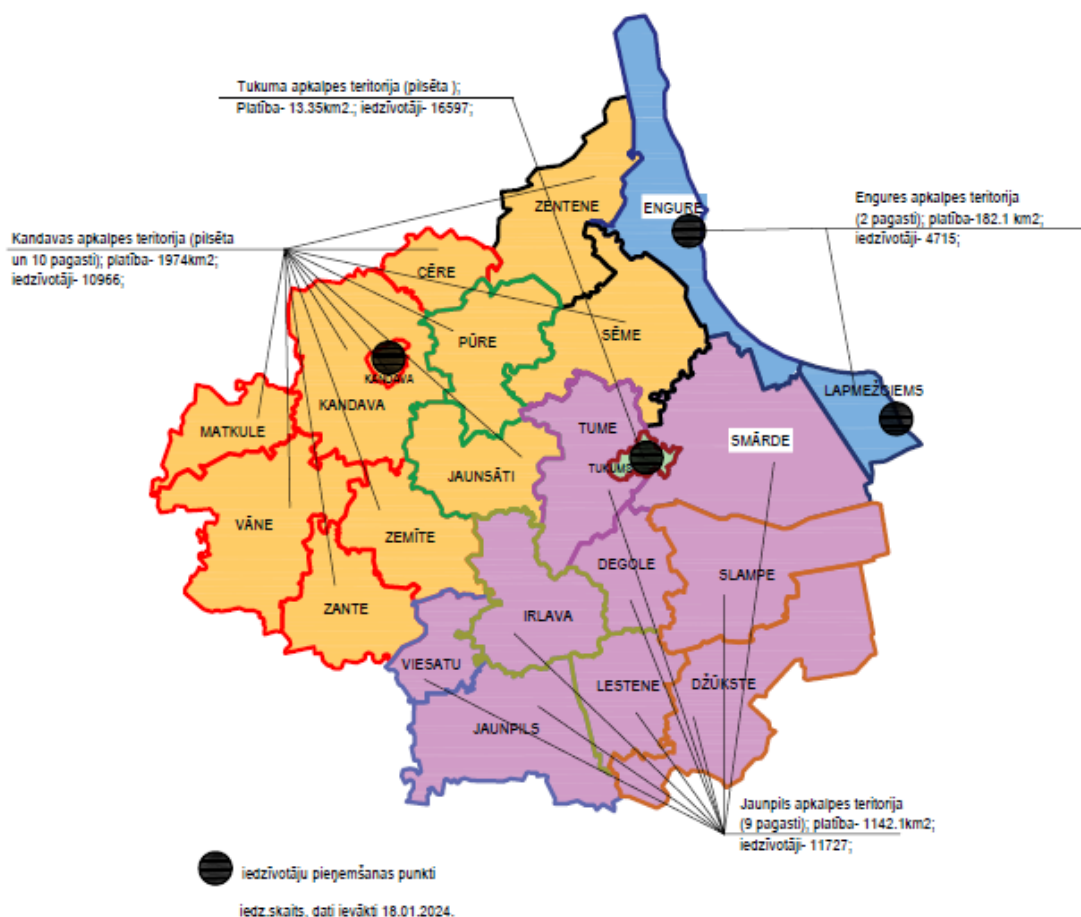
Ceļa zīmju iegāde – 8 096 EUR;

Kalcija hlorīda iegāde – 5 227 EUR;

Luksofora uzturēšana – 1 910 EUR.

Būvvalde

Tukuma novada būvvalde būvniecības pārraudzības funkcijas veikšanai ir izveidojusi četras apkalpes teritorijas: Tukums, Engure, Kandava un Jaunpils. Katru apkalpes teritoriju apkalpo būvvaldes vadītāja vietnieks, būvinspektors un jurists. Būvvalde, meklējot iespējas, sniegt iedzīvotājiem savlaicīgi pakalpojumus, uz laiku ir piesaistījusi uz nepilnu slodzi būvinspektorus no citu pašvaldību būvvaldēm. Pašvaldības mājas lapā būvvaldes sadaļā ir publicēta informācija par speciālistiem – gan to apkalpes teritorijām, gan arī to kontaktinformācija.

3.33.attēls. Tukuma novada būvvaldes apkalpes teritorijas

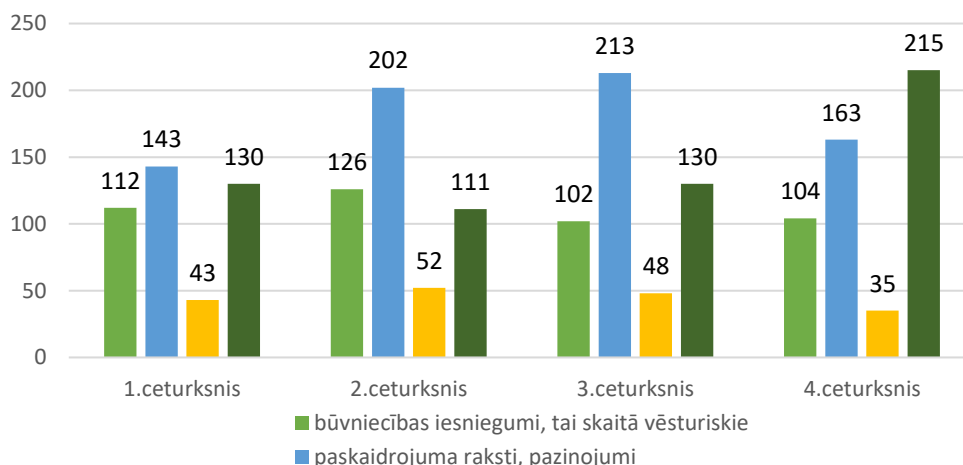
Salīdzinot ar visā Latvijas teritorijā esošām būvvaldēm, Tukuma novada būvvalde pēc reģistrēto būvniecības lietu skaita (būvniecības aktivitātes rādītājs no būvniecības informācijas sistēmas dinamiskā atskaišu moduļa <https://bis.gov.lv/eazybi>) ierindojas 9.vietā no 44 būvvaldēm (2023.gadā – 14.vietā no 44 būvvaldēm). Ieceres dokumentu izskatīšanas laiks īsāks nekā Latvijā vidēji.

2024.gadā Visvairāk būvniecības ieceru iesniegumu reģistrēti Tukuma pilsētā un Engures pagastā, apmēram uz pusi mazāk – Lapmežciema pagastā, Smārdes pagastā, tālāk seko Kandavas pilsēta, Tumes, Jaunpils, Džūkstes, Sēmes, Pūres, Kandavas un Vānes pagasti. Vismazaktīvākās teritorijas- Irlavas, Jaunsātu, Slampes, Zantes, Lestenes, Zemītes, Zentenes, Degoles, Viesatu un Cēres pagasti, kuros gada laikā ir reģistrētas mazāk kā 10 jaunas būvniecības lietas. Visa gada garumā nemainīga aktivitāte inženiertīklu būvniecībā (pamatā elektroapgāde), individuālo dzīvojamo ēku un palīgēku būvniecībā – gan būvējot no jauna, gan pārbūvējot, atjaunojot esošās.

Tukuma novada būvvalde ir apkopojusi datus par būvniecības aktivitātēm 2024. gadā. Apkopotie dati būvniecības informācijas sistēmā liecina, ka gada laikā Tukuma novada būvvalde:

1. izdevusi 178 būvatļaujas (2023.gadā – 176);
2. akceptējusi vienkāršotos būvniecības ieceres dokumentus (paskaidrojuma raksti) – 602 (2023.gadā – 437);

3. akceptējusi 1363 būvprojektus (2023.gadā – 950);
4. pieņēmusi ekspluatācijā 168 objektus (2023.gadā – 311);
5. veikusi atzīmes par būvdarbu pabeigšanu vienkāršotiem būvniecības ieceres dokumentiem – 418 (2023.gadā – 386).

3.34.attēls. Dati par būvniecības aktivitātēm 2024.gadā

Salīdzinoši ar 2023.gadu, 2024.gadā ir samazinājusies aktivitāte objektu nodošanai ekspluatācijā, kuriem ir izsniegtas vēsturiskās būvatļaujas (izdotas līdz 2014.gada 1.oktobrim). Kopumā būvniecības informācijas sistēmā 2024.gadā reģistrēti 86 vēsturiskie iesniegumi. Salīdzinoši ar 2023.gadu, kopumā palielinājies ekspluatācijā nodoto objektu skaits (kopā būvatļaujas, paskaidrojuma rakstu un paziņojumu ietvarā), izsniegto būvatļauju un akceptēto ieceru skaits.

Būvniecības kontroles ietvaros būves pārbaudes lietas izveidotas par 28% vairāk kā 2023.gadā. Sastādīti 307 būves pārbaudes atzinumi (2023.gadā – 212).

Pagastu pārvaldes

Kandavas un pagastu apvienības teritorijā

- Daigones un Abavas ielām, Kandavā, uzklāts jauns asfalta segums.
- Veikta gājēju ietves izbūve Skolas ielā pie bērnudārza Zantē.
- Abavas upes apsaimniekošanas pasākumi Kandavā.
- Uzsākta projekta “Vides pieejamības nodrošināšana sociālo pakalpojumu sniegšanas vietās ēkās Skolas ielā 4, Zantē, Tukuma novadā un Zīļu ielā 2, Kandavā, Tukuma novadā” īstenošana.
- Uzsākts energoefektivitātes paaugstināšanas projekts pašvaldības ēkai “Bērzi”, Matkules pagastā.
- Darbu uzsāka jauns valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs (VPVKAC) Zemītē.

- Sakārtots Jaunkandavas kapu stāvlaukums pie kapličas, nodrošinot autostāvlaukumu apmēram 1500 m² platībā.
- Sakārtota viena no nedaudzajām Kandavas grants seguma ielām – Miera iela.
- Atjaunoti Kandavas vides objekti –Bruņinieku pils, Zīļuka laivotāja un Zīļuka bruņinieka tēli.
- Heraldikas komisijā apstiprināti Cēres, Matkules, Vānes un Zantes pagasta ģerboņi.
- Matkules Kultūras namā pielāgotas telpas bērnudārza vajadzībām.
- Zemītes pagasta Pavārkalnā kapsētas vecajos vārtos tika uzstādīts zvans un atjaunots krāsojums vārtu dzelzs vērtņēm.
- Kandavā, pie Bruņinieku pils maketa, atjaunots informatīvais stends un izvietota jauna informatīvā plāksne, savukārt pie “Candowe” uzraksta veikta apgaismojuma infrastruktūras sakārtošana un karoga masta remonts.
- Uzsākta būvniecības ieceres dokumentācijas izstrāde objektam “Vānes sākumskolas pārbūves projektēšana un būvniecība”.
- Kandavā darbu uzsāka ģimenes ārstes Līgas Carevas prakse.

3.35.attēls. Sakārtta Miera iela Kandavā

Smārdes pagasta pārvaldē

- Pieņemts pumptraka velotrases ziedojums no SIA “Stiga RM” – 50 000 EUR vērtībā, kā arī 18 000 EUR pašvaldības ieguldījums trases apkaimes labiekārtošanā, izbūvējot gājēju celiņu, solus, atkritumu urnu, velo statīvus.
- Izbūvēta mūsdienīga bērnu lasītava Smārdes pagasta pārvaldes bibliotēkā. Latvijas nacionālās bibliotēkas līdzfinansējums 6625 EUR un pašvaldības ieguldījums 9800 EUR;
- Veikta Smārdes pamatskolas Kultūras centra jumta rekonstrukcija – 23 000 EUR;
- Pārkrāsotas Smārdes pamatskolas Kultūras centra telpas pilnā apjomā – 21 000 EUR;
- Izbūvēts “Loka ceļš” ceļa posms Smārdes industriālajā parkā, lai nodrošinātu piekļuvi jaunajai SIA “Stiga RM” plāksņu rūpnīcai – 65 000 EUR;

- Veikta ceļa posma “Ventspils šoseja–Jurģeļi–Bērziņu karjers–Milzkalnes stacija” 3. kārtas asfaltēšana – 248 000 EUR;
- Izstrādāts “Vēju dārza” peldētavas parka apkaimes labiekārtojuma projekts – 12 000 EUR;
- Noorganizēti Smārdes svētki ar Arstarulsmirus koncertu, ar pumptraka trases atklāšanu un bagātīgu aktivitāšu klāstu visas dienas garumā; Muižas svētki ar stādu gadatirgu, Valsts svētki un ielīgošana.
- Atjaunotas slūžas un veikti tīrīšanas darbi Milzkalnes dīķī.
- Izstrādātas topogrāfijas projektēšanām – Plieņu ielas un Jaundravnieku ceļa apgaismojumam, gājēju šķērsošanas vietas plānošana pie Vēju dārza pār valsts autoceļu V1446; Strēlnieku ielas posma projektēšana;
- Veikta Milzkalnes peldētavas apkaimes labiekārtošana.

3.36.attēls. Jaunā bērnu lasītava Smārdes bibliotēkā

Irlavas un Lestenes pagastu pārvaldē

- Izveidots vides objekts “Diriģentu roku atlējumi”.
- Atjaunotas gājēju celiņa margas Irlavas pagasta centrā.
- Nomainīts ielu apgaismojums Irlavā, Sātos un Vaskos.
- Atjaunots apgaismojums un elektropievade Irlavas Studentkalna estrādē.
- Izprojektēta K.Katlapa ielas un ceļa posma pārbūve.
- Turpinās Lestenes muzeja būvniecība.
- Veikta latvāņu apkarošanas otrā kārtā Mariņmuižā.
- Uzsākta Lestenes grāmatas otrās daļas rakstīšana.
- Uzsākts rotaļu laukuma projekta īstenošana Lauku atbalsta dienesta programmā.

Džūkstes pagasta pārvaldē

- Pabeigta 2. kārtā projektam “Autobusa apgrīšanās ceļa izveide pie Džūkstes

skolas un Katlumājas ielas seguma pārbūves” – ļoti labi padarīts darbs un liels ieguvums skolai un vecākiem.

- Noslēgti līgumi ar būvnieku, būvuzraugu, autoruzraugu projektam “Skolas ielas gājēju ietvei un drošai ceļa V1450 krustošanai”. Darbi uzsāksies 2025.gada pavasarī.
- Īstenots projekts “Skolas ielas seguma atjaunošana” – uzklāta jauna virskārta.
- Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju pārvaldīšanas process noslēdzies ar izvēlētu apsaimniekotāju vai mājas biedrības izveidi.
- Iztīrīts no krūmājiem un sausajiem sakritušajiem zariem/brikšņiem Piemiņas parka aizmugures krūmājs.
- Sešiem tiltiem veikta tehniskā apsekošana.
- Nomainīti ielu apgaismojuma gaismekļi uz LED tipa apgaismojumu.
- Kultūras nama zāles grīdai veikts *Woodstar* (koka grīdas nobeiguma pārklājs pēc pirmapstrādes).
- Džūkstes pamatskolā izvietotas sešas novērošanas kameras, pārvilkts jauns datortīkls, uzlabota informācijas tehnoloģijas darbība.
- Notikušas četras Džūkstes pagasta iedzīvotāju konsultatīvās padomes sēdes.
- Notikusi viena publiskā apspriešana.

3.37. attēls. Izbūvētais autobusa apgriešanās ceļš pie Džūkstes skolas

Tumes un Degoles pagastu pārvaldē

- Martā Tumes pagastā sāka darboties Jauniešu centrs.
- Aprīlī Degoles pakalpojumu centrā tika atklāts Valsts pašvaldību vienotais klientu un apkalpošanas centrs), kurā klātienē iespējams saņemt konsultācijas un praktisku palīdzību par portālā Latvija.gov.lv esošajiem pakalpojumiem.
- Sakārtotas komunikācijas un atjaunots asfalta segums Darbnieku ceļam, kā arī krustojums Pasta un Sporta ielās.
- Tumes pagastā un Degoles pagasta Vienībā veikta laternu gaismekļu nomaiņa uz LED elementiem.

- Uzfilmēts reklāmas rullītis par Degoles pagastu.
- Uzsākts darbs pie Degoles pagasta ģerboņa izveides.
- Saskaņā ar Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai un partnerības “Laukiem un Jūrai” atbalstu uzsākta projekta “Tumes pamatskolas stadiona basketbola laukuma seguma atjaunošana un labiekārtošana” realizēšana.
- Tumes pamatskolā vairākos kabinetos veikts kosmētiskais remonts, pirmsskolas iestādes teritorijā atjaunota lietis ūdeņu novadīšanas sistēma un izbūvēti celiņi. Uzstādīts jauns karogu masts.
- Tumes kultūras namā gandarīti par jaunajiem skatuves tērpiem ir Sieviešu vokālais ansamblis “Kansonete” un pirmsskolas vecuma bērnu tautas deju grupa “Mazie Ķipari”.

3.38. attēls. Atklājot Tumes bērnu un jauniešu centru

Engures pagasta pārvaldē

- Atklāta un nodota ekspluatācijā ar biedrības “Partnerība laukiem un jūrai” finansiālo atbalstu atjaunotā un izbūvētā Bērziema zvejnieku ostiņa.
- Veikta Augstrožu ielas izbūve Ķesterciemā, izbūvējot jaunu ielu ar grants segumu 226 m garumā.
- Realizēta Teitupes ielas izbūve Ķesterciemā, izbūvējot jaunu ielu ar grants segumu 385 m garumā.
- Izstrādātas būvniecības ieceres tehnisko projektu dokumentācijas – Stabu, Vecupes, Dārzniecības, Lašu, Liepu, Nākotnes ielu un Cerīņu gatves ielu virsmu segumu rekonstrukcijai un apgaismojuma izbūvei Engurē.
- Sagatavota būvniecības ieceres tehniskā projektu dokumentācija Engures kapsētas stāvlaukuma virsmas seguma rekonstrukcijai, apgaismojuma izbūvei un labiekārtojuma elementu izvietojumam Engurē.
- Izstrādāta būvniecības ieceres tehniskā projekta dokumentācija Saules un Kalna ielas virsmu segumu rekonstrukcijai un apgaismojuma izbūvei Klapkalnciemā.
- Sadarbībā ar biedrību “Basketbola skola Tukums” realizēta Engures basketbola laukuma rekonstrukcija.
- Uzsākta Engures stadiona rekonstrukcijas tehniskā projekta izstrāde.
- Tiek turpināts darbs pie Engures ciema centralizētās katlumājas un siltumtrašu tehniskā projekta un izstrādes.

- Veikti Engures ostas padziļināšanas darbi.
- Iegādāts nekustamais īpašums “Engures kapsētas stāvlaukums”, kad. apz. 90500051517 0.0699 ha Engurē.
- Skolēnu pārvadājumu nodrošināšanai iegādāts jauns pasažieru autobuss Isuzu Turquoise.
- Uztādīti jauni labiekārtojuma elementi – soliņi Liepu un Kapteiņa ielās Engurē.
- Veikta Engures pagasta ielu apgaismojuma modernizācija, spuldžu nomaiņa energoefektivitātes uzlabošanas nolūkos.
- Īstenots Latvijas vides aizsardzības fonda līdzfinansētais nacionālās nozīmes projekts “Piekastes apsaimniekošanas praktisko aktivitāšu realizēšana”. Projekta mērķis – tīras un sakoptas pludmales.
- Engures pludmale 2024. gadā atzīta par sakoptāko pludmali Latvijas piekrastē.
- Piesaistot Valsts vides fonda un biedrību finansējumu, Engures ezera zivju faunas krājumi papildināti ar 20 000 līdaku mazuļu.
- Kurzemes plānošanas reģions sadarbībā ar pašvaldību, īstenojot Igaunijas – Latvijas pārrobežu programmas atbalstīto projektu “Mežtakas un Jūrtakas pārgājienu taku pieejamības uzlabošana dažādām sociālajām grupām”, ir veicis Apšuciema pludmales infrastruktūras labiekārtojumus, iepērkot divus peldošos pludmales ratiņkrēslus, pludmales pieejamības uzlabošanai personām ar īpašām vajadzībām.
- Engures Saieta namā un Bērzciema bibliotēkā veikta ārdurvju nomaiņa.
- Engures vidusskolā un Engures vidusskolas internāta atsevišķās telpās veikta ventilācijas sistēmas izbūve.
- “Veselības centra Engure” telpās izveidota vēl viena ģimenes ārsta prakse, ar kuru noslēgts ilgtermiņa telpu nomas līgums.

3.39. attēls. Atjaunotā Bērzciema zvejnieku osta

Lapmežciema pagasta pārvaldē

- Veikti Vecslocenes novadgrāvja, Bigauņciems tīrīšanas darbi 730 metru garumā.
- Projekta “Tukuma novada Kaņiera ezera zivju krājumu atjaunošana un papildināšana” ietvaros Kaņiera ezerā tika ielaisti 28000 līdaku mazuļi, tā veicinot un atjaunot šī ezera zivju populāciju, nodrošinot ilgtspējīgu un veselīgu zivju resursu izmantošanu gan komerciālajiem zvejniekiem, gan atpūtas mīļotājiem. Kopējās attiecināmās projekta “Tukuma novada Kaņiera ezera zivju krājumu atjaunošana un papildināšana” izmaksas

10 841,60 EUR, no kurām Valsts Zivju fonda finansējums 9 800,00 EUR un Lapmežciema pagasta pārvaldes līdzfinansējums– 1041,60 EUR.

- Veikta Sporta kompleksa apgaismojuma nomaiņa uz LED apgaismojumu.
- Uzsākta gājēju celiņa seguma pārbūves projekta gar Selgas ielu, Ragaciemā, realizēšana.
- Uzsākta Lapmežciema pirmsskolas izglītības iestādes “Vilnītis” iekšējo inženiertīklu un to ievadu pārbūve un telpu kosmētiskais remonts.

Slampes pagasta pārvaldē

- Veikta Skolas ielas asfalta seguma pārbūve un nesošo pamatu pastiprināšana 804 m garumā no Zemgales ielas līdz valsts reģionālajam autoceļam “P98 Jelgava–Tukums”.
- Izbūvēts jauns gājēju celiņš posmā no Zemgales ielas līdz skolas iebrauktuvei 258 m garumā.
- Ar Lauku atbalsta dienesta atbalstu realizēts projekts – Slampes parkā izveidota pastaigu taka.

Pūres un Jaunsātu pagastu pārvaldē

- Projekta Nr. 2024/CL14/2/C0LA19.22.01/7 “Jaunsātu tautas nama infrastruktūras uzlabošana Jaunsātu pagastā, Tukuma novadā” ietvaros veikta jauna projektorā, ekrāna un aizkaru mehānisma piegāde un uzstādīšana Jaunsātu pagasta Tautas namā.
- Veikti Jaunsātu Tautas nama zāles grīdas atjaunošanas (slīpēšanas un lakošanas) darbi.
- Jaunsātu pagastam izstrādāts pagasta ģerbonis.
- Veikts Kukšu ezera gājēju tilta remonts, atjaunošana.
- Jaunsātu karjera pašvaldības piederošajā ūdens daļā aptuveni 14 ha platībā veikts atlikušo krājumu aprēķins un tiek apspriesta tā izstrāde.
- Iegādāts jauns aprīkojums Jaunsātu Tautas namam (skaļruņi, gaismas) un Jaunsātu pirmsskolai attīstošās spēles, IGLU kluči, cepeškrāsns.
- Slēgta Pūres pamatskolas Jaunsātu filiāle (skola), saglabājot tikai pirmsskolas izglītību.
- Lielās talkas ietvaros sakārtots Jaunsātu pagasta Vecsātu pilskalns.
- Veikta Abavas ielas posma pārbūve Pūrē, Pūres pagastā, uzklājot asfaltbetona segumu.
- Izstrādāts tehniskais apsekojams tiltam “Tilts pār Pūres upi autoceļā Pūre–Lamiņi 0,23 km”.
- Digitalizētas pļaujamās platības Jaunsātu un Pūres pagastos.
- Atjaunots pašvaldības ceļš “Meiniķi–Skrimbas”, kas katru gadu cieš no plūdiem, uzberot granti un paceļot ceļa brauktuves daļu augstāk.
- Trīs pašvaldības dzīvokļiem nomainīti logi, trīs dzīvokļiem ārdurvis un pašvaldības mājai “Tērces”, Lamiņos, veikta skursteņu labošana, mūrēšana, divām mājām pasūtīta inventarizācija.
- Ar 1. oktobri pagastu pārvalde pārņēma sētnieku, dārznieku un kapu apsaimniekotāja pienākumus no SIA “Komunālserviss Tilde”. Tāpat tika pārņemti sētnieki no Pūres pamatskolas un pirmsskolas izglītības iestādes “Zemenīte”, tādējādi pagastu pārvalde turpmāk apsaimniekos arī skolas un bērnudārza teritorijas. No 1.novembra pārņemts arī traktorists un no 2025.gada 1.janvāra, pārņemts tehniskais strādnieks no Pūres pamatskolas.

- Veikta nekustamo īpašumu dokumentu sakārtošana un pārdošana. Izsoles īpašumiem Jaunsātu pagastā – Stadions, Mazstrēļi, Kukšu Kraujiņas, Ezergaili, Lielstrēļi, Jostiņi.
- Nomainīts ielu apgaismojums uz LED tipa gaismekļiem.
- Jūlijā Valsts augu aizsardzības dienests Dzintara ciemā, Pūres pagastā, vairākos īpašumos konstatēja augu karantīnas organismu – bakteriālo iedegu. Skarta arī pašvaldības zeme – mazdārziņi. Slimie koki nozāģēti.
- Pūres bibliotēkā uzstādīts grāmatu pakomāts, kas ir draudzīgs risinājums grāmatu izsniegšanai/saņemšanai un bibliotēkas lietotāju piekļuvei grāmatām arī ārpus bibliotēkas darba laika.

3.40. attēls. Jaunsātu Tautas nama zāles grīdas atjaunošanas darbi

Sēmes un Zentenes pagastu pārvaldē

- Ar Pašvaldības atbalstu augustā pabeigta abu Jurģupes tiltu 2,94. km un 5,7. km, kas atrodas uz autoceļa “Ezernieki–Jaunplavas–Rindzele” (Zentenes pagasts), atjaunošana.
- Ar Pašvaldības atbalstu pabeigti Sēmes sākumskolas jumta siltināšanas darbi.
- Veikta pašvaldības autoceļa “Sēme–Ķīši” grants seguma atjaunošana 0,8 km garumā. Kopējās izmaksas 12 254,00 EUR.
- Pabeigta Sēmes Priežkalniņa sporta laukuma atjaunošanas 1. kārtā – sagatavota sporta laukuma asfalta pamatne. Otrajā kārtā tiks uzklāts mīksta segums. Kopējās izmaksas – 19 129,00 EUR.
- Sēmes Tautas namā “Vālodzes” uzstādīts granulu apkures katls uz rekonstruēts siltummezgls. Kopējās izmaksas 15 412,00 EUR.
- Sēmes pagasta teritorijā uzstādīta videonovērošanas sistēma. Kopējās izmaksas 3025,00 EUR.
- Ar Pašvaldības atbalstu Sēmes un Zentenes pagastos veikta LED lampu nomaiņa ielu gaismekļiem. Kopējās izmaksas 5 752,00 EUR.
- Uzstādīts granulu katls Sēmes Tautas namā “Vālodzēs”. Kopējās izmaksas – 17254,00 EUR.
- Tukuma novada pašvaldība īstenojusi Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai (ELFLA) intervences “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” aktivitātē “Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas” ELFLA 2. rīcībā “Atbalsts vietējai sabiedrībai nozīmīgu objektu attīstībai – stratēģiskie projekti” atbalstīto projektu

“Kopienas pulcēšanās un atpūtas vietas izveide Zentenē, Zentes pagastā, Tukuma novadā”. Kopējās projekta īstenošanas izmaksas sastāda 35 784,70 EUR, no tām attiecināmās izmaksas 18 825,00 EUR, no kuriem ELFLA finansējums ir 15 060,00 EUR un pašvaldības budžeta līdzfinansējums – 20 724,70 EUR.

- Kopā ar uzņēmēju uzlabots stāvlaukums pie Zentes veikala.
- Zentes Kultūras namā “Gobas” veikta zāles grīgas slīpēšana un lakošana. Kopējās izmaksas 2783,00 EUR.
- Tika veikta degredētās graustu teritorijas “Sēme 10” un “Skujas” sakārtošana.

3.41. attēls. Sēmes Priežkalniņa sporta laukumam pabeigti atjaunošanas 1. kārtas darbi

Jaunpils un Viesatu pagastu pārvaldē

- Pēc postošās 2023. gada 7. augusta vētras radītajiem bojājumiem, 2024. gada septembrī pabeigti Jaunpils pils atjaunošanas darbi. Kopējās būvniecības izmaksas sasniedza 1 248 848,79 EUR. Papildus būvuzraudzības izmaksas 10 648 EUR apmērā un autoruzraudzības izmaksas 7027,68 EUR.
- Atjaunots gājēju celiņš gar Skolas ielu. Izmaksas: būvdarbi 26718,63 EUR, būvuzraudzība 2433,74 EUR.
- Iegādāts jauns autobuss skolēnu pārvadājumu veikšanai.
- Iegādāta ķēžu plaujmašīna ceļmalu grāvju pļaušanai. Izmaksas 11858,00 EUR.
- Veikti Kaplīšu ceļa remontdarbi, grants kārtas atjaunošana uz pagasta ceļiem 16674,79 EUR.
- Iegādāti jauni Ziemassvētku apgaismojumi Jaunpils parkā un Viesatu Kultūras namā.
- Iegādāts mitruma savācējs sporta namam 1714,00 EUR.
- Sakopta teritorija pēc vētras. Vislielākie postījumi bija Meža kapos. Izmaksas 2160,00 EUR.
- Realizēts projekts “Meža dienas”. Pagastā iestādītas sakuras. Lauku atbalsta dienesta finansējums 1000,00 EUR;
- Nomainīts apgaismojums uz LED lampām Levestes gājēju celiņam, centrā un sporta nama zālē.

- Izveidots Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs Viesatās. Kabineta remonta izmaksas 1460,00 EUR, mēbeles 287,00 EUR. Iegādāts aprīkojums – divi datori un printeris.
- Atjaunots tūrisma stends Viesatās.
- Atjaunota “Birzītes” ģērbtuve.
- Uztādīta jauna videonovērošanas kamera Jaunpilī centra krustojumā. Izmaksas 1822.38 EUR.
- Pie Ozolu parka uzstādīti divi parka soli un atkritumu urna. Izmaksas 1350,00 EUR.

3.42. attēls. “Meža dienas” Jaunpilī

Energopārvaldība

Tukuma novada pašvaldība pamatojoties uz izstrādāto Ilgtspējīgas enerģētikas un klimata politikas rīcības plānu 2020.–2030. gadam (IEKRP) ir iesaistījusies projektā “OWNyourSECAP”, kura ietvaros plānots ieviest IEKRP pasākumus Tukuma novadā. 2023. gadā tika izvirzīti trīs pasākumi (apsekot visas pašvaldības ēkas; ielu apgaismojuma modernizācija; pāreja no fosilā kurināmā uz atjaunojamiem energoresursiem siltumapgādē), kuri ir jāievieš projekta realizācijas laikā.

Pašvaldība, lai veicinātu energoefektivitātes uzlabojumus privātajā sektorā, sniedz atbalstu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju iedzīvotājiem. Pamatojoties uz izstrādātajiem saistošajiem noteikumiem Nr. 3 “Par Tukuma novada pašvaldības līdzfinansējuma apjomu un tā piešķiršanas kārtību daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu veikšanai un tām piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanai”, ir sniegts atbalsts gan tehniskās dokumentācijas izstrādei, gan ēku atjaunošanai. 2024. gadā ir veikti mazāki energoefektivitātes pasākumi Tukuma novada daudzdzīvokļu mājās, kā jumta atjaunošana un siltināšana, ārsienų siltināšana, siltumapgādes uzlabojumi un logu nomainīšana, kā arī būvniecības dokumentācijas izstrāde un tehniskās dokumentācijas izstrāde. Kopā saņemti 46 pieteikumi, no kuriem visi tika atbalstīti un kopējā līdzfinansējuma summa ir 156 244,64 EUR.

2024. gadā tika veikta sporta zāļu apgaismojuma nomainīšana (Zemgales vidusskolas, Tukuma sporta skolas (Kuldīgas iela 74), Jaunpils, Lapmežciema,) sporta zālēs. Apgaismojuma intensitāte un līmenis tika uzstādīts tāds, lai tas var nodrošināt reģionālo sacensību rīkošanu un

filmēšanu pēc valstī noteiktajiem kritērijiem un standartiem.

2024. gadā Tukuma ledus hallei ir izstrādāta tehniskā dokumentācija, saldēšanas iekārtas nomaiņai, kas nodrošinās ievērojamu enerģijas ietaupījumu.

4. Nākamā gada prioritātes

2025. gada prioritātes

Ar Eiropas Savienības struktūrfondu finansiālu atbalstu, valsts budžeta finansējumu un pašvaldības līdzfinansējumu 2025. gadā īstenojami pašvaldības attīstībai nozīmīgi projekti.

4.1. tabula. Pašvaldības galvenās prioritātes 2025. gadam un turpmākajiem diviem gadiem.

Dati: TNP

Būvdarbi
Brīvības laukuma un tam piegulošās teritorijas labiekārtojuma pārbūve Tukumā.
Ēkas Talsu ielā 4, Tukumā pielāgošana administrācijas darbam.
Āra basketbola laukuma izbūve Zīļu ielā 2, Kandavā.
Vides pieejamības nodrošināšana sociālo pakalpojumu sniegšanas vietās ēkās Skolas ielā 4, Zantē, Tukuma novadā un Zīļu ielā 2, Kandavā, Tukuma novadā.
Sākumskolas ēkas "Prātnieki" Vānē telpu vienkāršota pārbūve un lietošanas veida maiņa.
Smārdes atpūtas parka "Vēju dārzs" dīķa teritorijas labiekārtošana.
Pašvaldības ēkas "Bērzi", Matkules pagastā energoefektivitātes paaugstināšana.
Estrādes atjaunošana Matkules pagastā.
Aktīvās atpūtas vietas labiekārtošana Vānē.
Aktīvās atpūtas vietas izveide Lestenē.
Lestenes brāļu kapu muzeja pārbūve.
Jaunsātu Tautas nama infrastruktūras uzlabošana Jaunsātu pagastā.
Tumes pamatskolas stadiona basketbola laukuma seguma atjaunošana un labiekārtošana.
Lapmežciema Kultūras nama vecā korpusa pārbūve ekspozīcijas izveidei un ēkas fasādes atjaunošana.
Atpūtas vietas labiekārtošana un rotaļu-sporta laukuma atjaunošana Saules un Jurgu ciemos, Jaunpils pagastā.
Ielu, laukumu segumu, gājēju ietvju, velo celiņu un tilta izbūve, t.sk. projektēšana
Birztales, Peldu, Atlētu ielās Tukumā asfalta seguma izbūve.
Marsa, Ceriņu, Mazās Gravās, Zelmeņu, Lazdu ielu Tukumā atjaunošana.
Ievu un Kastaņu ielu Tukumā izbūve ar grants segumu.
Raudas un Partizānu ielu pārbūve Tukumā.
Ietves un apgaismojuma izbūves Durbes parkā līdz Durbes ielas krustojumam Tukumā projektēšana.
Tukuma ielu pārbūve: Gaismas, Staru, Ošu, Vītolu, Ķiršu, Ziedu ielas Jauntukuma mikrorajonā; Mazās Pilskalna, Nogāzes ielas Veļķu mikrorajonā; Noras, Pērses, Ražas, Zvaigžņu, Ausekļa, Salnas ielas Durbes mikrorajonā; Zīļu, Pauguru, Pavasara un Tūristu ielas Ozoliņu mikrorajonā.
Ziedoņa ielas, Tukumā, pārbūves turpinājums.
Lielās ielas posma pārbūve Tukumā, lai savienotu Brīvības laukuma un Tukuma kultūras nama projektos paredzētos risinājumus un tīklu izbūvi.
Kurzemes ielas 2/6 daudzdzīvokļu mājas iekšpagalma labiekārtošana.
Spartaka ielas lietis notekūdeņu novadīšanas sistēmas pārbūve Tukumā.
Meliorācijas sistēmas pārbūve Kļavas, Raudas un Klusajā ielā.

Sabiles ielas posma pārbūve Kandavā.
Gājēju celiņa, apgaismojuma, ūdensvada un kanalizācijas izbūve līdz grupu dzīvokļu mājai "Lodes", Jaunpilī.
Asfalta seguma izbūve Vecupes ielā, Ceriņu gatvē un Dārzniecības ielas posmam Engurē.
Dārzniecības, Lašu, Liepu un Nākotnes ielu posmu seguma pārbūve Engurē.
Engures kapsētas stāvlaukuma labiekārtošana, nodrošinot piekļuvi pludmalei Engurē.
Stabu ielas asfaltēšana un apgaismojuma izbūve, nodrošinot piekļuvi pludmalei un zivju pārstrādes uzņēmumam SIA "UNDA", Engures pagastā.
Saules un Kalna ielas asfaltēšana Klapkalnciemā, Engures pagastā.
Gājēju celiņa posma atjaunošana ar asfaltbetona segumu gar Selgas ielu Ragaciemā un Stadiona ielas posma pārbūve uz asfaltbetona segumu Lapmežciemā;
Silenieku ielas pārbūve Džūkstē projektēšana.
Gājēju celiņa izbūve Skolas ielā, Džūkstē, Džūkstes pagastā.
Stāvlaukuma izbūve pie Pūres Kultūras nama.
Laukuma seguma atjaunošana pie Viesatu kultūras nama, Viesatu pagastā.
Tīls par Imulas upi, ceļš a/c V1474- Ķempji, Matkules pagasts, Tukuma novads.
Pils ielas posma un stāvlaukuma seguma atjaunošana Zemītes pagastā.
Stadiona ielas posma seguma pārbūve uz zivju pārstrādes uzņēmumu SIA "Zivtiņa - N" Lapmežciemā.
Izglītības iestāžu pārbūve
J. Raiņa ģimnāzijas pārbūves būvniecība.
Tukuma Raiņa Valsts Raiņa ģimnāzijas stadiona seguma maiņa.
Sporta manēžas būvniecība pie Tukuma 2. vidusskolas.
Tukuma PII "Taurenītis" jumta seguma atjaunošana.
Tukuma PII "Taurenītis" UATS tehniskā projekta izstrāde un būvdarbi.
Tukuma PII "Pepija" ēkas fasādes atjaunošanas būvdarbu 1. kārtā.
Tukuma 3. pamatskolas ēkas vienkāršotā pārbūve Lielā ielā 31, Tukumā projektēšana, būvdarbi.
Tukuma Mūzikas skolas vides pieejamības uzlabošanas būvdarbi.
Pirmsskolas izglītības iestādes "Vālodzīte" teritorijas labiekārtojums.
Energoefektivitātes paaugstināšana un pārbūve Kandavas K. Mīlenbaha vidusskolā.
Kandavas PII "Zīlūks" teritorijas labiekārtojums.
Lapmežciema PII "Vilnītis" būvdarbi iekšējo inženiertīklu pārbūve.
Tumes pamatskolas sporta laukuma labiekārtošana.
Engures stadiona atjaunošana.
Zemītes skolas jumta seguma atjaunošana/nomaiņa.
Vānes sākumskolas vienkāršotā pārbūve un lietošanas veida maiņa.
Projektēšanas darbi
Tukuma pilsētas Kultūras nama pārbūves projektēšana.
Tukuma E. Birznieka-Upīša 1. pamatskolas aktu zāles pārbūves projektēšana.
Ēkas Lielā ielā 3, Tukumā teritorijas labiekārtošana (būvniecības ieceres dokumenta izstrāde, būvdarbi, uzraudzība).
Tukuma tirgus pārbūve.
Pūzurgrovas ielas un Strautu ielas pārbūve Tukumā.

Vides pieejamības nodrošināšana un tualetes pārbūve topošajam Kopienas centram, 1.stāva telpām pašvaldības ēkā Spartaka ielā 2A, Tukumā.
Mālkalna labiekārtošana (nākošās projekta kārtas ieceres dokumentu) izstrāde un izbūve (3.kārta)
Pavārkalna skatu torņa izbūve Tukumā (būvniecības ieceres dokumenta izstrāde, būvdarbi, uzraudzība).
Tukuma Pilskalna kāpņu un labiekārtojuma elementu izbūve (būvniecības ieceres dokumenta izstrāde, būvdarbi, uzraudzība).
Tukuma pilsētas parka 3.kārtas būvniecība (būvprojekta aktualizācija, būvdarbi, uzraudzība).
Ielu pārbūves un ilgtspējīgu lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumu izveides Tukumā būvniecības ieceres dokumentācijas izstrāde.
Dzelzceļa ielas satiksmes organizācijas analīze un būvniecības ieceres dokumentācijas izstrāde sabiedriskā transporta funkcionālā savienojuma punkta izveidei pie dzelzceļa stacijas “Tukums 1”, Tukumā.
Kandavas K. Mīlenbaha vidusskolas pārbūves būvprojekta izstrāde (t.sk., ekspertīze).
Kandavas kultūras nama WC pārbūve.
Pirmsskolas izglītības iestādes “Zīļuks” teritorijas labiekārtojuma projekta izstrāde.
Mākslas skolas piebūves, pārbūves projektēšana.
Skvēra pie Mākslas skolas labiekārtošana (iebraukšanai un auto stāvēšanai; būvniecības ieceres dokumenta izstrāde).
Engures stadiona pārbūves projektēšana.
Lapmežciema Kultūras nama vecā korpusa pārbūve un ēkas fasāžu atjaunošana Liepu ielā 2, Lapmežciemā.
Laivu piestātnes labiekārtošana Lapmežciemā projektēšana.
Pievedceļa, kā funkcionālā savienojuma, pārbūve ar gājēju un veloinfrastruktūras izbūvi un autostāvvietas jaunbūve pie Milzkalnes stacijas Milzkalnē, Smārdes pagastā
Sēmes sākumskolas ventilējamā fasāde
Uzņēmējdarbība
Uzņēmējdarbības attīstība Tukuma pilsētas funkcionālajā teritorijā - Rūpniecības iela, Dienvidu iela, Tukumā”.
Uzņēmējdarbības attīstība Tukuma pilsētas funkcionālajā teritorijā – Pūres pagasta, Pūres ciemā.
Tukuma novada industriālā parka attīstība.
Konkurss “Radi Tukuma novadam 2025”.
Veselība
Tukuma slimnīcas infrastruktūras pilnveides atbalsts.
Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšana.
“Veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamība Tukuma novadā, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot vietēja mēroga pasākumus”
Energoefektivitāte
Saules paneļu uzstādīšana.
Turpināsies ielu apgaismojuma gaismekļu nomaiņa uz LED tipa apgaismojumu novadā.
Atbalsts projektā “Energovienoti”.
Carbon driven energy equilibrium at the municipal scale, Interreg.

Visaptveroši energoefektivitātes pasākumi publiskajās ēkās Tukuma novadā, EUCF.
LED apgaismojuma nomaiņa pašvaldības ēkās, piemērojot ESKO investīciju modeli.
Vide
Pasta ielas, Dārzniecības ielas un Katrīnas laukuma pārbūve un ilgtspējīgu lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumu izveide Tukumā.
Tukuma ezera labiekārtošana.
Dabisko zālāju atjaunošana dabas parkā Abavas senleja Kandavas novadā.
Abavas upes apsaimniekošanas pasākumi Kandavas novadā – pēcuzraudzības/ obligātā projekta rezultātu uzturēšana.
Infrastruktūras izveide antropogēnās slodzes samazināšanai pie Abavas upes Kandavā pēcuzraudzības/ obligātā projekta rezultātu uzturēšana.
Apsaimniekošanas pasākumu veikšana un infrastruktūras izveide dabas liegumā “Plieņciema kāpa” projekta rezultātu uzturēšana.
Laivu piestātnes izbūve Lapmežciemā.
“Rīgas jūras līča piekrastes apsaimniekošana un infrastruktūras izveide Engures novada teritorijā” pēcuzraudzības rezultātu uzturēšana
Vēja dārza Smārdē dīķa labiekārtošana.
Abragciema krasta stiprināšana.
Engures ezera dabas parka fonds - SONET projekts (biotopu sakopšana Bērziema piekraste).
Būvniecības dokumentācijas izstrāde ūdensteču “Dursupe”, “Jurgupe” un “Melnupe” lejteces tīrīšanai dabas parka “Engures ezers” teritorijā.
Zivju krājumu papildināšanas Engures un Kaņiera ezeros.
Lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas izvades rekonstrukcija ar dzelzceļa šķērsojumu.
Lietus ūdens kanalizācijas pārbūve (lietUSDārzs) ieceres dokuments un būvdarbi.

Pielikumi

1.pielikums

REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS". Zvērinātu revidentu komercsabiedrības licence Nr. 30. VRN LV40003402878.
Juridiskā adrese: Lībagu ielā 14, Rīgā, LV-1002. Tālr. 67220449, mob. 29222562, e-pasts: s.vilcanefinances@gmail.com

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

Rīgā

Dokumenta datums ir tā elektroniskās parakstīšanas laiks
2025.gada 25.martā

Tukuma novada pašvaldībai

Atzinums

Mēs esam veikuši **Tukuma novada pašvaldības** (turpmāk tekstā „Pašvaldība”) pievienotajā gada pārskatā ietvertā finanšu pārskata revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver:

- pārskatu par finansiālo stāvokli 2024. gada 31. decembrī (balance);
- pārskatu par darbības finansiālajiem rezultātiem par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī;
- pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī;
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī;
- finanšu pārskata pielikumu, tai skaitā, finanšu pārskata posteņu skaidrojumu, grāmatvedības uzskaites principu aprakstu, gada pārskata sagatavošanas principu aprakstu un finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas aprakstu.

Mūsuprāt, pievienotais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par **Tukuma novada pašvaldības** finansiālo stāvokli 2024. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī, saskaņā ar Ministru Kabineta 2021. gada 28.septembra noteikumiem Nr. 652 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība”.

Atzinuma pamatojums

Saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu, mēs veicām revīziju ievērojot Latvijā atzītos starptautiskos publiskā sektora revīzijas standartus (turpmāk - ISSAI). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, tālāk izklāstīti mūsu ziņojuma sadaļā “Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju”.

Mēs esam neatkarīgi no Pašvaldības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko Neatkarības standartu) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskata revīzijai. Mēs esam ievērojuši arī Revīzijas pakalpojumu likumā un Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksā (tostarp Starptautiskajos Neatkarības standartos) noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Apstākļu akcentējums

Mēs vēršam uzmanību uz Vadības ziņojuma 5.sadaļā “Paredzami notikumi, kas varētu būtiski ietekmēt iestādes darbību nākotnē”, ka arī uz pievienotā finanšu pārskata pielikuma 9.1.CITA piezīmē “Cita informācija pārskatu lietotājiem” minēto, ka:

Tukuma novada lauku apvidū zemes reforma pabeigta 2016. gada 18.jūlijā, bet joprojām nav pabeigta Tukuma pilsētas teritorijā, nav pieņemts lēmums par zembilancē uzskaitīto zemes rezerves fonda piederību un piekriību Tukuma novada pašvaldībai saskaņā ar Zemes pārvaldības likuma 17. panta piekto daļu un 2016. gada 2.aprīļa LR MK noteikumu Nr.190 "Kārtība, kādā pieņem lēmumu par rezerves fondā ieskaitīto zemes gabalu un īpašuma tiesību atjaunošanai neizmanto zemes gabalu piederību vai piekriību". Tukuma novada pašvaldība līdz zemes reformas pabeigšanai rezerves fonda zemi, kas atrodas tās administratīvajā teritorijā (243 vienības), 287.5681 ha platībā un 699004 EUR vērtībā ir uzskaitījusi zembilancē.

Mēs neizsakām turpmāku iebildi attiecībā uz šo apstākli.

Ziņošana par citu informāciju

Pašvaldības vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver:

- vadības ziņojumu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā;
- budžeta izpildes pārskatu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā.

Cita informācija neietver finanšu pārskatu un mūsu revidentu ziņojumu par šo finanšu pārskatu. Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz šo citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to, kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā “*Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām*”.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata vai no mūsu revīzijas gaitā iegūtajām zināšanām un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, pamatojoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Pašvaldību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir par to ziņot. Mūsu uzmanības lokā nav nonākuši nekādi apstākļi, par kuriem šajā sakarā būtu jāziņo.

Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu, mūsu pienākums ir arī izvērtēt, vai vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Ministru Kabineta 2021. gada 28.septembra noteikumiem Nr. 652 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība” prasībām. Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Ministru Kabineta 2021. gada 28.septembra noteikumiem Nr. 652 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība” prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Pašvaldības pārvalde, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Ministru Kabineta 2021. gada 28.septembra noteikumiem Nr. 652 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība” un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Pašvaldības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Pašvaldības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien nav plānota Pašvaldības pievienošana citai pašvaldībai vai sadalīšana.

Personas, kurām uzticēta Pašvaldības pārvalde, ir atbildīgas par Pašvaldības finanšu pārskata sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar ISSAI, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, pamatojoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar ISSAI, mēs visā revīzijas gaitā izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas krāpšanas radītas neatbilstības, ir augstāks par kļūdu izraisītu neatbilstību risku, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, maldinošas informācijas sniegšanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par Pašvaldības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku piemērotību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;

- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Pašvaldības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem. Ja šāda informācijas finanšu pārskatā nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Pašvaldība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārējo finanšu pārskata izklāstu, struktūru un saturu, tajā skaitā pielikumā atklāto informāciju un to, vai finanšu pārskats patiesi atspoguļo tā pamatā esošos darījumus un notikumus;
- iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Pašvaldības finanšu informāciju ar mērķi sniegt atzinumu par finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Pašvaldības revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs paliekam pilnībā atbildīgi par mūsu revidentu atzinumu.

Personām, kurām uzticēta Pašvaldības pārvalde, mēs cita starpā sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
„REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS”
Licence Nr.30

Sandra Vilcāne
Valdes locekle
Atbildīgā zvērināta revidente
Sertifikāts Nr.30

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Sandra Vilcāne, t. 29222562
s.vilcane2@gmail.com

TUKUMA NOVADA DOME

Reģistrācijas Nr.90000050975

Talsu iela 4, Tukums, Tukuma novads, LV-3101

Tālrunis 63122707, mobilais tālrunis 26603299, 29288876

www.tukums.lv e-pasts: pasts@tukums.lv

LĒMUMS

Tukumā

2025.gada 24.aprīlī

Nr. TND/1-1.1/25/231

(prot. Nr. 6, 1. §)

Par Tukuma novada pašvaldības 2024. gada finanšu pārskata apstiprināšanu

Pamatojoties Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 2. punktu, kas noteic, ka tikai dome ir tiesīga “apstiprināt pašvaldības gada pārskatu, konsolidēto gada pārskatu un gada publisko pārskatu”, 74. panta pirmo daļu “Dome nodrošina pašvaldības gada pārskata, konsolidētā gada pārskata un gada publiskā pārskata sagatavošanu un pieejamību atbilstoši ārējo normatīvo aktu prasībām” un otro daļu “Dome nodrošina finanšu revīziju par gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu. Gada pārskata vai konsolidētā gada pārskata revīzijai dome lemj par revīzijas pakalpojuma līguma slēgšanu ar zvērinātu revidentu vai zvērinātu revidentu komercsabiedrību un izdevumus par pakalpojumu sedz no pašvaldības budžetā paredzētajiem līdzekļiem”, Likuma par budžetu un finanšu vadību 30. panta pirmo daļu – “Budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes sagatavo gada pārskatu, Tukuma novada dome nolemj:

1. apstiprināt Tukuma novada pašvaldības 2024. gada finanšu pārskatu, tajā skaitā šādus rādītājus:

- 1.1. kopsavilkuma balance uz 2024. gada 31. decembri 177 213 129 euro;
- 1.2. budžetu naudas plūsma:
 - 1.2.1. naudas līdzekļu atlikums 2024. gada 1. janvārī 7 237 453 euro;
 - 1.2.2. ieņēmumi 89 791 363 euro;
 - 1.2.3. izdevumi 91 784 171 euro;
 - 1.2.4. ārvalstu valūtas kursu svārstību rezultāts -14 euro;
 - 1.2.5. naudas līdzekļu atlikums 2024. gada 31. decembrī 5 244 631 euro;
- 1.3. darbības finansiālie rezultāti (izpilde pēc uzkrāšanas principa):
 - 1.3.1. ieņēmumi 87 502 965 euro;
 - 1.3.2. izdevumi 87 368 067 euro;
 - 1.3.3. izdevumi no ilgtermiņa nefinanšu ieguldījumu atsavināšanas -1 300 538 euro;
- 1.4. pārskata gada budžetu izpildes rezultāts -1 165 640 euro,

2. pieņemt zināšanai SIA “REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS” 2025. gada 25. marta neatkarīgu revidentu ziņojumu,

3. noteikt, ka ar Tukuma novada pašvaldības 2024. gada finanšu pārskatu pilnā apjomā varēs iepazīties pēc 2025. gada 1. jūnija tīmekļvietnē www.kase.gov.lv.

Domes priekšsēdētājs

G. Važa